

IDR

Institutul Diplomatic Român

POLICY STUDY

Institutul Diplomatic Român

Policy Study nr. 6 / 2016

Uniunea Europeană și criza refugiaților

Ileana Racheru (coordonator)

ISSN 2343 – 9238

ISSN-L 2343 – 9238

București 2016

Seria Policy Study cuprinde
texte bazate pe surse publice.
Opiniile exprimate reprezintă
punctele de vedere ale
autorilor.

Uniunea Europeană și criza refugiaților

Coordonator: dr. Ileana Racheru

Proiectul a fost realizat în cadrul programului de internship *Uniunea Europeană și criza refugiaților*, desfășurat în perioada martie-iunie 2016, cu participarea studenților și masteranzilor :
Cătălin Alin **COSTEA**, Ana **GANȚA**, Alma **DIMA**, Aurelian **MOHAN**,
Emanuela Teodora **MANOLACHE**, Ana Lavinia **POPA**, Alexandru
Orestis **POPA**, Rareș Dan **COLESNIUC**.

Cuprins

Introducere

I. Criza refugiaților și atentatele teroriste din Franța și Belgia

Poziții și măsuri ale autorităților franceze cu privire la atentatele de la Paris

Măsuri interne

Măsuri externe

Franța ca furnizor de jihadiști

Atentatele teroriste de la Bruxelles

Pozițiile și măsurile autorităților belgiene cu privire la atentate

Soluțiile și măsurile propuse de Uniunea Europeană cu privire la combaterea terorismului

Soluții și măsuri propuse de Parlamentul European

Demersurile Consiliului de Justiție și Afaceri Interne

III. Germania și criza refugiaților

Angela Merkel și politicile cu privire la refugiați

Mizele crizei refugiaților în plan național

Măsurile adoptate de către autoritățile germane cu privire la acordarea de azil

Acțiuni externe ale Germaniei pentru soluționarea crizei refugiaților

Alte inițiative ale Germaniei la nivel european

IV. Statele nordice și criza refugiaților

Statele nordice ca destinație pentru refugiați

Suedia. Finlanda. Danemarca. Olanda. Norvegia

Summit-uri despre migrație

V. Criza refugiaților în Estul și Centrul Europei

România. Bulgaria. Ungaria. Macedonia. Serbia. Croația. Slovenia. Cehia. Slovacia

Eforturi către o poziție comună

VI. Grecia și criza refugiaților

Repoziționarea statelor europene față de Grecia

NATO, UE și Turcia

Situația guvernului grec

Economia Greciei și criza refugiaților

Autorități și imigranți

VII. Italia și criza refugiaților

Limitele administrației italiene

Cine sunt imigranții?

Propuneri pentru depășirea crizei și atitudinea Italiei în plan extern

VIII. Poziții comune ale Uniunii Europene

Spatiul Schengen – o preocupare urgentă cu impact pe termen lung

Agenda europeană privind migrația

Resurse financiare valabile în perioada 2014 - 2020

Integrarea refugiaților pe piața forței de muncă

IX. Euroscepticismul

Partidele eurosceptice din Parlamentul European

Euroscepticismul în Regatul Unit al Marii Britanii în contextul crizei refugiaților

Performanțele electorale ale grupărilor politice eurosceptice în contextul crizei refugiaților

X. Uniunea Europeană și BREXIT

Acordul UE-Turcia

INTRODUCERE

Cătălin Alin Costea

Începând cu anul 2015 un număr tot mai mare de refugiați din Africa și Orientul Mijlociu au început să pătrundă în Europa în special prin Bulgaria, Grecia, Italia, Franța și Spania. Conform Organizației Internaționale pentru Migrație, în 2015 aproximativ un milion de refugiați au ajuns în Europa (972,551 au venit pe mare traversând Marea Mediterană, iar 34 de mii au trecut granița din Turcia în Bulgaria sau Grecia).¹

Pentru a înțelege mai bine cauza acestei migrații trebuie să ne întoarcem în anul 2011, când au izbucnit o serie de proteste în state din Africa de Nord și Orientul Mijlociu, cunoscute sub denumirea de „Primăvara Arabă”.² Numeroase state din regiune au fost destabilizate, începând cu Tunisia, locul din care aveau să plece mii de tunisieni cu destinația Europa, reușind să ajungă pe insula italiană Lampedusa.³ Treptat protestele din Libia și Siria s-au transformat în revoluții, iar mai apoi în războaie. Până în noiembrie 2011, în Turcia au sosit 19 mii de refugiați sirieni, Ankara fiind nevoită să cheltuiască peste 15 mil. \$ pentru construirea și întreținerea a 6 tabere de refugiați aflate la granița cu Siria.⁴ În urma izbucnirii sau prelungirii unor conflicte în state din Africa (Nigeria, Somalia, Sudan și Eritreea) și din Orientul Mijlociu (Afghanistan, Siria, Irak), sute de mii de persoane au decis să plece către zone mai sigure și prospere. Dintre cei aproximativ 1 milion de oameni ajunși pe continentul european în anul 2015, 50% sunt sirieni, 13% afghani, 4% nigerieni, 3% irakieni, 3% somalezii. Aceștia li se adaugă pakistanezi, sudanezi și eritrei.⁵ De asemenea, trebuie menționat faptul că printre refugiați se află și migranți.

Trebuie făcută o distincție clară între refugiați și migranți deoarece cei dintâi beneficiază de un statut special. În Convenția de la Geneva din 1951 privind refugiații, termenul de “refugiat” este atribuit persoanelor care sunt nevoite să își părăsească țara de origine din cauza unor amenințări care le pun viața în pericol, sunt persecutate din motive rasiale, religioase, pentru opinii politice sau apartenența la un anumit grup social pot cere azil politic într-un alt stat.⁶ Categoria refugiaților include și persoanele care pleacă din țările de origine ca urmare a apariției unor evenimente ce perturbă

¹ „Migrant crisis: One million enter Europe in 2015”, *BBC*, 22.12.2015, <http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-35158769>, accesat la data de 26.02.2016.

² Garry BLIGHT, Sheila PULHAM, Paul TORPEY, „Arab spring: an interactive timeline of Middle East protests”, *The Guardian*, 05.01.2012, <http://www.theguardian.com/world/interactive/2011/mar/22/middle-east-protest-interactive-timeline>, accesat la data de 26.02.2016.

³ Jeanne PARK, „Europe's Migration Crisis”, *Council of Foreign Relations*, 23.07.2015, <http://www.cfr.org/migration/europes-migration-crisis/p32874>, accesat la data de 26.02.2016.

⁴ Liam STACK, „For Refugees From Syria, a Visit With No Expiration Date”, *The New York Times*, 14.11.2011, http://www.nytimes.com/2011/11/15/world/middleeast/refugees-from-syria-settle-in-for-long-wait-in-turkey.html?pagewanted=all&_r=0, accesat la data de 26.02.2016.

⁵ Patrick KINGSLEY, „Refugee crisis: apart from Syrians, who is travelling to Europe?”, *The Guardian*, 10.09.2015, <http://www.theguardian.com/world/2015/sep/10/refugee-crisis-apart-from-syrians-who-else-is-travelling-to-europe>, accesat la data de 26.02.2016.

⁶ United Nations High Commissioner for Refugees, Text of the 1951 Convention and 1967 Protocol, <http://www.unhcr.org/3b66c2aa10.html>, accesat la data de 23.03.2016.

ordinea publică - revoluții, războaie civile, războaie interstatale sau ocupație străină.⁷ În ceea ce privește migrații, potrivit Înalțului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați, din această categorie fac parte persoanele ce hotărăsc să-și părăsească țara de origine din cu totul alte motive decât refugiații- căutarea unui trai mai bun, reunirea cu familia etc.⁸ Spre deosebire de refugiați, migrații se pot întoarce oricând doresc în țara natală, dat fiind faptul că nu se confruntă cu amenințări care să le pună viața în pericol.⁹ Această distincție este foarte importantă, deoarece în cazul refugiaților, statele au datoria de a le oferi azil politic și anumite drepturi reglementate de Convenția de la Geneva din 1951, pe când în cazul migraților nu putem spune același lucru. Migrații nu pot beneficia de azil politic și nici de drepturile care vin la pachet cu acesta, prin urmare, pot fi expulzați imediat din țările în care au intrat.¹⁰

Acest val uriaș de persoane compus în cea mai mare parte din refugiați și mai puțin din migrați a creat probleme serioase statelor membre UE și a pus în pericol existența spațiului Schengen. Pe parcursul lui 2015 și începutul lui 2016 tot mai multe state membre UE și Schengen au introdus controale vamale la graniță. Ungaria, Slovenia, Germania, Austria, Franța, Belgia, Suedia, Norvegia și Danemarca au recurs la aceste măsuri pe perioade determinate.¹¹ În unele cazuri precum cele ale Ungariei, Bulgariei, Sloveniei și Austriei autoritățile au decis construirea de garduri din sârmă ghimpată în zonele de graniță tranzitate de refugiați.¹² Ungaria a construit astfel de garduri la granița cu Croația, Serbia, Slovenia iar odată ce România a acceptat să primească între 2016-2017 aproximativ 6200 de refugiați, premierul ungar, Viktor Orbán a anunțat la începutul acestui an construirea unui gard de sârmă ghimpată pe întreaga frontieră cu România.¹³ Această criză umanitară nu a generat tensiuni diplomatice doar între București și Budapesta, ci aproape între toți membrii Uniunii Europene.¹⁴ Tensiunile cresc și pe fondul stabilirii cotelor obligatorii de refugiați prin care fiecărui stat membru îi revine un număr de refugiați pe care trebuie să îi găzduiască și întrețină. Soluția nu pare a fi una tocmai bună, dat fiind faptul că mai multe state

⁷ United Nations High Commissioner for Refugees, Convention Governing the Specific Aspects of Refugee Problems in Africa 1969, <http://www.unhcr.org/45dc1a682.html>, accesat la data de 23.03.2016.

⁸ United Nations High Commissioner for Refugees, "Refugee' or 'migrant' - Which is right?", 27.08.2015, <http://www.unhcr.org/print/55df0e556.html>, accesat la data de 23.03.2016.

⁹ *Ibidem*.

¹⁰ Richard SPENCER, "What is the difference between a refugee, a migrant and an asylum seeker?", *The Telegraph*, 22.09.2015, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/eu/11883027/What-is-the-difference-between-a-refugee-a-migrant-and-an-asylum-seeker.html>, accesat la data de 23.03.2016.

¹¹ European Commission, Temporary Reintroduction of Border Control, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/reintroduction-border-control/index_en.htm#top-page, accesat la data de 26.02.2016.

¹² Tom BACHELOR, „The New Iron Curtains: Where the fences are going up across Europe to keep migrants out”, *Express*, 06.12.2015, <http://www.express.co.uk/news/world/624488/Europe-border-fences-migrant-crisis>, accesat la data de 26.02.2016.

¹³ Vladislav GULEVICH, "The Barbed Wire Between Hungary and European Democracy", *Strategic Culture*, 27.03.2016, <http://www.strategic-culture.org/news/2016/03/27/the-barbed-wire-between-hungary-and-european-democracy.html>, accesat la data de 08.04.2016.

¹⁴ Stefan WAGSTYL, Duncan ROBINSON, James SHOOTER, „Austrian and German tensions flare over migrant crisis”, *Financial Times*, 28.10.2015, <http://www.ft.com/cms/s/0/a7089b2a-7d5d-11e5-98fb-5a6d4728f74e.html#axzz45RKGy7RY>, accesat la data de 08.04.2016.

printre care Cehia, Polonia, Slovacia, România și Ungaria s-au împotrivit acestor măsuri.¹⁵

Bibliografie

AFANASIEVA Dasha, TAGARIS Karolina „Migrants sent back from Greece arrive in Turkey under EU deal”, *Reuters*, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-greece-returns-idUSKCN0X107Q>, accesat la data de 11.05.2015.

BACHELOR Tom, „The New Iron Curtains: Where the fences are going up across Europe to keep migrants out”, *Express*, 06.12.2015, <http://www.express.co.uk/news/world/624488/Europe-border-fences-migrant-crisis>, accesat la data de 26.02.2016.

BLIGHT Garry, ULHAM P. Sheila, TORPEY Paul, „Arab spring: an interactive timeline of Middle East protests”, *The Guardian*, 05.01.2012, <http://www.theguardian.com/world/interactive/2011/mar/22/middle-east-protest-interactive-timeline>, accesat la data de 26.02.2016.

Council of the European Union, European Council, 17-18/03/2016, <http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2016/03/17-18/>, accessed on 10.05.2016.

Council of the European Union „Informal meeting of EU heads of state or government on migration”, 23 September 2015 - statement <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/09/23-statement-informal-meeting/>, accesat la data de 9.05.2016.

Council of the European Union, „Meeting of heads of state or government with Turkey - EU-Turkey statement”, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/11/29-eu-turkey-meeting-statement/>, accesat la data de 10.05.2016.

Council of the European Union, “Remarks by President Donald Tusk after his meeting with President of Turkey, Recep Tayyip Erdoğan”, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/09/09-tusk-remarks-turkey-president-erdogan/>, accesat la data de 9.05.2016.

Council of the European Union, „Trilateral meeting with President of Turkey”, <http://tvnewsroom.consilium.europa.eu/event/g20-summit/trilateral-meeting-with-president-of-turkey>, accesat la data de 27.02.2016.

European Commission, „Temporary Reintroduction of Border Control”, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/reintroduction-border-control/index_en.htm#top-page, accesat la data de 26.02.2016.

GRAY Eliza, STERWART Dan, „Everything to Know About Britain’s E.U. Referendum”, *TIME*, <http://time.com/4232768/britain-eu-referendum-brexit-guide/>, accesat la data de 08.04.2016.

GULEVICH Vladislav, “The Barbed Wire Between Hungary and European Democracy”, *Strategic Culture*, 27.03.2016, <http://www.strategic-culture.org/news/2016/03/27/the-barbed-wire-between-hungary-and-european-democracy.html>, accesat la data de 08.04.2016.

KINGSLEY Patrick, „Refugee crisis: apart from Syrians, who is travelling to Europe?”, *The Guardian*, 10.09.2015, <http://www.theguardian.com/world/2015/sep/10/refugee-crisis-apart-from-syrians-who-else-is-travelling-to-europe>, accesat la data de 26.02.2016.

¹⁵„Migrant crisis: EU ministers approve disputed quota plan”, *BBC*, 22.09.2015, <http://www.bbc.com/news/world-europe-34329825>, accesat la data de 11.04.2016.

LEITCH Constanze, RANKIN Jennifer „EU-Turkey visa deal on brink as Erdoğan refuses to change terror laws”, *The Guardian*, 06.05.2016, <http://www.theguardian.com/world/2016/may/06/erdogan-turkey-not-alter-anti-terror-laws-visa-free-travel-eu>, accesat la data de 11.05.2016.

„Migrant crisis: EU ministers approve disputed quota plan”, *BBC*, 22.09.2015, <http://www.bbc.com/news/world-europe-34329825>, accesat la data de 11.04.2016.

„Migrant crisis: One million enter Europe in 2015”, *BBC*, 22.12.2015, <http://www.bbc.co.uk/news/world-europe-35158769>, accesat la data de 26.02.2016.

PARK Jeanne, „Europe's Migration Crisis”, *Council of Foreign Relations*, 23.07.2015, <http://www.cfr.org/migration/europes-migration-crisis/p32874>, accesat la data de 26.02.2016.

SPENCER Richard, “What is the difference between a refugee, a migrant and an asylum seeker?”, *The Telegraph*, 22.09.2015, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/eu/11883027/What-is-the-difference-between-a-refugee-a-migrant-and-an-asylum-seeker.html>, accesat la data de 23.03.2016.

STACK, Liam „For Refugees From Syria, a Visit With No Expiration Date”, *The New York Times*, 14.11.2011, http://www.nytimes.com/2011/11/15/world/middleeast/refugees-from-syria-settle-in-for-long-wait-in-turkey.html?pagewanted=all&_r=0, accesat la data de 26.02.2016.

United Nations High Commissioner for Refugees, Convention Governing the Specific Aspects of Refugee Problems in Africa 1969, <http://www.unhcr.org/45dc1a682.html>, accesat la data de 23.03.2016.

United Nations High Commissioner for Refugees, “Refugee' or 'migrant' - Which is right?”, 27.08.2015, <http://www.unhcr.org/print/55dfoe556.html>, accesat la data de 23.03.2016.

United Nations High Commissioner for Refugees, Text of the 1951 Convention and 1967 Protocol, <http://www.unhcr.org/3b66c2aa10.html>, accesat la data de 23.03.2016.

WAGSTYL Stefan, ROBINSON Duncan, SHOOTER James, „Austrian and German tensions flare over migrant crisis”, *Financial Times*, 28.10.2015, <http://www.ft.com/cms/s/0/a7089b2a-7d5d-11e5-98fb-5a6d4728f74e.html#axzz45RKG7RY>, accesat la data de 08.04.2016.

WHEELER Brian, HUNT Alex, “The UK's EU referendum: All you need to know”, *BBC*, 26.03.2016, <http://www.bbc.com/news/uk-politics-32810887>, accesat la data de 11.04.2016.

Daren BUTLER, „Turkey passes anti-terrorism law reform”, *Reuters*, 12.04.2013, <http://www.reuters.com/article/us-turkey-terrorism-idUSBRE93Bo6V20130412>, accesat la data de 14.05.2016.

Criza refugiaților și atentatele teroriste din Franța și Belgia

Ana Ganța

Poziții și măsuri ale autorităților franceze cu privire la atentatele de la Paris

Atentatele teroriste de la Paris care au avut loc la 13 noiembrie au constituit un factor decisiv în revizuirea metodelor și tehnicilor de eradicare a terorismului la nivel intern și internațional. Conform unui infografic emis de Europol, acestea s-au soldat cu 130 de morți și 368 de răniți.¹⁶ Problema asigurării securității frontierelor externe ale Uniunii Europene a fost inclusă pe ordinea de zi în agenda politică a factorilor de decizie europeni.

Măsuri interne.

În cadrul Parlamentului întrunit în ședință, președintele François Hollande a ținut un discurs în care a îndemnat societatea franceză la calm. Făcând apel la perseverență, unitate, luciditate și demnitate - *Planificate în Siria, organizate în Belgia și săvârșite pe teritoriul francez, atentatele coordonate de gruparea teroristă Daesh cunoscută și ca Statul Islamic, reprezintă un act de război, o agresiune comisă împotriva Republicii și a valorilor acesteia; Siria a devenit cea mai mare fabrică de teroriști din lume, cunoscută vreodată de comunitatea internațională. Lupta împotriva terorismului este o confruntare nu doar a Franței, dar și a întregii Europe. Prin unirea eforturilor comune, prin crearea unei alianțe internaționale, este posibilă eradicarea acestui flagel.*¹⁷

Conform Ministerului de Interne, măsurile imediat întreprinse au fost mobilizarea forțelor de securitate și a trupelor speciale pentru asigurarea ordinii și a siguranței cetățenilor, fiind declanșat nivelul maxim de alertă teroristă, nivelul 4.¹⁸ La nivel național, după ședința Consiliului de Securitate convocat în regim de urgență, la inițiativa prim-ministrului Manuel Valls, s-a luat decizia de a reintroduce controalele la frontieră, fiind proclamată starea de urgență și extinsă capacitatea de a efectua căutări administrative în toate centrele metropolitane.¹⁹

La nivel legislativ, președintele François Hollande a înaintat un șir de propuneri membrilor Parlamentului pentru modificarea legislației de prevenire și combatere a terorismului la nivel național. Prima dintre aceste propuneri a fost modificarea Constituției. În Art. 16²⁰ au fost reintroduse prevederi cu privire la legea marțială și la

¹⁶ Potrivit infograficului emis de Europol la data de 25 ianuarie 2016, au avut loc 7 atentate în 6 locații. Online: <https://www.europol.europa.eu/content/ectc-european-counter-terrorism-centre-infographic>. Accesat la 23.03.2016

¹⁷ Ibidem.

¹⁸ *Declarația de presă a ministrului de Interne Bernard Cazeneuve după evenimentele din 13 noiembrie 2015* Disponibilă online: <http://www.interieur.gouv.fr>. Accesat la 25.03.2016

¹⁹ *Declarația ministrului de Interne Bernard Cazeneuve în urma arestărilor făcute 16 noiembrie 2015* Disponibilă online: <http://www.interieur.gouv.fr>. Accesat la 25.03.2016

²⁰ *Constituția Republicii Franceze adoptată la 3 iunie 1958. Art.16* Atunci când instituțiile Republicii, independența națiunii, integritatea teritoriului său sau executarea angajamentelor sale internaționale sunt amenințate grav și imediat, iar funcționarea legală a autorităților publice constituționale este întreruptă, Președintele Republicii ia măsurile cerute de împrejurări. [...] (disponibilă online:

starea de urgență. A doua propunere vizează modificarea prevederilor Art. 36²¹ prin adoptarea unui proiect de Lege de către Parlament în care va fi prelungită starea de urgență de la 12 zile la 3 luni și adaptarea conținutului acestei legi la evoluția tehnologiilor și a amenințărilor.²² Președintele a propus și consolidarea în mod substanțial a forțelor de ordine și de securitate precum și suplimentarea posturilor în Departamentul de Justiție, elaborarea a două Legi pentru antiterorism și Intelligence. O altă propunere se axează pe domeniul siguranței publice. Președintele Hollande a ținut să menționeze că, în cazul în care, o persoană este condamnată pentru o încălcare a intereselor fundamentale ale națiunii sau pentru săvârșirea unui act terorist, acesteia să i se retragă cetățenia, chiar dacă s-a născut în Franța. În plus, pentru a preveni crearea unui spațiu binațional pe teritoriul țării s-a cerut expulzarea imediată a străinilor care reprezintă o amenințare la adresa securității naționale și un pericol la adresa siguranței publice.²³

Măsuri externe.

La întâlnirile pe care le-a avut François Hollande cu Vladimir Putin și Barack Obama, acesta le-a propus celor doi lideri să-și unească eforturile în acest sens. Președintele Hollande a dispus intensificarea operațiunilor în Siria, continuarea raidurilor aeriene și triplarea capacității de acțiune, aceasta după adoptarea unei rezoluții de către Consiliul de Securitate prin care exprimă voința comună de luptă împotriva terorismului.²⁴

La reuniunea de urgență a Consiliul de Justiție și Afaceri Interne, Franța a propus următoarele măsuri de combatere a terorismului: lupta împotriva traficului de arme, stabilirea unor controale coordonate și sistematice la frontieră și aprobarea EU PNR (*Passenger Name Record*).²⁵ Delegația franceză a pus în discuție și prevederile Art. 42-7²⁶ din cadrul Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

După atentatele de la Paris, Franța și-a exprimat ferm angajamentul de a continua lupta împotriva terorismului. Lupta continuă în locurile unde teroriștii

http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/root/bank_mm/constitution/constitution_roumain.pdf) Accesat la 22.03.2016

²¹ Art.36 Starea de asediu este decretată în cadrul Consiliului de miniștri. Prelungirea sa dincolo de douăsprezece zile nu poate fi autorizată decât de Parlament.

²² *Discursul Președintelui Republicii Franceze - François Hollande susținut în cadrul Parlamentului reunit în Congres.* Versailles, 16 noiembrie 2015 (disponibil online: <http://www.elysee.fr>) Accesat la 22.03.2016.

²³ *Discursul Președintelui Republicii Franceze - François Hollande susținut în cadrul Parlamentului reunit în Congres.* Versailles, 16 noiembrie 2015 (disponibil online: <http://www.elysee.fr>) Accesat la 22.03.2016.

²⁴ *Discursul Președintelui Republicii Franceze - François Hollande susținut în cadrul Parlamentului reunit în Congres.* Versailles, 16 noiembrie 2015 (disponibil online: <http://www.elysee.fr>) Accesat la 22.03.2016.

²⁵ *Comunicatul de presă al ministrului de Interne Bernard Cazeneuve cu privire la ședința de urgență a Consiliului de Justiție și Afaceri Interne care urma să aibă loc la Bruxelles, 20 noiembrie 2015* Disponibil online: (<http://www.interieur.gouv.fr>) Accesat la 25.03.2015

²⁶ Versiune consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene. Art. 42 (7) În cazul în care un stat membru ar face obiectul unei agresiuni armate pe teritoriul său, celelalte state membre sunt obligate să îi acorde ajutor și asistență prin toate mijloacele de care dispun, în conformitate cu articolul 51 din Carta Organizației Națiunilor Unite. Aceasta nu aduce atingere caracterului specific al politicii de securitate și apărare a anumitor state membre. *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C/83 din 30 martie 2010.* pag. 39

reprezintă o amenințare pentru supraviețuirea statelor, președintele Hollande menționând intervenția Franței în Mali. Un alt exemplu în acest sens este Irakul, unde lupta împotriva terorismului a avut ca scop principal restabilirea controlului autorităților asupra întregului teritoriu. În cazul Siriei, potrivit lui Hollande, problema constă în găsirea unei soluții politice privind regimul lui Bashar Al-Assad și neutralizarea inamicului numărul unu al Franței: gruparea teroristă Daesh.²⁷ Ca urmare a acestui fapt, Republica Franceză își intensifică prezența militară în Siria prin consolidarea forțelor aeriene. Ținta principală fiind bazele militare și de antrenament ale Statului Islamic.

Franța ca furnizor de jhadiști.

Centrul de Prevenire a Derivelor Sectare legate de Islam (CPDSI) din Franța, condus de antropologul Dounia Bouzar, a publicat un studiu complex în care sînt abordate teme ca: obiectivele discursului radical, etapele procesului de transformare radicală, ștergerea identității individuale în favoarea unității de grup, folosirea teoriei conspirației de către militanți cu scopul de a spori adeviziunea la grup, manipularea tinerilor.²⁸ Rezultatele studiului arată că 80% dintre familiile tineri jhadiști sunt atee sau nepracticante, iar 20% sunt budiste, iudaice, catolice sau musulmane. ²⁹ În studiile anterioare cercetătorii de la CPDSI remarcau că majoritatea jhadiștilor proveneau din familii vulnerabile social. Datele arată că în mai mult de 84% din cazuri jhadiștii provin din clasa de mijloc și superioară, cu o puternică reprezentare a părinților profesori (50%). Restul exercită diferite meserii, variind de la comercianți, la medici specialiști. 16% au părinți șomeri sau invalizi.³⁰ Media de vîrstă a tinerilor francezi, care sînt recrutați de către Daesh, este 15-21 de ani (63%). Grupa 21-28 ani reprezintă restul de 37%. Cazurile de persoane peste 30 de ani sunt foarte rare.³¹

Statisticile arată că numărul jhadiștilor din Siria și în Irak a ajuns la 15 mii de luptători străini, dintre care 3 mii sunt occidentali. În cazul în care Belgia are cel mai mare număr de jhadiști pe cap de locuitor din Europa, jhadiștii francezi sunt mai numeroși în termeni absoluți. Cifrele furnizate de Ministerul francez de Interne arată că 1132 de rezidenți francezi au fost implicați în rețele jhadiste. 376 au fost prezenți în Siria sau în Irak, peste 300 au decis să părăsească Franța, 184 au fost în tranzit, 199 au părăsit zonele de război (din care 109 s-au întors în Franța și au fost puși sub acuzare) și 49 au fost uciși.³² Mulți dintre francezii implicați în rețelele jhadiste sunt tineri musulmani care nu au reușit la școală, au fost marginalizați sau care sunt implicați în

²⁷ *Discursul Președintelui Republicii Franceze - François Hollande susținut în cadrul Parlamentului reunit în Congres.* Versailles, 16 noiembrie 2015 (disponibil online: <http://www.elysee.fr>) Accesat la 22.03.2016.

²⁸ Dounia Bouzar, Christophe Caupenne, Sulayman Valsan, *La metamorphose opere chez les jeune par les nouveaux discours terroristes*, Bouzar Expertises – Cultes et Cultures. Noiembrie 2014. Disponibil online: (<http://www.bouzar-expertises.fr/metamorphose>) Accesat la 05.05.2016

²⁹ [Ana Maria Florea-Harrison](#), *Cine sunt jhadiștii francezi? EXCLUSIVITATE RFI pentru România*, 28.03.2016. Disponibil online: <http://www.rfi.ro/social-85794-cine-sunt-jihadistii-francezi-exclusivitate-rfi-pentru-romania>. Accesat la 03.05.2016

³⁰ Ibidem.

³¹ Ibidem.

³² Marc Hencker, *Jihad in Syria and in Iraq: a Challenge for France*, 20.01.2015. Institut Français des Relations Internationales. <http://www.ifri.org/en/espace-media/lifri-medias/jihad-syria-and-iraq-shallenge-france> IFRI in the media - http://russiancouncil.ru/en/inner/?id_4=5130&active_id_11=37#top-content Russian International Affair Council. Accesat la 25.03.2016

infrafracțiuni minore. Un număr semnificativ de jihadiști francezi au părăsit, de asemenea, locurile de muncă stabile și bine plătite din Franța, cu scopul de a se alătura jihadului. Numărul de convertiți este mare, probabil, peste 20%. Femeile și tinerele sunt numeroase, în jurul de 250.³³ O parte dintre aceste femei au plecat în Siria împreună cu copiii.

Atentatele teroriste de la Bruxelles.

Belgia se numără printre cele 66 de țări care fac parte din Coaliția internațională împotriva ISIS, condusă de Statele Unite, participând la acțiunile militare din Orientul Mijlociu prin lansarea de atacuri aeriene asupra bazelor și obiectivelor Daesh.

La 22 martie 2016, Bruxelles-ul a devenit ținta a două atentate teroriste care au avut loc pe aeroportul internațional Zaventem și în stația de metro din Maelbeek. Conform autorităților belgiene, în urma atentatelor cu bombă au decedat 32 persoane, numărul acesta ajungând la 38 iar 360 au fost rănite.³⁴

În urma investigațiilor preliminare desfășurate în cadrul unei anchete conduse de o comisie parlamentară, poliția belgiană i-a identificat pe cei trei autori ai atentatelor sinucigașe de la aeroport și stația de metro: Ibrahim El Bakraoui, Najim Laachraoui și Khalid El Bakraoui. Ulterior, au fost arestați Mohamed Abrini și Osama Krayen, care i-au ajutat pe cei trei kamikaze în planificarea și săvârșirea atentatelor.³⁵

Pozițiile și măsurile autorităților belgiene cu privire la atentate

Charles Michel, premierul Belgiei, a susținut într-un comunicat de presă că "vom apăra și proteja valorile și libertatea noastră. Ne confruntăm cu un inamic barbar. Dar suntem hotărâți și uniți."³⁶

Măsurile de securitate și legislative

Autoritățile de la Bruxelles au oprit temporar traficul aerian la aeroport și au evacuat terminalul. Din motive de securitate, toate mijloacele de transport public din capitală au fost închise. Clădirea Berlaymont, care este sediul central al Comisiei Europene, a fost plasată sub regim de autoblocare. Ministerul de Interne a declanșat cel mai înalt nivel de alertă teroristă, fiind reintroduse temporar controalele de frontieră la granița dintre Franța și Belgia.³⁷

³³ Ibidem.

³⁴ Vince Chadwick, *Brussels attacks: updates, publicat și actualizat la 24.03 – 30.03.2016*. Disponibil pe: <http://www.politico.eu/article/brussels-attacks-live-blog-isil-terror-2016-malbeek-zaventem/>. Accesat la 31.03.2016

³⁵ Ibidem.

³⁶ *Comunicatul de presă al premierului Charles Michel este disponibil pe:* <http://premier.fgov.be/en/attacks-brussels>. Accesat la 25.03.2016

³⁷ Marie Pierre-Haddad, *Attentats à Bruxelles : ce que l'on sait sur les attaques terroristes*. 22.03.2016. Articolul este disponibil pe: <http://www.rtl.fr/actu/international/bruxelles-ce-que-l-on-sait-des-explosions-qui-ont-eu-lieu-a-l-aeroport-de-zaventem-7782485644>. 31.03.2016

Membrii Guvernului Vervoort își propun să consolideze securitatea în zonă, prin intermediul unor noi inițiative centralizate de către organizația non-profit Bruxelles-Prévention & Sécurité care este specializată în securitate și prevenirea terorismului. De asemenea, a fost luată o decizie pentru a crește capacitatea operațională dedicată domeniilor de securitate și prevenire, în special în domeniul transportului public. În acest sens, va fi creat un centru de criză și comunicare regională care va fi integrat într-o platformă de supraveghere video.³⁸ La nivel legislativ, a fost aprobat un proiect de lege care va permite efectuarea perchezițiilor la domiciliu pe timp de noapte, interceptarea convorbirilor telefonice în cazurile traficului de arme și crearea unei noi baze de date. Textul de lege a fost propus de ministrul de Interne Jan Jambon și cel al Justiției Koen Geens.³⁹

Soluțiile și măsurile propuse de Uniunea Europeană cu privire la combaterea terorismului

În contextul evenimentelor care au avut loc la sfârșitul anului 2015 la Paris și începutul lui 2016 la Bruxelles, statele membre ale Uniunii Europene au înaintat un șir de măsuri și propuneri cu privire la combaterea terorismului și gestionarea crizei refugiaților.

Prima inițiativă a avut-o Franța în cadrul reuniunii Consiliului pentru Afaceri Externe. Solicitățile Republicii Franceze au constat în: unirea eforturilor comune pentru consolidarea capacităților; susținerea operațiunilor militare ale Franței din Siria și Irak; sprijin și pentru alte regiuni de conflict.⁴⁰

Soluții și măsuri propuse de Parlamentul European

Readucând în discuție *clauza de apărare reciprocă*⁴¹, într-o rezoluție adoptată la 21 ianuarie, deputații europeni au declarat că este indispensabilă cooperarea pentru consolidarea securității și a apărării europene și au solicitat o implicare mai intensă a instituțiilor UE.

³⁸ Oscar Schneider, *Brussels government adopts measures to strengthen economy and security*. 15.04.2016. Articolul este disponibil pe: <http://www.brusselstimes.com/brussels/5450/brussels-government-adopts-measures-to-strengthen-economy-and-security>. Accesat la 16.04.2016

³⁹ Cynthia Kroet, *Brussels attacks: updates - Parliament to vote on new terrorism measures*. Publicat și actualizat la 24.03 – 30.03.2016 pe <http://www.politico.eu/article/brussels-attacks-live-blog-isil-terror-2016-malbeek-zaventem/>. Cu trimitere la Deredactie.be - <http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/binnenland/1.2614861>. Accesat la 31.03.2016

⁴⁰ European Parliament. Article – Security and Defence: *Mutual defence clause: what the requirement to help out other member states means*. 20 ianuarie 2016 <http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/20160119STO10518/Mutual-defence-clause-what-the-requirement-to-help-other-member-states-means> accesat la 10.04.2016

⁴¹ Clauza de apărare reciprocă a fost introdusă în 2009, în conformitate cu Art. 42(7) din Tratatul Uniunii Europene. Țările UE sunt obligate să sprijine un stat membru care a devenit "victima unei agresiuni armate pe teritoriul său", și că acest sprijin ar trebui să fie în concordanță cu angajamentele potențiale ale NATO. În articol nu este specificat că asistența ar trebui să fie de natură militară, deci țări precum Austria, Finlanda, Irlanda și Suedia, care au o politică de neutralitate, poate coopera în continuare. www.europarl.europa.eu accesat la 10.04.2016

Parlamentul a propus crearea unei liste negre a jihadiștilor și a persoanelor suspectate de terorism jihadist pe teritoriul Uniunii Europene, prin intensificarea schimbului de informații dintre statele membre. Deputații europeni au accentuat necesitatea efectuării de controale obligatorii și sistematice la frontierele externe.⁴² O altă propunere sugerată de Parlamentul European este confiscarea pașapoartelor și blocarea activelor financiare pentru a împiedica potențialii luptători străini la ieșirea din Uniunea Europeană. A fost adusă în discuție și necesitatea de a consolida dialogul intercultural prin intermediul unor sisteme educaționale și în cartierele defavorizate, pentru a preveni marginalizarea și pentru a favoriza socializarea.

Contracurarea terorismului presupune activități mai diverse decât intervențiile militare. *Radicalizarea* își face simțită prezența tot mai intens în rândul tinerilor din cadrul societății europene. În acest context, Parlamentul European a adoptat o rezoluție care constă în prevenirea radicalizării și a recrutării cetățenilor europeni de către organizațiile teroriste. Rezoluția formulează propuneri concrete pentru o strategie multilaterală de combatere a extremismului, care urmează să fie aplicate, în special, în închisori, în mediul on-line și în sistemul educațional prin interacțiune socială. Europarlamentarii au propus izolarea deținuților radicalizați.⁴³ Prezentul set de măsuri și propuneri emis în decembrie de către Parlamentul European vine să completeze și să consolideze strategia de combatere a terorismului a Uniunii Europene.⁴⁴ La momentul actual, membrii Parlamentului European lucrează la două propuneri prezentate de Comisia Europeană - o directivă privind combaterea terorismului, care ar incrimina actele pregătitoare, cum ar fi călătoriile în acest scop, precum și o directivă privind controlul armelor.⁴⁵ O serie de alte dosare sunt în curs de pregătire pentru lunile următoare, inclusiv rapoartele privind sistemul european de cazier judiciar și informații cu privire la Codul frontierelor Schengen.

Demersurile Consiliului de Justiție și Afaceri Interne

După reuniunea de urgență a miniștrilor de justiție și afaceri interne și reprezentanții instituțiilor Uniunii Europene, de comun acord, au apărut un șir de propuneri și soluții pentru eradicarea sistemului terrorist la nivel național și internațional. Aceste demersuri s-au axat în principal pe trei domenii de activitate:

Securitatea frontierelor - adoptarea directivei PNR să fie în aprilie 2016 și aplicarea acesteia în regim de urgență, asigurându-se astfel că unitățile de informații

⁴² European Parliament resolution of 25 November 2015 on the prevention of radicalisation and recruitment of European citizens by terrorist organizations. Disponibilă în format PDF pe <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2015-0410+0+DOC+PDF+Vo//EN>. Accesat la 10.03.2016

⁴³ Ibidem.

⁴⁴ Strategia de combatere a terorismului a Uniunii Europene a fost adoptată la scurt timp după atacurile de la Madrid în 2004 și cele de la Londra, în 2005.

⁴⁵ The Brussels Times: *European Parliament: How to tackle the terrorist threat*. Publicat la 6 aprilie, 2016. <http://www.brusselstimes.com/eu-affairs/5384/european-parliament-how-to-tackle-the-terrorist-threat>. Accesat la 11.04.2016

despre pasageri (UIP) fac schimb de date între ele cât mai curând posibil; asigurarea schimbului de informații între autoritățile de transport⁴⁶

Cooperarea la nivel inter-statal- unirea eforturilor la nivel național pentru a investiga, în regim de urgență, rețelele implicate în atacurile de la Paris și Bruxelles, precum și a altor rețele similare; crearea unor echipe comune de anchetă, pentru a coordona investigațiile și a aduna și probe de schimb.

Stoparea procesului de radicalizare- dezvoltarea unor măsuri eficiente de prevenire a radicalizării; sprijinirea pe deplin a activității Grupului Terorism Contor (CTG), în special prin crearea unei platforme ce va putea fi actualizată în timp real; schimb multilateral de informații.⁴⁷

Bibliografie

Europol - <https://www.europol.europa.eu/content/ectc-european-counter-terrorism-centre-infographic>.

Declarația de presă a ministrului de Interne Bernard Cazeneuve după evenimentele din 13 noiembrie 2015 - <http://www.interieur.gouv.fr>.

Declarația ministrului de Interne Bernard Cazeneuve în urma arestărilor făcute 16 noiembrie 2015 - <http://www.interieur.gouv.fr>

Constituția Republicii Franceze adoptată la 3 iunie 1958 - http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/root/bank_mm/constitution/constitution_roumain.pdf

Discursul Președintelui Republicii Franceze - François Hollande susținut în cadrul Parlamentului reunit în Congres. Versailles, 16 noiembrie 2015 - <http://www.elysee.fr>.

Comunicatul de presă al ministrului de Interne Bernard Cazeneuve cu privire la ședința de urgență a Consiliului de Justiție și Afaceri Interne care urma să aibă loc la Bruxelles, 20 noiembrie 2015 - <http://www.interieur.gouv.fr>.

Versiune consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene. *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C/83 din 30 martie 2010.*

Dounia Bouzar, Cristophe Caupenne, Sulayman Valsan, *La metamorphose operee chez les jeune par les nouveaux discours terroristes*, Bouzar Expertises – Cultes et Cultures. Noiembrie 2014 - <http://www.bouzar-expertises.fr/metamorphose>.

Ana Maria Florea-Harrison, Cine sunt jihadiștii francezi? EXCLUSIVITATE RFI pentru România, 28.03.2016 - <http://www.rfi.ro/social-85794-cine-sunt-jihadistii-francezi-exclusivitate-rfi-pentru-romania>.

⁴⁶ Consiliul Uniunii Europene. *Joint statement of EU Ministers for Justice and Home Affairs and representatives of EU institutions on the terrorist attacks in Brussels on 22 March 2016.* Întâlnirea extraordinară a avut loc la data de 24 martie, 2016(www.consilium.europa.eu) accesat la 11.04.2016

⁴⁷ Pentru informații detaliate referitor la direcțiile de acțiune, a se consulta - Consiliul Uniunii Europene. *Joint statement of EU Ministers for Justice and Home Affairs and representatives of EU institutions on the terrorist attacks in Brussels on 22 March 2016.* Întâlnirea extraordinară a avut loc la data de 24 martie, 2016(www.consilium.europa.eu) accesat la 11.04.2016

Marc Hencker, *Jihad in Syria and in Iraq: a Challenge for France*, 20.01.2015. Institut Français des Relations Internationales. - <http://www.ifri.org/en/espace-media/lifri-medias/jihad-syria-and-iraq-shallenge-france>

FRI in the media - http://russiancouncil.ru/en/inner/?id_4=5130&active_id_11=37#top-content Russian International Affair Council.

Vince Chadwick, *Brussels attacks: updates, publicat și actualizat la 24.03 – 30.03.2016*. - <http://www.politico.eu/article/brussels-attacks-live-blog-isil-terror-2016-malbeek-zaventem/>.

The Belgian Monarchy - Attentats à Bruxelles. Materialul video este disponibil pe canalul de youtube al Casei Regale: https://www.youtube.com/watch?v=Mo59mGk_3bs.

Comunicatul de presă al premierului Charles Michel - <http://premier.fgov.be/en/attacks-brussels>.

Marie Pierre-Haddad, *Attentats à Bruxelles : ce que l'on sait sur les attaques terroristes*. 22.03.2016. Articolul este disponibil pe: <http://www.rtl.fr/actu/international/bruxelles-ce-que-l-on-sait-des-explosions-qui-ont-eu-lieu-a-l-aeroport-de-zaventem-7782485644>.

Oscar Schneider, *Brussels government adopts measures to strengthen economy and security*. 15.04.2016 - <http://www.brusselstimes.com/brussels/5450/brussels-government-adopts-measures-to-strengthen-economy-and-security>.

Cynthia Kroet, *Brussels attacks: updates - Parliament to vote on new terrorism measures*. Publicat și actualizat la 24.03 – 30.03.2016 pe <http://www.politico.eu/article/brussels-attacks-live-blog-isil-terror-2016-malbeek-zaventem/>. Cu trimitere la <http://dredactie.be/cm/vrtnieuws/binnenland/1.2614861>.

European Parliament. Article – Security and Defence: *Mutual defence clause: what the requirement to help out other member states means*. 20 ianuarie 2016 - <http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/20160119STO10518/Mutual-defence-clause-what-the-requirement-to-help-other-member-states-means>.

European Parliament resolution of 25 November 2015 on the prevention of radicalisation and recruitment of European citizens by terrorist organizations. Disponibilă în format PDF - <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2015-0410+0+DOC+PDF+Vo//EN>.

The Brussels Time: *European Parliament: How to tackle the terrorist threat*. Publicat la 6 aprilie, 2016 - <http://www.brusselstimes.com/eu-affairs/5384/european-parliament-how-to-tackle-the-terrorist-threat>.

European Parliament - *Terrorism debate: "The threat seems to be increasing in the EU and further afield"*. Dezbateră a avut loc la data de 7 aprilie, 2016 - <http://www.europarl.europa.eu/news/en/news-room/20160121STO10911/Terrorism-debate-%E2%80%9CThreat-seems-to-be-increasing-in-the-EU-and-further-afield%E2%80%9D>

Consiliul Uniunii Europene. *Joint statement of EU Ministers for Justice and Home Affairs and representatives of EU institutions on the terrorist attacks in Brussels on 22 March 2016*. - www.consilium.europa.eu

Consiliul Uniunii Europene. *Joint statement of EU Ministers for Justice and Home Affairs and representatives of EU institutions on the terrorist attacks in Brussels on 22 March 2016* - www.consilium.europa.eu

Germania și criza refugiaților

Emanuela Teodora Manolache

Dimensiunile angrenate de criza refugiaților-politică, economică, socială-reprezintă tot atâtea provocări la nivel european, cât și la nivel național pentru Germania, statul ce și-a asumat leadershipul în gestionarea acestei crize istorice. Aceasta redefinește politica germană pe plan intern și internațional.

Anul de început al crizei- 2014 anunța un val de migrație considerabil din zona Orientului Mijlociu devastat de război, dar previziunile nu au fost apropiate de realitatea celor câteva milioane de solicitanți de azil ce au luat calea Europei, încurajați ulterior mai ales de politica porților deschise a Angelei Merkel și a surpasării reglementărilor europene în materie de azil de către Germania. Anunțul guvernului german din august 2015 informa cu privire la eligibilitatea oricărei cereri de azil venite din partea sirienilor ajunși pe teritoriul european, indiferent de statul în care ajungeau acesta prima dată. Cu alte cuvinte, Germania se angaja, în lipsa solidarității de la nivel european, "să sfiđeze" prevederile Regulamentului Dublin, pentru a primi milioanele de refugiați ajunși în Europa. Într-adevăr, în baza prevederilor din Regulament, presiunea mecanismelor de înregistrare se află pe statele de la frontiera sudică a Europei: Italia, Grecia, care se găsesc deja într-un impas economic și de gestiune privind problematica refugiaților. Însă, și implicarea prea generoasă a Germaniei a început să dăuneze societății civile și politice germane, începând cu prima parte a anului 2015. 218, 221 de aplicații pentru azil au fost înregistrate până la sfârșitul lunii iulie 2015, iar previziunile inițiale ale unui număr de 300.000 sau 450.000 de refugiați care vor între pe teritoriul Germaniei, anunțate de ministrul de interne german, Thomas de Maiziere s-au ridicat ulterior la peste 800.000 de persoane.⁴⁸ Pentru acest număr, Germania a alocat un buget de 6 miliarde de euro.⁴⁹

În prezent, Germania are peste un milion de refugiați ale căror aplicații pentru azil trebuie procesate. Pentru aceasta, legislația privind acordarea de azil a fost modificată drastic, pe fondul protestelor și a presiunilor din partea guvernului. În estul Germaniei, zona geografică ce a sancționat cel mai mult partidele mainstream la alegerile regionale din 13 martie, au avut loc proteste împotriva influxului de refugiați, ce pune presiune pe autoritățile locale, iar forme de violență au exprimat nemulțumirea a mii de cetățeni germani care se opun politicii Angelei Merkel. La polul opus, odată cu sosirea migranților în Germania, membri ai societății civile, cât și cetățeni, i-au întâmpinat pe refugiați și au ajutat la instalarea și integrarea lor mai bună în societatea germană.

Într-un editorial al publicației germane *Süddeutsche Zeitung* este expusă în maniera în evoluția crizei refugiaților la nivel național: "Petrecerile de bun venit din Munich, Berlin și din alte părți au fost grozave. Acestea au arătat o Germanie deschisă și generoasă, de care putem fi foarte mândri, condusă de un cancelar care părea că s-a

⁴⁸ Conform The Guardian, <http://www.theguardian.com/world/2015/aug/20/germany-raises-estimate-refugee-arrivals-800000> , consultat pe 9 aprilie 2016

⁴⁹ Conform NBC News, <http://www.nbcnews.com/storyline/europes-border-crisis/billions-migrants-germany-spend-6-6b-800-000-newcomers-n422811> , consultat pe 9 aprilie 2016

surprins pe sine, prin răspunsul său și zeci de mii de voluntari...dar acum ne aflăm în puternica lumină a zilei, ce constă în centre supraaglomerate de refugiați și autorități locale și polițienești solicitate până la limită.”⁵⁰ Per ansamblu, cifre neconfirmate de guvernul german spun că Germania s-a confruntat, în anul 2015 cu un influx total de 1,5 milioane de refugiați, aproape dublul cifrelor estimate de oficialități inițial.⁵¹

Angela Merkel și politicile cu privire la refugiați

La 4 septembrie 2015, Angela Merkel anunța o nouă abordare a crizei refugiaților. Germania informa cu privire la primirea refugiaților sirieni pe teritoriul german. Inițiativa acesteia a creat un val de admirație, în aceeași măsură în care a dat naștere unor atitudini de indignare. Argumentul principal pentru Angela Merkel a fost de ordin moral. Refugiații ar trebui ajutați conform unei datorii istorice neexprimate, deoarece, altfel, ”Germania nu ar mai fi țara mea.”

Germania se confruntă cu o îmbătrânire demografică, o observație ce nu se poate aplica pentru moment unor țări ca Franța sau Marea Britanie.⁵² Sectorul *business* german, reprezentat prin Federația Industriilor Germane (BDI) a subliniat avantajele cruciale oferite de buna pregătire și abilitățile refugiaților care ar trebui integrați în societatea germană. În această logică, sectorul *business* german a atras atenția în ceea ce privește nevoia de a grăbi reglementările pentru găsirea unui loc de muncă și pentru integrarea refugiaților primiți. Așadar, sectorul privat poate juca un rol societal crucial, deoarece prin implicare ar avea posibilitatea de a-și asigura acoperirea nevoilor de forță de muncă și competențe necesare fiecărui sector de business, mai ales în contextul prefigurării nevoilor pe termen lung ale Germaniei.

Cancelarul german a insistat pe crearea unei solidarități bazate pe cote de refugiați pentru fiecare țară, măsură capabilă a diminua presiunile puse pe state de frontieră ale Uniunii Europene și nu numai. Această solidaritate morală, cât și în plan practic, legal, a fost respinsă cu hotărâre de statele central-estice ale Europei: Ungaria, Polonia, România, dar și de Marea Britanie. Berlinul a susținut planurile Comisiei Europene de a face schema de alocare a refugiaților ”permanent” și ”binding”, prin urmare obligatorie din punct de vedere legal pentru toate statele membre, în teorie. Dar 15 dintre cele 28 de state membre s-au opus acestui plan.⁵³

În documentul elaborat de Comisia Europeană, *European schemes for relocation and resettlement* se prevăd bazele pentru o posibilă abordare comună, la nivel european, a crizei refugiaților, prin concertul tuturor statelor membre. Acest document are în vedere ”distribuția printre statele membre a persoanelor în nevoie

⁵⁰ Tradus din engleză din The Guardian, <http://www.theguardian.com/world/2015/oct/08/refugee-crisis-germany-creaks-under-strain-of-open-door-policy>, consultat pe 9 aprilie 2016

⁵¹ Conform The Telegraph, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/germany/11911291/Germany-expects-up-to-1.5-million-migrants-in-2015.html>, consultat pe 9 aprilie 2016

⁵² Conform *The 2015 Ageing Report*, eliberat de Comisia Europeană, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/pdf/ee8_en.pdf, consultat pe 9 aprilie 2016

⁵³ Conform The Guardian, <http://www.theguardian.com/world/2015/oct/23/refugee-crisis-germany-push-compulsory-eu-quotas>, consultat pe 9 aprilie 2016

urgentă de protecție internațională” (*relocation*) și ”transferul persoanelor individuale deplasate în nevoie urgentă de protecție internațională.”⁵⁴(*resettlement*)

Cotele au fost concepute în baza unor criterii ”obiective, cuantificabile și verificabile ce reflectă capacitatea statelor membre de a absorbi și de a integra refugiații.” Aceste criterii ar fi ținut cont de elemente definitorii pentru capacitățile unui stat de a gestiona numărul potențial de refugiați primit. Astfel, ar fi contat: într-un procent de 40%, dimensiunea populației, PIB-ul țării respective, numărul de refugiați primiți deja de statul în cauză în perioada 2010-2014 și rata șomajului.⁵⁵ După criza datorii Greciei, Angela Merkel a sesizat că momentul crizei refugiaților reprezintă o altă provocare pe continent, iar aparenta moralitate a deciziei de a primi un număr semnificativ de refugiați, criticată de Viktor Orban ca fiind ”imperialism moral” din partea liderului german, poate fi, de fapt, doar o măsură practică, menită a extinde termenul liderilor europeni de a găsi o soluție pentru criza refugiaților. Angela Merkel a încercat să pună presiune pe statele UE pentru a accepta aceste cote, însă problema refugiaților este percepută mai mult ca o problemă germană, decât europeană, mai ales în lumina evenimentelor recente legate de criza Greciei, în care Germania a dat dovadă de prea multă intransigență și prea puțină solidaritate.⁵⁶

La nivel european, Angela Merkel a susținut cotele de refugiați și colaborarea cu Turcia în vederea semnării unui acord pentru atenuarea crizei pentru state ca Germania și Grecia. Presiunile interne asupra cancelarului german (inclusiv din partea colegilor conservatori din CDU) pentru a găsi o soluție europeană la criza refugiaților au reprezentat un factor puternic în semnarea acordului cu Turcia, acuzată de Amnesty International, alte ONGuri și chiar de către lideri europeni că subminează statul de drept și drepturi fundamentale ale omului. Inițial, planul susținut de Merkel a fost cel de înființare a unor puncte de primire de mari dimensiuni (așa-numitele *hotspots*) în țările de graniță, Italia și Grecia. Acestea ar fi reprezentat puncte de înregistrare și de aici refugiații ar fi urmat să fie redistribuiți pe continent. În acest mod, refugiații ar fi putut fi opriți la granițele exterioare Uniunii Europene, fără a cauza închiderea granițelor în alte state ce refuză să primească refugiați și, mai ales, fără a periclita circulația liberă în interiorul spațiului Schengen. În ciuda acestui plan, valurile migratorii nu s-au diminuat pentru Germania, deoarece Grecia, confruntată cu probleme grave pe plan intern, nu a putut susține acest aranjament. În concluzie, acest plan pus la cale de Merkel și Comisia Europeană s-a dovedit a fi nesustenabil, mai ales dacă luăm în calcul lipsa logisticii din această ecuație, în special lipsa mașinilor de înregistrat amprente, deși prin alocarea unui fond de urgență, Comisia Europeană a achiziționat 90 de astfel de mașini. De altfel, bilanțul redistribuirii celor 160.000 de refugiați pe continent, din septembrie, nu a fost dus la îndeplinire, pentru că numai

⁵⁴ Conform Anexei ”*European Schemes for relocation and resettlement*”, realizată de CE, p. 19, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/background-information/docs/communication_on_the_european_agenda_on_migration_annex_en.pdf, consultat pe 9 aprilie 2016

⁵⁵ Ibidem, p. 19

⁵⁶ Conform Politico, <http://www.politico.eu/article/merkel-shock-refugee-crisis-germany-policy-europe/>, consultat pe 9 aprilie 2016

272 de persoane au fost relocalate până la data de 7 ianuarie 2016.⁵⁷ Nu doar oponenții europeni tradiționali ai acestei măsuri-Ungaria și Polonia-nu au fost de acord cu contingentele de refugiați de împărțit între statele membre, ci și aliații și susținătorii acestei politici (Suedia, care a reintrodus controale dure la frontiere) au realizat că acceptarea refugiaților într-un număr copleșitor este o mișcare mai amplă decât își pot permite.

Mizele crizei refugiaților în plan național

La nivel național, protestele din societatea germană, presunile din partea CDU, cât și scăderea popularității Angelei Merkel au determinat-o să anunțe reducerea semnificativă, printr-o legislație modificată, a numărului de refugiați acceptați de Germania, după cei aproximativ 1.1 milioane de refugiați primiți până la ora actuală. Atât ministrul de interne Maiziere, cât și Angela Merkel au fost nevoiți să recunoască dimensiunea valurilor de refugiați ce se îndreptau spre Germania, în așa fel încât la scurt timp s-a reintrodus controlul la frontiera cu Austria. De asemenea, în materie de gestiune efectivă a crizei, ce presupune disponibilitate de fonduri, resursă umană și coordonare, statele federate au fost nemulțumite de insuficiența asistențială federală. Presiunea crescândă pe statul de lângă granița cu Austria, Bavaria, a fost denunțată de numeroase ori de către guvernatorul Horst Seehofer. În plus, conflictele din cadrul coaliției de guvernare CDU-CSU, au determinat-o pe Angela Merkel să diminueze avântul Germaniei în problema preluării refugiaților sosiți în Europa, după ce inițial anunțase că numărul celor primiți nu are limite superioare. Din septembrie a început, astfel, zilnic, sosirea a mii de refugiați pe teritoriul german, ceea ce a arătat capacitățile limitate ale autorităților germane. Atacurile de la Paris a dat mai multă voce, pe plan intern, ministrului de interne și liderului CSU, Horst Seehofer, care susținea o limită în ceea ce privește numărul de imigranți primiți. Marea polemică a depășit întrebarea ”E capabilă Germania a gestiona o parte a crizei refugiaților?” și a intrat în câmpul dezbaterilor limitelor ce se impun în fața dimensiunilor uriașe ale acestei crize.

Într-un document redactat cu scopul de a statua poziția guvernului german față de criză, redactat de cancelar și de liderul CSU, cuvântul ”reducere” a setat direcția în materie de măsuri. Deși la nivel retoric Angela Merkel nu și-a schimbat abordarea, realitatea însă a forțat-o să privească problema dintr-o altă perspectivă. Cotele au reprezentat soluția cea mai viabilă, capabilă să împace ambele tabere-pro și contra. Presiunea din partea conservatorilor a fost continuă și susținută. Astfel, un grup de 44 de parlamentari conservatori i-au cerut cancelarului să își schimbe abordarea față de problematica refugiaților, printr-o scrisoare din luna ianuarie, la care au solicitat răspuns într-o săptămână. Ba mai mult, partidul de coaliție CSU a amenințat cu măsuri dure (precum depunerea unei plângeri la Curtea Constituțională Federală, legată de controalele la frontiere)⁵⁸ pentru a face cunoscută poziționarea lor în această problemă. Scrisoarea declara necesitatea luării măsurilor care să impună o limită

⁵⁷ Conform Der Spiegel, <http://www.spiegel.de/international/germany/critique-of-merkel-on-refugee-issue-deepens-a-1072549.html>, consultat pe 9 aprilie 2016

⁵⁸ Conform Der Spiegel, <http://www.spiegel.de/international/germany/critique-of-merkel-on-refugee-issue-deepens-a-1072549.html>, consultat pe 9 aprilie 2016

numărului de refugiați primiți de Germania. Numărul indicat este de maxim 200.000 de refugiați pe an, indiferent dacă aceștia sunt ”refugiați în urma războiului civil din Siria sau doar solicitanți de azil.”⁵⁹

Mulți parlamentari germani și-au schimbat poziția după o serie de emailuri pline de ură și după protestele germanilor din țară. Cei care privesc acum diferit abordarea crizei sunt majoritari și doresc o soluție care să liniștească și să modereze influxurile de refugiați. După atacurile din Cologne, discursurile s-au inflamat, iar noua teamă s-a concretizat sub aspectul securității poporului german. Aceste exemple setează tonul pentru perspectiva pe care o capătă populația asupra refugiaților. O criză a securității interne a poporului german contribuie acum și mai mult la dificultatea moderării pozițiilor radicale. Tabloul general este dominat din ce în ce mai mult de constatarea conform căreia sunt prea puțini actori care își identifică interesul național cu integrarea refugiaților, iar problemele de ordin economic din Europa (criza Greciei, șomajul în rândul tinerilor) fac din ce în ce mai dificilă o bunăvoință generală din partea statelor. Îngrijorarea europenilor atinge și alte aspecte, legate de cultură și dificultatea asimilării sau a integrării acestor refugiați. De exemplu, 71% dintre solicitanții de azil din Suedia sunt bărbați tineri, mult mai predispuși spre violență și instabilitate socială.⁶⁰ În Germania, din populația totală de 82 milioane de locuitori, în 2013 mai puțin de 10 milioane erau tineri cu vârste cuprinse între 20 și 30 de ani.⁶¹ În acest context, teama este că în viitor Germania va avea jumătate din populația sub 40 de ani constituită din imigranți din Orientul Mijlociu și Nordul Africii. Ba mai mult, cum valorile culturale sunt diametral opuse între imigranții ajunși în Germania și cultura vestică, există o teamă permanentă că indiferent de sustenabilitatea economiei Germaniei și de dificultatea demografică în care se găsește la ora actuală, eforturile de integrare și conviețuire pașnică vor fi dificile, dacă nu chiar imposibile.

Alegerile din 13 martie 2016 pentru regiunile Baden-Württemberg, Saxony-Anhalt și Rhineland-Palatinate au sancționat partidul Angelei Merkel, acordând un câștig semnificativ pentru partidul de extremă dreapta, Alternativa pentru Germania (AfD), fondat în 2013 și care a candidat cu o platformă electorală anti-imigrație. Sloganurile ”Protejați frontierele !” sau ”Stop haosului azilului !” au rezonat cu mii de germani care se simt lezați de abordarea politică a crizei de către cancelar și care au protestat riguros (”Noi suntem poporul !” ” Merkel trebuie să plece !”) împotriva Angelei Merkel. Alternativa pentru Germania (AfD) a obținut încă trei locuri în adunările regionale, pe lângă cele 16 pe care le deținea deja. Scorurile pe care le-a bifat în cele trei regiuni au fost de 15%, 24,4 %, respectiv 12%.⁶² O cercetare efectuată după vot a arătat că 40% din cei care au votat pentru AfD nu erau votanți regulari, iar 56 % dintre electorii AfD au răspuns că au votat pentru acest partid din cauza crizei

⁵⁹ Ibidem

⁶⁰ Conform New York Times, http://www.nytimes.com/2016/01/10/opinion/sunday/germany-on-the-brink.html?_r=0 , consultat pe 9 aprilie 2016

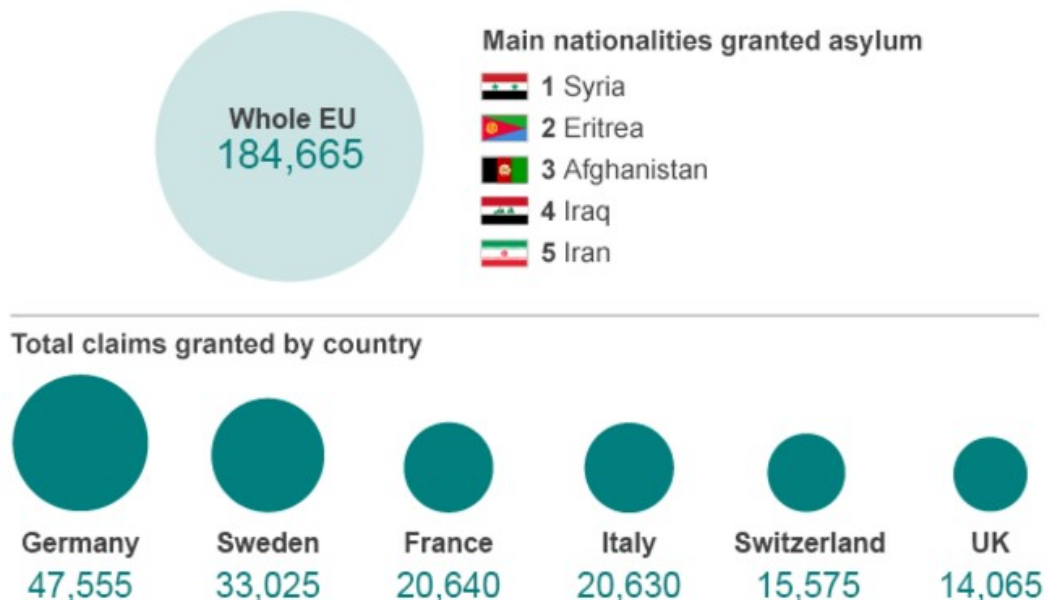
⁶¹ Conform raportului ”Germany s Population by 2060”, Federal Statistical Office of Germany, https://www.destatis.de/EN/Publications/Specialized/Population/GermanyPopulation2060_5124206159004.pdf?__blob=publicationFile , consultat pe 9 aprilie 2016

⁶² Preluat din The Guardian, <http://www.theguardian.com/world/2016/mar/13/anti-refugee-party-makes-big-gains-in-german-state-elections> , consultat pe 9 aprilie 2016

refugiaților.⁶³ De asemenea, votanții tradiționali ai CDU și-au transferat votul către partidul Verzilor, motivul fiind, de asemenea, criza refugiaților. Se constată proteste din ce în ce mai frecvente și sancționări ocazionale puternice din partea electoratului german la adresa liderului Merkel. Cu toate acestea, popularitatea Angelei Merkel crescuse la 50% la începutul lunii martie 2016, după ce fusese foarte scăzută, la începutul anului 2016. Dacă până acum Germania rămânea printre puținele țări cu astfel de mișcări partizane radicale izolate de putere, din 13 martie, alegerile regionale au adus pe scena politică un partid care, deși izolat deocamdată, amenință cu câștigarea din ce în ce mai însemnată de teren, dacă nu sunt luate măsuri în privința soluționării crizei refugiaților. Acest partid este, bineînțeles, Alternativa pentru Germania (AfD).

Cetățenii germani nu resping întru totul refugiații sirieni care fug din calea războiului (dovadă implicarea miilor de germani în ajutorarea refugiaților ajunși în Germania), dar sunt îngrijorați de proporțiile problemei și de posibilele consecințe securitare și societale dacă nu se atinge un compromis la nivel european, iar Germania va continua să încerce să fixeze problema de una singură. Acordul cu Turcia, încheiat la 18 martie 2016 pare să fi adus o rezolvare temporară și destul de izolată, problemei. Acordul prevede un sistem de schimb aplicabil doar pentru refugiații sirieni, între UE și Turcia.⁶⁴ Principalul focus al acestui acord este depresurizarea Greciei prin stoparea și preluarea refugiaților de către Turcia, misiune pentru care Turcia a primit o finanțare de 3 miliarde de euro, urmând ca acest buget să fie mărit în caz de nevoie, pe parcurs. Chiar și așa, rezultatele nu vor fi vizibile imediat. Germania rămâne una dintre țările de destinație preferate de solicitanții de azil.

Asylum applications approved 2014



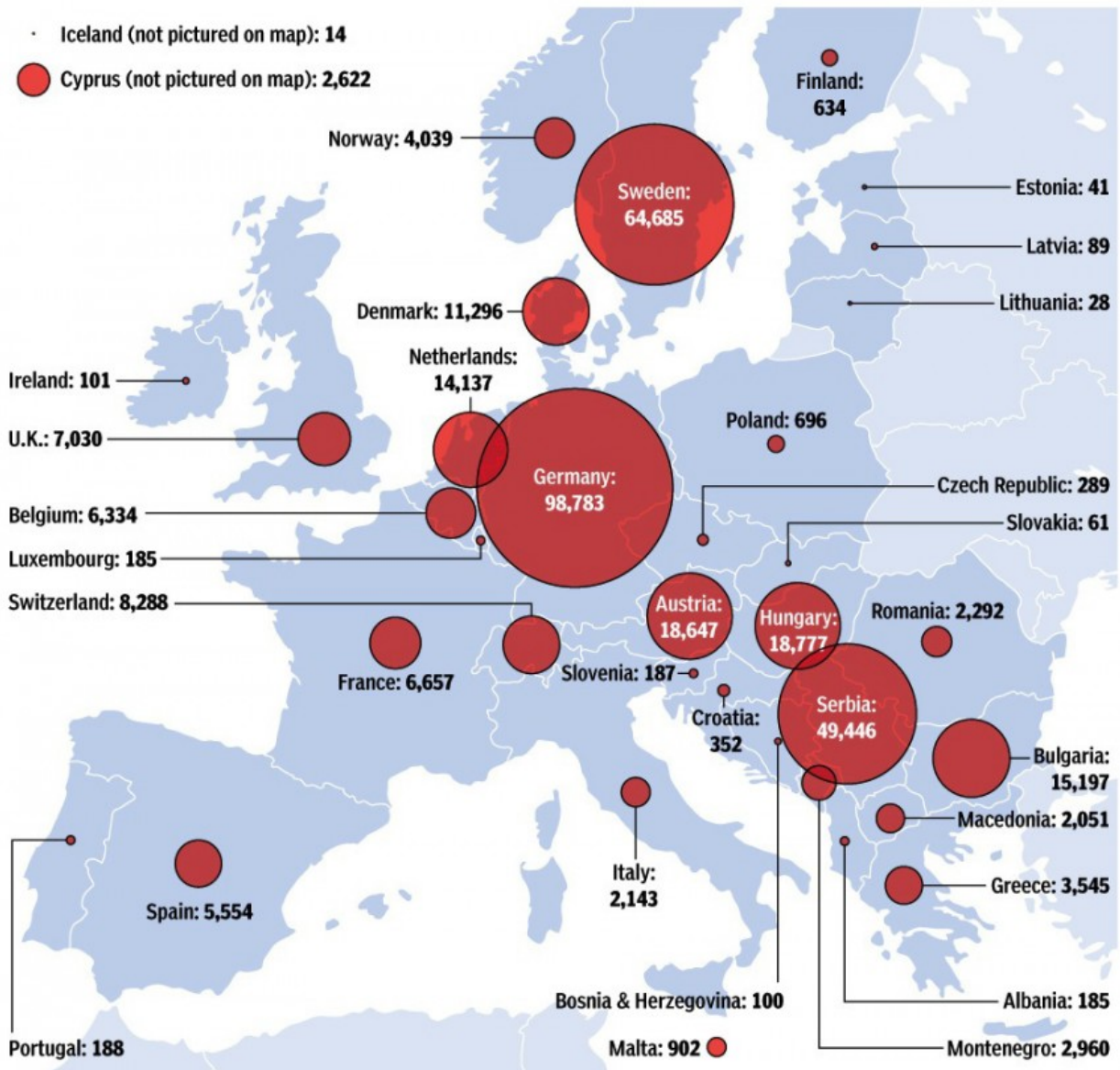
Source: Eurostat

BBC

⁶³ Ibidem

⁶⁴ Conform EU-Turkey statement, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/>, consultat pe 9 aprilie 2016

SYRIAN ASYLUM APPLICATIONS TO EUROPEAN COUNTRIES AS OF JULY 2015



Măsurile adoptate de către autoritățile germane cu privire la acordarea de azil

Criza refugiaților a reprezentat un moment de schimbare la nivelul politicilor germane privind acordarea de azil. Dacă la început numărul mare de solicitanți de azil a fost întâmpinat cu mare entuziasm de societatea civilă și de cetățenii germani dornici să ajute, în prezent, situația celor doresc azil în Germania este tot mai îngreunată de procedurile legislative dezbătute și adoptate la nivel federal. Copleșiți numeric de cei ce sosesc zilnic pe teritoriul german, autoritățile politice, începând cu promovarea politicii porților deschise, încearcă să pună la punct măsuri realiste de soluționare a cererilor pentru azil și integrare.

”Germania are cel mai extensiv program de integrare a migrantilor din Europa, cu mai mult de un milion de participanți, încă din anul 2005. Programele se concentrează mai ales pe însușirea limbii, cu elemente de instrucție culturală, istorică și politică.”⁶⁵ Constituția Germaniei garantează la articolul 16, alineatul a) dreptul indivizilor persecutați, la azil. Procedura care guvernează acordarea de azil se numește Actul pentru Procedura de Azil. Atribuțiile de a decide asupra aplicațiilor pentru azil revin Biroului Federal pentru Migrație și Refugiați.⁶⁶ În octombrie 2015, la apogeul crizei refugiaților, guvernul federal a adoptat un pachet de măsuri, cunoscut sub numele de *Asylum Package I*, rezumat pe cinci piloni.⁶⁷ Acesta a intrat în vigoare la 1 noiembrie 2015. Prioritățile avute în vedere se concentrează pe: cursuri de integrare și angajabilitate pentru solicitanții de azil ce au cele mai multe șanse să primească dreptul de reședință permanentă în Germania. Pentru integrarea lor rapidă pe piața muncii, cursurile de limbă sunt, de asemenea, oferite de guvern, prin Agenția Federală pentru Angajabilitate, iar cursurile de integrare reprezintă responsabilitatea Biroului Federal pentru Migrație și Refugiați. Cel de-al doilea pilon se referă la accelerarea măsurilor pentru acomodarea și adăpostirea refugiaților sosiți în Germania și la măsurile luate de statele și municipalitățile germane pentru conversia anumitor clădiri și pentru construcțiile nou inițiate, cu scopul de a primi refugiații în aceste spații. Al treilea pilon se focusează pe protecția și îngrijirea copiilor neînsoțiți și adăpostirea lor în locuri unde pot beneficia de o îngrijire corespunzătoare. Pilonul patru elimină avantajele financiare pentru refugiații ce se află provizoriu pe teritoriul german și le înlocuiește cu beneficii materiale. Aceste beneficii sunt acordate pe întreaga perioadă în care acești refugiați sunt adăpostiți în facilitățile de recepție. Ultimul aspect vizat de măsurile guvernului federal este definirea țărilor sigure, ce sunt astfel eliminate de pe lista surselor de refugiați. Albania, Kosovo, Muntenegru devin țări sigure, iar cei ce migrează din aceste țări sigure pentru a aplica pentru statutul de refugiat în Germania, nu sunt eligibili. Guvernul federal a interzis posibilitatea angajării pentru solicitanții de azil veniți din aceste țări și care au depus aplicația pentru azil pe și după 1 septembrie 2015. Logica acestei măsuri este de a accelera astfel procedurile de acordare de azil și cele de repatriere, pentru a prioritiza solicitanții de azil din țările în situații de război: Siria, Irak și Afganistan. Până în toamna lui 2015, procesarea aplicațiilor pentru azil dura, în medie, cinci luni. În februarie 2016, prin măsurile legislative numite *Asylum Package II*, o lege a Parlamentului a declarat Maroc, Tunisia și Algeria țări sigure de proveniență, ceea ce înseamnă respingerea mai multor cereri de azil, ca fiind îndreptățite. Pachetul legislativ din februarie mai prevede și crearea unor centre de primire și adăpostire inclusiv pentru cei ce vin din țări considerate a fi sigure, unde aceștia pot aștepta până la maximum trei săptămâni un răspuns cu privire la aplicația lor. Mai mult, refugiații ce vor beneficia de cursurile de integrare vor trebui să contribuie cu o sumă de 10 euro din venitul primit lunar, această idee fiind propusă de

⁶⁵ Zuzanna, HUBSCHMANN, *Migrant integration programs: the case of Germany*, Global Migration Research Paper, No. 11, 2015, p. 3, http://graduateinstitute.ch/files/live/sites/iheid/files/sites/globalmigration/shared/Publications/GMPR_S_N11_Hubschmann.pdf, consultat pe 10 aprilie 2016

⁶⁶ Art. 1, Secțiunea 5, din ”Actul pentru Procedura de Azil”, http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_asylvfg/englisch_asylvfg.html#p0020, consultat pe 10 aprilie 2016

⁶⁷ Conform <https://www.deutschland.de/en/topic/politics/peace-security/new-asylum-laws>, consultat pe 10 aprilie 2016

ministrul de finanțe german, Wolfgang Schäuble.⁶⁸ Măsurile din februarie vizează și reunificările familiale pentru persoanele ce primesc protecție subsidiară. Acestora li se suspendă dreptul la reîntregirea familială, deoarece nu se califică în categoria "refugiați", dar se bucură de protecție internațională, sub directiva UE 2004/83/EC. Înainte de a primi azil, aceste persoane trebuie să fie recunoscute ca refugiat sau beneficiar de protecție subsidiară.⁶⁹ Alte prevederi incluse în acest pachet sunt legate de diminuarea subvențiilor lunare și de evitarea folosirii abuzive a certificatelor ce atestă anumite boli, care extinde șederea deținătorilor lor în Germania. Acest al doilea pachet de legi pentru limitarea numărului de solicitanți de azil eligibili și pentru accelerarea anumitor proceduri a intrat în vigoare la 17 martie 2016.⁷⁰



Rezultatele în urma acestor măsuri legislative adoptate s-au reflectat în statisticile dezvăluite de guvernul german. În luna ianuarie 2016, guvernul federal german a publicat statistici legate de migrație din anul 2015. 476, 649 de solicitări de azil au fost depuse, cu 135% mai mult decât în 2014. 34% dintre aceste aplicații au venit din partea sirienilor, primii ca prioritate în topul celor cu drept de azil la momentul actual. Un alt procent, de 30%, a fost reprezentat de cereri de azil din țările balcanice: Serbia, Kosovo, Macedonia, Muntenegru, Bosnia-Herțegovina. Odată cu pachetul de legi adoptat de guvernul federal, aceste țări au devenit țări sigure, ceea ce s-a văzut imediat în procentajul cererilor venite din această zonă geografică-8% în a doua

⁶⁸ Conform <http://www.dw.com/en/german-cabinet-approves-asylum-legislation-package/a-19021974> , consultat pe 10 aprilie 2016

⁶⁹ Conform http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/asylum/refugee-status/index_en.htm , consultat pe 10 aprilie 2016

⁷⁰ Conform <https://www.deutschland.de/en/topic/politics/germany-europe/the-challenge-of-the-refugee-crisis> , consultat pe 10 aprilie 2016

jumătate a anului 2015.⁷¹În plus, Germania acordă, la momentul actual, 400 milioane de euro pentru ajutor umanitar pe plan extern.

Guvernul Federal a alocat până în prezent 4.1 miliarde de euro în plus pentru statele și municipalitățile locale germane, responsabile în managementul crizei. De asemenea, pentru anul 2016, o nouă sumă de 6.1 miliarde de euro a fost rezervată pentru problematica refugiaților, într-un buget adițional pentru aceste state și municipalități locale. Fiecare stat german are datoria de a elabora un *integration package* care să prevadă un buget pentru diferitele misiuni de acomodare a persoanele în căutare de azil. Un exemplu perfect în acest sens e constituit de statul Bavaria, care a estimat că va avea nevoie de 3.3 miliarde de euro în acest an pentru infrastructură, cursuri pentru integrare și adăugarea unui număr de 3.700 de noi posturi în administrație, dintre care 1.200 de profesori.⁷²

Pe 14 aprilie 2016, cele trei partide germane de coaliție (CDU, CSU și SPD) de la putere au ajuns la un acord privind măsurile de integrare pentru refugiații ce vor primi azil în Germania. După acest pas către consens, materializarea acestui pachet pentru integrare este așteptată într-un proiect de lege. Acesta ar stipula că integrarea se bazează pe trei măsuri principale: învățarea limbii germane, cursuri de formare profesională și acordarea unui prim loc de muncă. De asemenea, primirea unui drept de ședere, fie el chiar provizoriu, este condiționată de învățarea limbii germane. Beneficiarii vor avea dreptul să stea în Germania pe parcursul formării lor și în caz că se retrag din programul de formare profesională își vor pierde automat și dreptul de ședere. Astfel, în viitorul apropiat 100.000 de posturi sunt propuse solicitanților de azil, deși plata pentru acestea nu este mai mare de 1 euro per oră și în limita a 80 de euro pe lună.⁷³ Acest viitor proiect de lege a provocat reacții contrare atât la ideea de rezidență obligatorie stabilită de autorități într-un anumit loc cu densitate demografică scăzută sau departe de centrele economice mari și salarizarea necorespunzătoare, cât și la unele lipsuri ce privesc educația copiilor și dreptul la liberă circulație și integritate familială pentru solicitanții de azil. Dimpotrivă, cancelarul german subliniază că acest proiect legislativ ar însemna o colaborare dintre cele două părți implicate în procesul de integrare: statul german și solicitanții de azil, respectiv refugiații după primirea statutului de refugiat.

Acțiuni externe ale Germaniei pentru soluționarea crizei refugiaților

Germania nu a fost numai statul membru UE care și-a asumat cea mai mare responsabilitate în gestionarea crizei, dar este de asemenea și statul care a inițiat câteva propuneri, la nivel european, pentru o rezolvare pe termen lung a acesteia și pentru oferirea unor soluții cât mai adaptate realității din prezent. Aceste propuneri

⁷¹ Conform <https://www.deutschland.de/en/topic/life/society-integration/asylum-in-numbers> , consultat pe 10 aprilie 2016

⁷² Conform Magazin Deutschland, 4/2015, p. 24

⁷³ Conform http://www.lemonde.fr/europe/article/2016/04/15/accord-gouvernemental-en-allemande-pour-une-loi-sur-l-integration-des-migrants_4902837_3214.html?utm_medium=Social&utm_source=Facebook&utm_campaign=Echobox&utm_term=Autofeed#link_time=1460714881 , consultat pe 10 aprilie 2016

sunt rezultatul unor eforturi de a găsi o balanță între toate interesele suverane implicate în această criză și o dimensiune umanitară și totodată legală, în cadrul juridic internațional.

Acordul cu Turcia.

Germania nu este singura entitate ce se confruntă cu un număr mare de persoane ce ajung legal și ilegal pe teritoriul ei, și, în consecință, trebuie să opereze cu mai mulți actori pentru a găsi o soluție viabilă, convenabilă și sustenabilă pe viitor. Unul dintre acești actori este Turcia.

Principalul co-interesat în realizarea acestui acord a fost cancelarul german, Angela Merkel, care, după anunțul prin care afirma că Germania nu va impune restricții de număr celor care ajung pe teritoriul ei, a fost nevoită să ajusteze o politică ce nu a corespuns dorințelor de pe plan intern ale germanilor. În acest sens, ea a fost actorul cel mai important în Consiliul European, care a promovat ideea unui acord și a unei colaborări cu Turcia. Publicația Stratfor descrie astfel relația dintre cancelarul german și acordul semnat cu Turcia: "(Angela Merkel) și-a legat viitorul politic de acordul privind acordarea de azil politic dintre UE și Turcia"⁷⁴ În octombrie 2015, un pas către această colaborare de facto a fost făcut prin elaborarea unui Plan de Acțiune Comună UE-Turcia, în care se stipulează obiectivul și rolurile fiecărei părți⁷⁵. Următorul pas a fost semnarea unui acord între cele două părți, la 29 noiembrie 2015.⁷⁶ Acordul este subiectul mai multor polemici legate de inexistența statului de drept în Turcia și de nerespectarea drepturilor omului de către regimul Erdogan, cauze ce ar trebui să împiedice colaborarea dintre cele două, susțin organizațiile internaționale, precum *Amnesty International*.⁷⁷

Turcia este una dintre țările care aspiră la statutul de membru UE de câțiva ani, statut pentru care negocierile au fost suspendate în anul 2005. În acest context, Turcia și-a dorit o accelerare a procedurilor de admitere (deschiderea formală, de către miniștrii de externe ai statelor UE, a capitolului 17 privind procedurile de admitere) și un regim fără vize pentru cetățenii turci care călătoresc în Europa. De asemenea, o sumă de 3 miliarde de euro va fi alocată Turciei pentru îmbunătățirea condițiilor de trai pentru cei 2, 2 milioane de refugiați sirieni.⁷⁸ În schimb, Turcia va avea obligația să preia solicitanții de azil care ajung în Grecia ilegal. Scopul este de a elimina rutele migratorii ilegale și de a descuraja miile de persoane care se aventurează pe rute nesigure, pentru a ajunge în țări precum Grecia sau Italia ilegal, unde capacitățile de

⁷⁴ Conform Stratfor, (trad.), <https://www.stratfor.com/geopolitical-diary/crucial-steps-lie-ahead-eu-turkey-relations>, consultat pe 14 mai 2016

⁷⁵ Comunicat de presă CE, (trad.), http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-5860_en.htm, consultat pe 14 mai 2016

⁷⁶ Conform Reuters, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-turkey-idUSKBN0T100520151129>, consultat pe 14 mai 2016

⁷⁷ Conform Amnesty International, <https://www.amnesty.org/en/press-releases/2016/03/eu-turkey-refugee-deal-a-historic-blow-to-rights/>, consultat pe 14 mai 2016

⁷⁸ Conform Reuters, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-turkey-pact-factbox-idUSKBN0T10WT20151129?mod=related&channelName=worldNews>. consultat pe 14 mai 2016

primire sunt, de cele mai multe ori, depășite. Pentru a impulsiona cooperarea dintre Uniunea Europeană și Turcia, Angela Merkel a efectuat o serie de vizite în Turcia, în octombrie 2015, la începutul negocierilor, și în aprilie 2016, când a lansat programul de ajutor financiar european în valoare de 6 miliarde de euro (de la 3 miliarde, anunțați anterior), pentru sirienii de pe teritoriul turc. Anul trecut, mai mult de 850.000 de persoane au părăsit Turcia, îndreptându-se spre Europa, în special către Germania.⁷⁹ Așadar, interesul Germaniei este de a angrena Turcia în micșorarea numărului de refugiați care ajung pe teritoriul său, indiferent de protestele și informațiile publicate de organizațiile internaționale pentru drepturile omului, care critică Turcia din ce în ce mai aspru (Amnesty International, Human Rights Watch).⁸⁰

Alte inițiative ale Germaniei la nivel european

Germaniei îi este atribuită și propunerea privind relocarea pe baze de cote a refugiaților din septembrie 2015.

Angela Merkel a sperat că atitudinea deschisă și politica societății germane față de refugiați o să fie o etapă în cursul natural către normalizarea unei atitudini asemănătoare la nivelul Uniunii Europene. Însă, departe de a susține propunerea germană de a reloca pe bază de cote refugiații ajunși în Europa, majoritatea statelor membre au invocat probleme de natură internă și problematica securității naționale, refuzând propunerea germană. Cancelarul a încercat să readucă în atenția europeană posibilitatea de a modifica și îmbunătăți politica de azil comună a UE, extinzând, astfel, competențele Uniunii în sfera migrației. Propunerea este destul de radicală, într-un context în care, la ora actuală, suveranitatea fiecărui stat este pusă mai presus de orice hotărâre a Uniunii europene. Merkel a afirmat că sistemul de cote este obligatoriu, deoarece nu poate fi setată o limită de refugiați per țară unui număr de doar câteva state membre. Discursul acesteia s-a axat pe sublinierea ideii fundamentale a construcției europene: ”Dacă Europa este un loc al solidarității-și noi am arătat adesea solidaritatea noastră-atunci trebuie să rămânem foarte uniți în această privință.”⁸¹ Cancelarul Angela Merkel a folosit tehnica *sticks and carrots*, încercând să găsească cea mai eficientă cale de a-și convinge partenerii europeni să sprijine politica de cote. Astfel, Comisia Europeană a dorit să aloce 6.000 de euro per refugiat statelor care s-ar fi angajat să îi relocheze. În plus, Italia, Grecia și Ungaria ar fi primit o sumă adițională de 500 de euro, care să acopere și transportul. Dar, în condițiile în care o acceptare unanimă nu ar fi fost posibilă, Comisia Europeană a supus această propunere votului cu majoritate calificată din ședința miniștrilor de interne, unde Angela Merkel a avut susținerea câștigată prin lobby a Italiei, Spaniei și Franței. Când țările Grupului de la Vișegrad s-au opus acestei decizii, Merkel a adoptat un discurs mai aspru, iar ministrul de interne german, Thomas de Maiziere, a lăsat să

⁷⁹ Conform The Guardian, <http://www.theguardian.com/world/2016/apr/23/angela-merkel-turkey-visit-refugee-camp-gaziantep>, consultat pe 14 mai 2016

⁸⁰ Conform Deutsche Welle, <http://www.dw.com/en/merkels-disputed-visit-to-turkey-is-a-political-minefield/a-18784725>, consultat pe 14 mai 2016

⁸¹ Conform Bloomberg, <http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-08-30/eu-members-urge-refugee-crisis-action-as-france-scolds-hungary>, consultat pe 14 mai 2016

se înțelege că țările care ar refuza cotele de refugiați ar putea primi mai puține fonduri europene.⁸² Din poziția de contributor principal la bugetul Uniunii Europene, Germania a folosit acest atu pentru a încerca să determine o mobilizare generală și o solidaritate europeană. Însă, acordul final nu a inclus, în cele din urmă, propunerea ministrului de interne, Thomas de Maiziere, de a condiționa acceptarea cotelor de fondurile europene primite de un stat membru. Astfel, și state precum România, Slovacia și Cehia au agreat planul, în cele din urmă, după o luptă grea de convingere la nivel european, iar solidaritatea pentru numărul de 160.000 de refugiați a fost făcută posibilă, în final, prin insistențele Germaniei. Dar mai mult, adică un plan al Uniunii pentru cote obligatorii și permanente la nivel de UE, așa cum au fost ele concepute și expuse de Angela Merkel, s-a dovedit a fi irealizabil în acest climat tensionat, mai ales după atacurile teroriste de la Paris, de pe 13 noiembrie 2015. Pasul următor realizat de cancelar a fost cel de a crea o "coalitie a voinței" pentru a reloca voluntar refugiații din Turcia în Europa, cu condiția ca Turcia să își securizeze frontierele. Țările cooptate în această inițiativă au fost Suedia, Finlanda, Grecia, Austria, Olanda, Luxemburg și Belgia. Planul a fost prezentat de către Comisia Europeană sub forma unei "recomandări" și ar face ca migrația din Turcia spre Europa să fie legală. În plus, acest plan ar fi acompaniat și susținut de Uniunea Europeană, în schimbul securizării frontierelor Turciei, cu scopul de a împiedica alte valuri de migrație neașteptate,⁸³ cunoscute sub numele de mișcări "secundare."

Concluzii.

Germania a dovedit, în numeroase crize la nivel european (criza euro, criza din Ucraina), că este liderul construcției europene și că acționează în consecință, dar, ironic, acest rol a fost limitat de slăbiciunile instituționale ale UE în momentul crizei refugiaților. Absența unei politici comune pentru migrație și refuzul colaborării între țări nu au făcut decât să îngreuneze procesul de găsire a soluțiilor și de răspuns la criza în desfășurare.

Pe plan intern, cât și pe plan extern, Germania a fost inițiatoarea unor propuneri care au dus la schimbări semnificative în contextul european al crizei refugiaților. Luptându-se cu două maniere de a face politica la nivel național și european, cea de persuadare și exemplu, pe de o parte și cea de sancționare, pe de altă parte, Germania a reușit, până la ora actuală, să susțină valorile fundamentale pe care este construită Uniunea Europeană: solidaritate și unitate în diversitate, într-un climat politic ostil unor astfel de valori.

⁸² Conform Deutsche Welle, <http://www.dw.com/en/berlin-calls-for-sanctions-on-eu-states-that-reject-refugee-quotas/a-18714957>, consultat pe 15 mai 2016

⁸³ Conform "Commission presents Recommendation for a Voluntary Humanitarian Admission Scheme with Turkey for refugees from Syria," Strasbourg, 15 December 2015, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6330_en.htm, consultat pe 15 mai 2016

Bibliografie

<https://www.amnesty.org/en/press-releases/2016/03/eu-turkey-refugee-deal-a-historic-blow-to-rights/>

<http://www.bloomberg.com/news/articles/2015-08-30/eu-members-urge-refugee-crisis-action-as-france-scolds-hungary>

<http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/>

<https://www.deutschland.de/en/topic/politics/peace-security/new-asylum-laws>

<https://www.deutschland.de/en/topic/politics/germany-europe/the-challenge-of-the-refugee-crisis>

<https://www.deutschland.de/en/topic/life/society-integration/asylum-in-numbers>

<http://www.dw.com/en/german-cabinet-approves-asylum-legislation-package/a-19021974>

<http://www.dw.com/en/merkels-disputed-visit-to-turkey-is-a-political-minefield/a-18784725>

<http://www.dw.com/en/berlin-calls-for-sanctions-on-eu-states-that-reject-refugee-quotas/a-18714957>

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-6330_en.htm
<http://www.theguardian.com/world/2015/aug/20/germany-raises-estimate-refugee-arrivals-800000>

[http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-15-5860_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-5860_en.htm)

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/asylum/refugee-status/index_en.htm

http://www.lemonde.fr/europe/article/2016/04/15/accord-gouvernemental-en-allemande-pour-une-loi-sur-l-integration-des-migrants_4902837_3214.html?utm_medium=Social&utm_source=Facebook&utm_campaign=EchoBox&utm_term=Autofeed#link_time=1460714881

<http://www.nbcnews.com/storyline/europes-border-crisis/billions-migrants-germany-spend-6-6b-800-000-newcomers-n42281>

http://www.nytimes.com/2016/01/10/opinion/sunday/germany-on-the-brink.html?_r=0

<http://www.politico.eu/article/merkel-shock-refugee-crisis-germany-policy-europe/>

<http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-turkey-idUSKBN0Tl00520151129>

<http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-turkey-pact-factbox-idUSKBN0Tl0WT20151129?mod=related&channelName=worldNews>

<http://www.spiegel.de/international/germany/critique-of-merkel-on-refugee-issue-deepens-a-1072549.html>

<http://www.spiegel.de/international/germany/critique-of-merkel-on-refugee-issue-deepens-a-1072549.html>

<https://www.stratfor.com/geopolitical-diary/crucial-steps-lie-ahead-eu-turkey-relations>

<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/germany/11911291/Germany-expects-up-to-1.5-million-migrants-in-2015.html>

<http://www.theguardian.com/world/2015/oct/08/refugee-crisis-germany-creaks-under-strain-of-open-door-policy>

<http://www.theguardian.com/world/2015/oct/23/refugee-crisis-germany-push-compulsory-eu-quotas>

<http://www.theguardian.com/world/2016/mar/13/anti-refugee-party-makes-big-gains-in-german-state-elections>

<http://www.theguardian.com/world/2016/apr/23/angela-merkel-turkey-visit-refugee-camp-gaziantep>

Documente

Actul pentru Procedura de Azil

http://www.gesetze-im-internet.de/englisch_asylvfg/englisch_asylvfg.html#poo2o

European Schemes for relocation and resettlement

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/background-information/docs/communication_on_the_european_agenda_on_migration_annex_en.pdf

Statele nordice și criza refugiaților

Mohan Aurelian

Criza refugiaților, ca fenomen cu răspândire continentală, afectează statele Uniunii Europene în mod diferit, ducând la modificarea coordonatelor sociale, economice, culturale, de securitate și chiar ideologice într-un timp foarte scurt. Efecte cu o intensitate sporită s-au resimțit atât la nivelul țărilor membre care au acceptat voluntar un număr semnificativ de migranți (ex. Germania), cât și la nivelul celor care au fost forțate de contextul geo-politic să primească valurile de refugiați (Grecia, Italia, Ungaria). Un indicator al fenomenului în cauză este numărul cererilor de azil, care începând cu anul 2008 a înregistrat, la nivel european, creșteri însemnate – de la 226 330 – ajungându-se la 627 780 în 2014 și la 1 255 600 în 2015⁸⁴. Concomitent, acest indicator ne ajută să identificăm și regiunile geografice de o importanță majoră în gestionarea crizei (regiunea Europei Occidentale, Europa de Sud, Europa de Nord), dintre care vom analiza în detaliu regiunea nordică a continentului, în care regăsim următoarele state: Norvegia⁸⁵, Suedia, Finlanda, Danemarca. Statelor anterior menționate le este adăugată Olanda, pe care o vom folosi drept element de control al tendințelor observate în regiunea selectată.

La nivel regional, se păstrează tendința continentală de creștere a numărului de refugiați (unele țări din zonă fiind cunoscute pentru dorința lor, exprimată direct, de a primi un număr ridicat de migranți) și, implicit, a numărului de cereri de azil (vezi Tabelul 1⁸⁶).

ȚARĂ	2008	2009	2013	2014	2015
Norvegia	14 430	17 225	11 980	11 480	31 145
Suedia	24 875	24 260	54 365	81 325	162 550
Finlanda	3 770	5 700	3 220	3 625	32 345
Danemarca	2 375	3 775	7 230	14 715	20 970
Olanda	15 255	16 140	13 095	24 535	44 970

Dintre țările pe care le analizăm, Suedia a primit cele mai multe cereri de azil, fiind a III-a la nivelul UE, după Germania (476 620 cereri) și Ungaria (177 135 cereri); ea era o destinație preferată de refugiați înainte de începerea crizei (în 2008, primise mai multe cereri decât numărul total acumulat de Finlanda, Danemarca și Norvegia), tendință care s-a menținut până în prezent, datele arătând că are mai multe cereri decât toate țările nordice și Olanda la un loc.

⁸⁴ EUROSTAT. (2016) *Asylum statistics*. [Online] mai 2015, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Asylum_statistics.

⁸⁵ Nu este membru al UE, dar o considerăm relevantă pentru studiul nostru întrucât politicile publice se aliniază cu cele ale uniunii.

⁸⁶ EUROSTAT. (2016) *Asylum and Managed Migration*. [Online] decembrie 2015, <http://ec.europa.eu/eurostat/web/asylum-and-managed-migration/data/main-tables>.

În ciuda acestor aspecte, cea mai mare creștere a înregistrat-o Finlanda, când în 2015 a primit de aproape 8 ori mai multe cereri de azil decât în anul anterior. Procentual, identificăm creșteri mari ale numărului de cereri de azil dacă ne raportăm la diferența dintre 2014 și 2015 – când a început criza refugiaților; de exemplu creșteri cu 171% în Norvegia, 100% în Suedia, 792% în Finlanda, 43% în Danemarca și 83% în Olanda.

Referitor la numărul de refugiați, chiar dacă țările nordice se remarcă printr-o politică tolerantă în domeniul migrației umanitare, ele nu se regăsesc printre primele 10 țări din lume, conform Băncii Mondiale⁸⁷. În cadrul continentului, la sfârșitul anului 2014, Suedia este a III-a cea mai mare țară după numărul de refugiați recunoscuți: 142 207, în urma Germaniei (216 973) și Franței (252 264). Celelalte state înregistrează contingente mult mai mici: Danemarca – 17 785; Finlanda – 11 798; Olanda – 82 494; Norvegia – 47 043.

Populația de imigranți din țările nordice este relativ mică față de populațiile celorlalte țări dezvoltate din Europa⁸⁸; regăsim în Danemarca 572 520 de indivizi născuți în afara granițelor țării, iar în Finlanda și Norvegia 315 881, respectiv 741 813. Excepție face Suedia care are 1 639 771 de indivizi născuți în afara granițelor țării, cifră comparabilă cu cea a Olandei, 1 979 486, dar inferioară celei din Germania, 12 005 690, sau Franța, 7 784 418.

Un alt aspect important al crizei refugiaților pe care îl avem în vedere, este rata de acceptare a cererilor de azil; aceasta a crescut de la 34% în 2013 la nivelul întregii uniuni, la 45% în 2014, menținându-se la 46% în primele patru luni ale anului 2015. Comparativ, țările din regiunea nordică a continentului au înregistrat procente mult mai mari decât media UE (în anul 2014): Danemarca are o rată de acceptare de 68%, Finlanda de 67%, Norvegia de 64%, iar Suedia de 77% - a doua cea mai mare din uniune, după Bulgaria care are o rată de acceptare de 94%. Pe de altă parte, țările dezvoltate din Europa de Vest, au rate de acceptare mult mai mici – Germania, 42%; Franța, 22%; Belgia, 40%; Marea Britanie, 39% - excepție făcând Olanda cu 70% și Italia cu 59%⁸⁹. În urma unei analize detaliate, am observat că, în ciuda faptului că la nivelul Uniunii Europene, în 2014, națiunile care au primit cele mai mari rate de acceptare a cererilor de azil au fost sirienii (95%), eritreenii (89%), apatrizii (88%), irakienii (71%), somalezii (68%) și afganii (63%). La nivel fiecărui stat ratele de acceptare variau în funcție de anumiți factori: percepția publică asupra națiunii în cauză, antecedentele istorice, populația de imigranți de aceeași naționalitate care se afla la momentul respectiv pe teritoriul țării, forțele politice care se aflau la guvernare și modul de evaluare al pericolului zonei din care refugiații veneau. Prin urmare, Tabelul 2 arată principalele rate de acceptare din țările regiunii nordice a naționalităților reprezentative pentru criza europeană a refugiaților.

⁸⁷ THE WORLD BANK. (2016) *Refugee population by country or territory of asylum*. [Online] decembrie 2015, <http://data.worldbank.org/indicator/SM.POP.REFG>.

⁸⁸ UN DESA(2016) *International Migration - International migrant stock 2015*. [Online] 2015, <http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/data/estimates2/estimates15.shtml>.

⁸⁹ EUROSTAT. (2016) *Population and social conditions*. [Online] martie 2015. p. 12, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Population_and_social_conditions.

NAȚIONALITATE	Norvegia	Suedia	Finlanda	Danemarca	Olanda
Sirieni	97%	100%	87%	96%	91%
Eritreeni	88%	100%	100%	93%	91%
Irakieni	31%	50%	76%	12%	42%
Afgani	62%	74%	76%	33%	50%

În 2015, datele indică anumite schimbări ale atitudinilor referitoare la migranți aproape în toate statele europene⁹⁰. Acest fapt este dovedit prin scăderea ratelor de acceptare a cererilor de azil în unele state care înainte aveau rate mari de acceptare. Cu toate acestea, rata de acceptare a UE a crescut la 51% (dintre care 74% au rezultat în acordarea statutului de refugiat).

Datele confirmă că rata Bulgariei a scăzut la 91% (locul 1), Malta a înregistrat o creștere (de la 73% la 84%, locul 2), Danemarca și Olanda la fel (81%- locul 3, respectiv 80%, locul 4), iar Suedia și Finlanda au scăderi semnificative ale ratei de acceptare (scădere de 5%, până la 72%, în primul caz, și scădere de 9%, până la 58%, în al doilea caz; locul 6, respectiv 7 în UE). Fenomenul de scădere a ratelor de acceptare a cererilor de azil în Suedia și Finlanda era ușor de prevăzut, având în vedere că Suedia a preluat cei mai mulți refugiați în comparație cu statele din regiune, iar Finlanda a avut o creștere de aproape 900% a numărului de cereri.

Datele anterior menționate justifică gradele diferite de acceptare la nivelul populației a imigraților din afara Uniunii Europene. Un sondaj realizat de Eurostat arată cât de mult diferă în cadrul uniunii atitudinile în ceea ce privește migrații: suedezii sunt cei mai bine clasati, între 71-77% din populație fiind de acord cu politici favorabile migranților care nu aparțin statelor membre; spre deosebire, doar între 43-49% dintre finlandezi și olandezi sunt de acord cu imigrații străini, pe când 36-42% dintre danezii împărtășesc cu vecinii lor aceleași idei. La polul opus, în țări precum Italia, Slovacia, Cehia, doar 15-21% din populație este de acord cu acceptarea migranților; iar în Grecia și Bulgaria procentele sunt similare (22-28% din populație)⁹¹.

Statele nordice ca destinație pentru refugiați

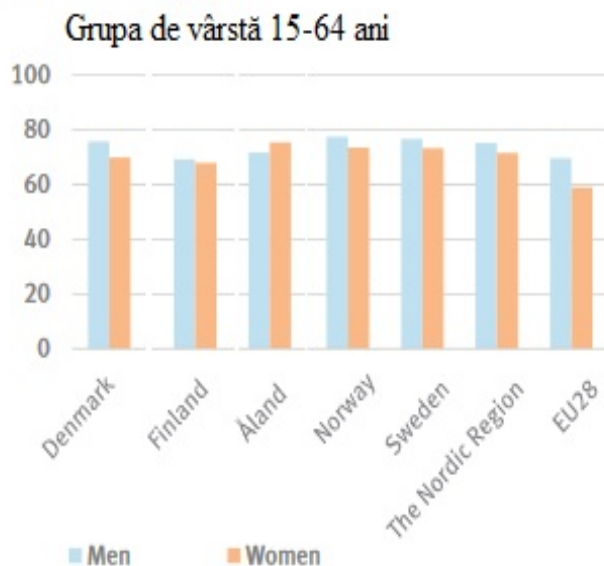
Preferința predilectă a refugiaților pentru regiunea nordică, în special pentru Suedia, se poate explica printr-o multitudine de factori care au influențat valurile migratorii. Când vom face referire la principalele elemente care au convins indivizii să aleagă țările nordice, în detrimentul altor state europene (precum cele din Europa de Est) le vom denumi avantaje, iar pe cele cu semnificație total opusă, le vom intitula dezavantaje, întrucât preferăm să analizăm aceste elemente din perspectiva migrantului care realizează, din necesitate, judecăți de valoare. Componenta economică este una dintre cele mai importante coordonate care orientează valurile migratorii spre regiunea în cauză: PIB (nominal) al regiunii nordice (include Norvegia,

⁹⁰ EUROSTAT. (2016) *Asylum statistics*. [Online] mai 2015, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Asylum_statistics.

⁹¹ THE EUROPEAN COMMISSION. (2014) *Standard Eurobarometer 82*. [Online] noiembrie 2014, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb82/eb82_anx_en.pdf

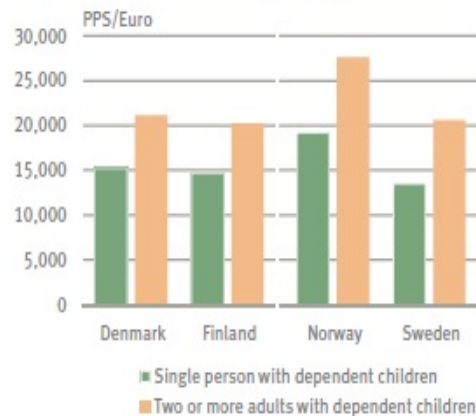
Suedia, Finlanda, Danemarca și Olanda) se ridică la 2 566 miliarde de dolari (în 2014)⁹² – o plasează pe locul 7 între cele mai mari economii ale lumii – cu un PIB/locuitor de 61 390 dolari (mult peste media UE de 36,392\$), fapt ce demonstrează posibilitatea acordării unor imense resurse financiare sectorului de ajutor social.

Rate de angajare



Tabel 3 – Rata de angajare aplicată pe grupa de vârstă 15-64 ani

Venit anual mediu (2013)



Tabel 4 – Venit anual mediu (2013)

Concomitent, la nivel regional, remarcăm rata mică a șomajului, de 6,9%, față de media UE de 8.9 %⁹³, densitatea mică a populației (medie de 17 loc./km²), rate mari de angajare în grupa de vârstă 15-64 de ani (vezi Tabel 3⁹⁴), speranța minimă de viață este ridicată (79,8 ani la bărbați și 84.1 ani la femei), venituri medii anuale (2013) ce variază între 13 000 euro/loc.(Suedia) și 28 000 euro/loc. (Norvegia) – vezi Tabel 4⁹⁵ - inegalitatea veniturilor este scăzută (coeficientul GINI, vezi Tabelul 5⁹⁶), riscul sărăciei este relativ scăzut (excepție fac familiile monoparentale, vezi Tabel 6⁹⁷), ajutoarele sociale fiind ridicate în statele din regiune (vezi Tabel 7⁹⁸), iar standardele de viață sunt ridicate (conform Indexului de Dezvoltare Umană din 2014, Norvegia are cel mai înalt standard de viață din lume, cu un IDU de 0.944, Olanda pe locul 5, cu 0.922,

⁹² INTERNATIONAL MONETARY FUND. (2015) World Economic Outlook Database. [Online] octombrie 2015, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2015/02/weodata/index.aspx>.

⁹³ EUROSTAT. (2016) *Unemployment statistics*. [Online] ianuarie 2016, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Unemployment_statistics.

⁹⁴ NORDEN. (2015) *Nordic Statistics 2015*. [Online] 2015, <http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:862755/FULLTEXT05.pdf>

⁹⁵ Idem.

⁹⁶ NORDEN. (2015) *Nordic Statistics 2015*. [Online] 2015, <http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:862755/FULLTEXT05.pdf>

⁹⁷ Idem.

⁹⁸ Idem.

Danemarca se situează pe locul 4 mondial, cu 0.923, Suedia pe locul 14, cu 0.907, iar Finlanda pe locul 24, cu 0.883). Mai mult decât atât, în zonă identificăm și politici favorabile migranților, care sunt lăsați să lucreze chiar din a doua zi după ce le este acceptată cererea de azil (cazul Suediei, față de Germania – după 3 luni), primesc ajutoare din partea statelor pentru a învăța limba oficială, asistență maternală pentru copiii lor, asistență medicală sporită, dar și ajutoare financiare însemnate: Suedia – 226 euro/lună/refugiat⁹⁹, Danemarca – 797 euro/lună/refugiat¹⁰⁰, 1095 euro pentru o familie cu doi adulți și doi copii, Olanda – 246 euro/lună/refugiat¹⁰¹, Finlanda – 316 euro/lună/refugiat¹⁰²). Toate aceste elemente duc la creșterea atractivității regiunii nordice.

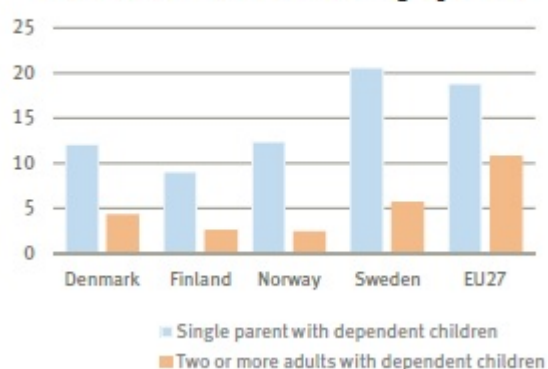
Gini coefficient 2013



Tabel 5 – Coeficient GINI (2013)

Risc de sărăcie (2013)

Procent din numărul total de gospodării



Tabel 6 – Risc de sărăcie (2013)

Beneficiari ajutoare securitate socială

Procent din populația +18 ani



Tabel 7 – Beneficiari ajutoare securitate socială (2013)

⁹⁹ ASYLUM INFORMATION DATABASE. (2015) Sweden. [Online] 2015, <http://www.asyluminfo.org/reports/country/sweden/forms-and-levels-material-reception-conditions>.

¹⁰⁰ REUTERS. (2015) Factbox: Benefits offered to asylum seekers in European countries. [Online] septembrie 2015, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-benefits-factbox-idUSKCN0RG1MJ20150916>.

¹⁰¹ ASYLUM INFORMATION DATABASE. (2015) Netherlands. [Online] 2015, <http://www.asyluminfo.org/reports/country/netherlands>

¹⁰² THE FINNISH IMMIGRATION SERVICE. (2016) The reception allowance. [Online] ianuarie 2016, http://www.migri.fi/asylum_in_finland/reception_activities/the_reception_allowance.

În vederea realizării unei analize cât mai obiective am selectat și o serie de dezavantaje care ar putea descuraja un migrant din demersul său de a depune cerere de azil în regiunea nordică. Printre acestea se numără: clima dură, care în unele zone devine nefavorabilă refugiaților (în special dacă considerăm regiunile din care vin, vezi Anexă); taxe ridicate, ajungând, în medie, până la 28 961 \$/an; legislația referitoare la imigranți este în curs de modificare, devenind nefavorabilă migrantilor; mișcări comunitare anti-migranți (violență față de refugiați); rate de șomaj mai mari de până la 3 ori în cadrul populației de imigranți stabilită în țările din regiune decât cele din cadrul populației native (vezi Tabel 8¹⁰³).

Având în vedere fluxul mare de informații, am decis să elaborăm un index al „atractivității statelor pentru migranți” care să ofere o mai bună perspectivă asupra atitudinii pe care fiecare țară o are față de refugiați; acesta va sintetiza elemente precum: IDU, coeficientul GINI, nivelul ajutoarelor de securitate socială, rata de acceptare a cererilor de azil și procentul de favorabilitate față de migranți, din care se va scădea media dintre rata de șomaj a imigranților și riscul de sărăcie.

	Native-born			Foreign-born			Of which					
	Total	of which		Total	of which		EU-born (1)			Non-EU-born		
		Male	Female		Male	Female	Total	Male	Female	Total	Male	Female
EU-28	9.3	9.3	9.4	14.4	14.2	14.7	12.4	12.1	12.7	18.5	18.0	19.0
Denmark	5.4	5.3	5.5	11.9	10.5	13.5	9.6	7.6	12.0	13.4	12.4	14.4
Finland	7.5	8.4	6.6	16.3	16.1	16.6	11.3	11.7 ^u	10.7 ^u	19.8	19.1	20.8
Sweden	5.1	5.5	4.6	15.5	15.6	15.4	8.6	9.2	8.0	18.3	17.9	18.7
Netherlands	5.6	5.8	5.3	11.9	12.1	11.7	7.1	5.5	8.5	13.6	14.1	13.1

Tabel 8 – Rate de șomaj (%) comparativ între populația nativă și imigranți (2014)

În urma calculării indexului atractivității statelor pentru migranți, rezultatele sunt: Norvegia (locul 1) cu 216,41; Danemarca (locul 2) cu 207,5; Olanda (locul 3) cu 205,57; Suedia cu 204,89; și Finlanda cu 193,19. Desigur, indexul nu reflectă fluxurile migratorii reale (indexul ne arată că Norvegia este cea mai atractivă, pe când Suedia se clasează abia pe locul 4 dintre cele 5 țări) întrucât este o metodă analitică sintetică de interpretare a datelor, însă reflectă alegerea rațională dacă analizăm nivelul standardului de viață.

Suedia

Politicile migratorii suedeze au variat în funcție de perioada istorică și de particularitățile acesteia. Dacă în anii 1990, valurile migratorii erau formate în mare parte din persoane din fosta Iugoslavie, astfel încât, la începutul anilor 2000, 12% din populația țării era născută în afara granițelor¹⁰⁴, în 2015, principalii imigranți au venit

¹⁰³ EUROSTAT. (2015) *Migrant integration statistics - employment*. [Online] mai 2015, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migrant_integration_statistics_-_employment.

¹⁰⁴ MPI EUROPE. (2006) *Sweden: Restrictive Immigration Policy and Multiculturalism*. [Online] 2006, <http://www.migrationpolicy.org/article/sweden-restrictive-immigration-policy-and-multiculturalism>.

din Orientul Mijlociu și Africa¹⁰⁵. Tabelul Nr. 9 prezintă în detaliu țările de origine și numărul de persoane care se află pe teritoriul Suediei.

	Men	Women
2015		
Afghanistan	18 709	12 558
Eritrea	15 892	12 724
Iraq	70 815	61 073
Syrian Arab Republic	56 701	41 515

Suedia se remarcă printr-o politică foarte permisivă în ceea ce privește persoanele care au nevoie de protecție internațională sau cele cu statut de refugiat. Termenul „permisiv” este folosit pentru a descrie orientarea legislației din domeniu către o rapidă integrare a indivizilor în cauză. Drepturile sunt uniforme pentru toți rezidenții, fapt pentru care statutul imigrațional al unei persoane nu reprezintă un criteriu pentru accesul pe piața muncii. Persoanele care beneficiază de statutul de refugiat primesc permise permanente de ședere; acestea sunt ajutate de Serviciul Forței de Muncă (Public Employment Service) sau de Agenția Suedeză pentru Migrație (Swedish Migration Agency) pentru a-și găsi locuințe care sunt puse la dispoziție de municipalitate (apartamente). Statul suedez oferă locuri de muncă subvenționate migranților care au terminat „perioada introductorie” de doi ani, experiența câpătată aici oferind o șansă sporită pentru securizarea unui loc de muncă pe piața națională a muncii. Practici precum ajutoare financiare pentru profesioniștii care învață limba suedeză și cursuri de educație complementară a persoanelor cu pregătire academică străină, oferă un avantaj notabil migranților din Suedia în încercarea lor de a se integra cu succes pe piața muncii¹⁰⁶.

Din 24 noiembrie 2015 legislația suedeză a fost modificată temporar cu scopul alinierii ei la normele prezente în convențiile internaționale și în legea comunitară printre care este inclusă acordarea de permise temporare de ședere (de trei ani) pentru toate persoanele ce au nevoie de protecție, excepție făcând indivizii din programul de strămutare (resettlement programme).

Referitor la atitudinea populației suedeze față de migranți remarcăm o creștere semnificativă a curentului anti-migraționist.

¹⁰⁵ STATISTICS SWEDEN. (2015) *Foreign-born persons by country of birth, age, sex and year*. [Online] 2015, http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/en/ssd/START_BE_BE0101_BE0101E/UtrikesFoddaR/table/tableViewLayout1/?rxid=22a03743-e2f4-495e-9e0f-a6a60cd6af57.

¹⁰⁶ EMN. (2015) *Integration of beneficiaries of international/humanitarian protection into the labour market: policies and good practices*. [Online] august 2015, http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/emn-studies-oga_finland_integration_of_beneficiaries_final.pdf.

Acest fapt este dovedit de evenimente precum situarea pe primul loc în sondaje a partidului anti-imigrație (cu origini în mișcarea neonazistă) denumit Democrații din Suedia (Sweden Democrats - 49 de parlamentari - au un sprijin popular de 25,2%, față de 23,4% cât are partidul de la guvernare)¹⁰⁷ și intensificarea violențelor sau a neîncrederii față de migranți (afirmații vădit anti-imigranți ale unor parlamentari suedezi; în luna octombrie 2015, 10 aziluri pentru refugiați au fost incendiate¹⁰⁸). Probabilitatea ca popularitatea curentului anti-imigraționist să scadă în viitorul apropiat este foarte mică având în vedere uciderea Alexandrei Mezher, angajat al unui centru de refugiați pentru tinerii neînsoțiți din orașul Mölndal (din apropierea Goteborg), de către un solicitant de azil¹⁰⁹.

Recent, în ianuarie 2016, ministrul de interne suedez, Anders Ygeman, a anunțat că aproape 50% din solicitanții de azil din 2015 (estimativ 60 000, dar conform acestuia cifra poate ajunge la 80 000) vor fi expulzați din țară întrucât cererile lor de azil au fost respinse pe motiv de neîndeplinire a condițiilor¹¹⁰.

Finlanda

Spre deosebire de Suedia, statul finlandez se remarcă printr-un nivel mai scăzut de atractivitate pentru migranți, având o politică de integrare relativ permisivă. Spre exemplu, dreptul nerestricționat la muncă este oferit persoanelor care au primit statutul de refugiat sau le-a fost acceptată cererea de azil, însă în practică găsirea unui loc de muncă este îngreunată de necunoașterea limbii oficiale.

Gama de servicii sociale oferite refugiaților este la fel de variată ca cea din Suedia, însă metodele de implementare sunt diferite: un rol major în procesul de integrare și ajutorare a migranților îl joacă municipalitățile și diferitele organizații guvernamentale sau ministerele (precum Ministerul Educației). Planul individual de integrare care cuprinde aspecte precum începerea sau continuarea studiilor în limba finlandeză, training-uri de integrare, măsuri de facilitare a integrării, căutarea unui loc de muncă și chiar studierea limbii materne oferă oportunități sporite de integrare în societate și pe piața muncii.

Nemulțumirea populației față de politicile adoptate de guvern, la fel și neîncrederea față de migranți, implicit curentul anti-imigraționist, au luat amploare, fapt care s-a văzut clar la alegerile parlamentare din 19 aprilie 2015. Partidul populist anti-imigrație, Finns, a ajuns pentru prima dată în coaliția de guvernare (timp de 20 de ani s-a aflat în opoziție), atingând un procent de 17,7% în alegeri și obținând 38 de locuri în parlament.

¹⁰⁷ THE TELEGRAPH. (2015) *Anti-immigrant Sweden Democrats now the biggest party*. [Online] 2015, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/sweden/11814498/Anti-immigrant-Sweden-Democrats-now-the-biggest-party-according-to-poll.html>

¹⁰⁸ THE TELEGRAPH. (2015) *Sweden conceals refugee centre addresses after attacks*. [Online] 2015, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/sweden/11960921/Sweden-conceals-refugee-centre-addresses-after-attacks.html>.

¹⁰⁹ THE TELEGRAPH. (2016) *Family of refugee centre worker stabbed in Sweden blames politicians*. [Online] 2016, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/sweden/12121070/Migrant-fatally-stabs-female-refugee-centre-worker-in-Sweden-say-police.html>.

¹¹⁰ THE TELEGRAPH. (2016) *Sweden and Finland plan to expel up to 100,000 failed asylum seekers*. [Online] ianuarie 2016, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/sweden/12126599/Sweden-plans-to-expel-up-to-80000-failed-asylum-seekers.html>.

În acest context, în ianuarie 2016, Finlanda a anunțat oficial, prin intermediul secreta-rului de stat din Ministerul de Interne, Paivi Nerg, că dorește să expulzeze aproximativ 20 000 de solicitanți de azil (din totalul de 32 345 solicitanți în 2015; vezi Introducere) - intenție similară cu cea a autorităților suedeze, însă în acest caz rata de expulzare fiind mai mare, de aproximativ 62%, dar oarecum asemănătoare cu cea din 2014, de 56%. Conform doamnei Nerg¹¹¹, celor expulzați li se vor adăuga solicitanții de azil care vor pleca voluntar din țară, aceștia fiind aproximativ 4 000 la număr (și-au restras deja cererea de azil).

Analiza noastră arată că Finlanda este una dintre țările Uniunii Europene cu un grad redus de permisivitate față de migranți, comparativ cu Suedia, ea clasându-se pe un nivel inferior la aproximativ toate dimensiunile cercetate (rată de acceptare a solicitărilor de azil, politici permissive pentru migranți și atitudine pozitivă față de aceștia).

Dacă ne raportăm la populație (5 487 616 locuitori¹¹²) și puterea economică (PIB - 229 671 milioane de dolari¹¹³) - ele având valorile cele mai mici din grupul celor cinci state selectate - numărul deciziilor pozitive (în favoarea migranților), care este la rândul său cel mai mic¹¹⁴, poate fi justificat; cu toate acestea într-o perspectivă comparativă observăm că Suedia cu o populație aproape dublă și un PIB mai mult decât dublu are de 20 de ori mai multe decizii pozitive. Cu alte cuvinte, în raport cu alte țări, proporțional (având în vedere indicatorii anterior menționați), Finlanda se poziționează pe un loc codaș cu doar 1 680 de cereri de azil acceptate în 2015.

Danemarca

Orice cetățean străin ajuns pe teritoriul danez are dreptul de a cere azil, indiferent dacă acesta se află legal sau nu în țară. Dacă cererea de azil este aprobată, Serviciul Danez de Imigrări va repartiza persoana unei municipalități unde acesta va locui, autoritățile locale ocupându-se de întregul proces de integrare a individului în societate.

Refugiaților li se oferă posibilitatea de a participa la activități umanitare neremunerate sau la cursuri de specializare și perfecționare organizate de companii, iar în cazul în care obțin un post de internship remunerat, salariul său va fi scăzut din ajutorul lunar primit de la stat.

Spre deosebire de celelalte state din regiunea analizată, condițiile de bază pentru primirea unui permis de ședere permanent sunt foarte drastice. Aceste condiții nefavorabile, precum și schimbările legislative recente care duc la sporirea dificultății integrării migranților în societatea daneză au origini istorice, Danemarca fiind recunoscută pentru nivelul său ridicat de omogenitate etnică și culturală.

Tendința generală, care se regăsește la nivel european, o întâlnim și în Danemarca: atitudinea sceptică a cetățenilor danezi față de populația musulmană care

¹¹¹ Idem.

¹¹² STATISTICS FINLAND. (2016) *Preliminary data on vital statistics by month of occurrence 2016*. [Online] februarie 2016, http://www.migri.fi/about_us/statistics/statistics_on_reception.

¹¹³ INTERNATIONAL MONETARY FUND. *World Economic Outlook Database*. [Online] 2016, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2016/01/weodata/index.aspx>.

¹¹⁴ EUROSTAT. (2016) *Asylum and Managed Migration*. [Online] decembrie 2015, <http://ec.europa.eu/eurostat/web/asylum-and-managed-migration/data/main-tables>.

intră în țară, intensificarea mișcărilor anti-imigraționiste și modificarea politicilor migraționiste naționale.

La ultimele alegeri s-a format un guvern de centru-dreapta, al doilea partid ca număr de voturi fiind Partidul Popular Danez (Danish People's Party/DPP) cu 21,1% față de partidul Social Democrat cu 26,3% (a devenit astfel cel mai mare partid din spectrul politic danez de dreapta - 37 de locuri în parlament - cu cele mai bune rezultate din istoria sa de 20 de ani)¹¹⁵. Această formațiune politică se încadrează în tiparul partidelor nordice de dreapta, anti-imigraționiste cu caracter naționalist. Imediat după alegeri, liderul DPP, Kristian Thulesen Dahl, a prezentat decizia partidului său de a nu participa la guvernare întrucât se temea de o scădere a popularității la fel cum s-a întâmplat în Norvegia cu Partidul Progresist după ce a ajuns la guvernare cu conservatorii.

Danemarca a refuzat cotele de refugiați (până la urmă a decis să găzduiască 1000 de imigranți) și a închis legăturile ferovizare cu Germania în septembrie 2015.

În urma analizei noastre, includem Danemarca în categoria statelor cu un nivel mediu (spre redus) de permisivitate față de migranți; acest fapt se datorează anumitor elemente care o clasează pe un loc superior Finlandei: din 2014 în 2015, numărul deciziilor pozitive referitoare la cererile de azil a crescut cu 181%, față de o creștere cu 142,51% a numărului de cereri de azil din aceeași perioadă; a acceptat un număr de aproape 4 ori mai mare de cereri de azil în comparație cu Finlanda, deși are un PIB (294 951 milioane de dolari) și o populație (5 707 251¹¹⁶) comparabile; o rată mare de acceptare solicitărilor de azil, 81% (vezi Introducere).

Olanda

În cazul Olandei, imediat după ce este evaluată și acceptată cererea de azil, solicitanților le este acordat un permis temporar de rezidență, urmând ca aceștia să fie repartizați către anumite municipalități, care au responsabilitatea de a le găsi refugiaților o locuință. Dacă cererea de azil este respinsă, migranții pot rămâne pentru cel mult patru săptămâni în centrul pentru solicitanții de azil, iar apoi trebuie să părăsească țara (voluntar sau forțat).

La nivel politic, tendința din țările vecine se păstrează, curentul antiimigraționist căpătând amploare în ultimii ani (în special după atentatele recente din Europa și evenimentele violente din Suedia, Finlanda sau Germania) un sprijin popular consistent. Prin urmare, dacă la alegerile din 12 septembrie 2012, partidul populist de dreapta a lui Geert Wilders, intitulat Partidul Libertății (Party for Freedom) a ieșit pe locul al III-lea (cu un procent de 10,1% din voturi și 15 locuri în parlament; cu 9 mai puțin decât la alegerile anterioare), date recente¹¹⁷ arată că în ianuarie 2016, acesta avea o popularitate atât de mare încât ar reuși să câștige, dacă ar fi alegeri în această perioadă, la fel de multe locuri în parlament (41) cum a reușit în

¹¹⁵ THE GUARDIAN. (2015) *Why are anti-immigration parties so strong in the Nordic states?* [Online] iunie 2015, <http://www.theguardian.com/news/datablog/2015/jun/19/rightwing-anti-immigration-parties-nordic-countries-denmark-sweden-finland-norway>.

¹¹⁶ STATISTICS DENMARK. (2016) *Population in Denmark*. [Online] 2016, <http://www.dst.dk/en/Statistik/emner/befolkning-og-befolkningsfremskrivning/folketal>.

¹¹⁷ PEIL. (2016) *De Stemming van 10 januari 2016*. [Online] ianuarie 2016, <https://www.noties.nl/v/get.php?a=peil.nl&s=weekpoll&f=De+Stemming+van+10+januari+2016.pdf>.

2012 partidul liberal al actualului prim-ministru, Mark Rutte, intitulat Partidul Popular pentru Libertate și Democrație (People's Party for Freedom and Democracy).

Dacă în celelalte state discursul liderilor care aparțin partidelor populiste este relativ moderat, existând doar puține derapaje evidente către un discurs eminentemente radical, Wilders se bazează tocmai pe acest tip de retorică pentru a capta atenția electoratului întrucât în cazul său următoarele alegeri au loc abia peste un an (martie 2017). Ultimele sale declarații, examinate de Bloomberg, aduceau în prim-plan dorința sa de a scoate Olanda din UE în situația în care va ajunge prim-ministru și de a închide granițele pentru refugiați, deoarece consideră suma de aproximativ 1,3 miliarde de dolari pe care o cheltuie anual statul olandez cu refugiații a fi nejustificat de mare¹¹⁸.

Prin urmare, putem considera Olanda un stat cu un grad mediu de permisivitate față de solicitantii de azil. Justificăm această clasificare prin următoarele elemente: rata mare de acceptare a cererilor de azil (în 2015 era de 80%, locul 4 la nivel european; a crescut cu 10% față de 2014), creșterea cu 131% a numărului de decizii pozitive în cazul solicitanților de azil (în 2015 față de 2014¹¹⁹) pe când creșterea numărului cererilor de azil în perioada 2014-2015 a fost de 183.29%; numărul ridicat de persoane născute în afara granițelor țării (1 979 486; indicator bun al nivelului de acceptare a imigranților), iar rata șomajului în cadrul acestei populații este printre cele mai mici dintre țările selectate (13,6%, doar în Danemarca rata este de 13,4%)¹²⁰. Doar raportul dintre gradul de implicare al statului în criza refugiaților și puterea sa financiară (dublată de mărimea populației) - care este mai mic decât în cazul Suediei - și anumite modificări legislative recente ne-au obligat să acordăm clasificarea anterior menționată.

Norvegia

Direcția Norvegiană pentru Imigrare (Norwegian Directorate of Immigration) este responsabilă pentru evaluarea cererilor de azil și pentru garantarea locurilor de cazare, dar responsabilitatea financiară este a guvernului central. Sistemul norvegian, care se bazează pe furnizori multipli de servicii și licitații publice, dă dovadă de rigiditate, fapt pentru care posibilitățile de management sunt mult limitate, iar timpul de evaluare este foarte mare (poate dura cel puțin 8 luni doar până este programat interviul și încă cel puțin 7 luni până se va primi un răspuns¹²¹). Mai mult decât atât, municipalitățile din Norvegia sunt autonome, ele stabilind în mod voluntar când și câți refugiați pot caza; în multe cazuri municipalitățile găsesc metode de a îngreuna sau chiar bloca construcția de noi centre pentru solicitanții de azil.

Curentul anti-imigraționist este puternic și în Norvegia, Partidul Progresist (Progress Party) - populist, de dreapta - fiind din septembrie 2013 la guvernare

¹¹⁸ BLOOMBERG. (2016) *Populist Wilders Says EU Is Finished as He Leads Dutch Polls*. [Online] ianuarie 2016, <http://www.bloomberg.com/news/articles/2016-01-14/dutch-populist-wilders-says-eu-finished-netherlands-must-leave>.

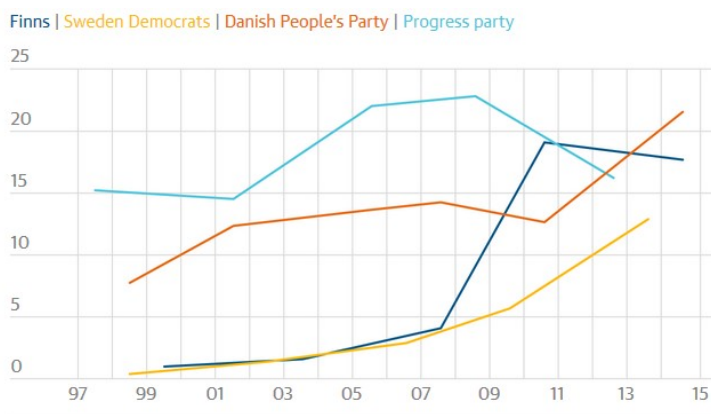
¹¹⁹ EUROSTAT. (2016) *Asylum and Managed Migration*. [Online] decembrie 2015, <http://ec.europa.eu/eurostat/web/asylum-and-managed-migration/data/main-tables>.

¹²⁰ Date regăsite în Introducere.

¹²¹ UDI (2016) *Information to Syrians and stateless people from Syria who have applied for protection*. [Online] februarie 2016, <https://www.udi.no/en/important-messages/information-to-syrians-and-stateless-people-from-syria-who-have-applied-for-protection/>.

împreună cu Partidul Conservator. Ultimele alegeri parlamentare norvegiene au clasat acest partid pe locul al III-lea cu un procent de 16,3% din totalul voturilor și cu 29 de locuri în parlament. Comparativ cu partidele populiste din celelalte patru state, cel norvegian a înregistrat de când este la guvernare o scădere în sondaje, iar dacă ne raportăm la procentele pe care le-a obținut la ultimele alegeri observăm că are cea mai mare scădere în popularitate (vezi Tabel 10¹²²).

Conform evaluării noastre, Norvegia se încadrează în categoria statelor cu un nivel de permisivitate redus față de solicitanții de azil.



Tabel 10 – Rezultatele electorale ale partidelor populiste de dreapta din țările nordice

Summit-uri despre migrație

Valurile migratorii îndreptate către Uniunea Europeană, atât din Africa, cât și din Orientul Mijlociu, au reprezentat o tematică recurentă regăsită pe lista tuturor summit-urilor europene desfășurate de la începutul anului 2013 până în prezent. În urma unei analize amănunțite, observăm că problema migrației - la momentul respectiv cu un impact relativ redus asupra uniunii - a ocupat un loc marginal în dezbaterile dintre liderii europeni, atenția lor fiind îndreptată asupra unor evenimente ca războaiele din Ucraina și Republica Centrafricană, alegerea noului președinte al Comisiei Europene, planificarea Uniunii Energetice, implementarea sancțiunilor economice asupra Rusiei etc. Prima întâlnire oficială care a avut ca scop dezbaterile crizei refugiaților a fost summit-ul Consiliului European din 25-26 iunie 2015, unde s-au bazele strategiei europene de integrare a migranților.

Abordarea întârziată a problemei migrației excesive o regăsim și în cazul regiunii Europei de Nord, Consiliul Nordic și Consiliul Nordic de Miniștri neavând pe agenda de lucru a întâlnirilor din martie (de la Copenhaga)¹²³ și octombrie (de la Reykjavik)¹²⁴ 2015 tematica anterior menționată. În primul caz, la Copenhaga, s-au

¹²² THE GUARDIAN. (2015) *Why are anti-immigration parties so strong in the Nordic states?* [Online] iunie 2015, <http://www.theguardian.com/news/datablog/2015/jun/19/rightwing-anti-immigration-parties-nordic-countries-denmark-sweden-finland-norway>.

¹²³ NORDEN. (2015) *The Nordic Council Session*. [Online] martie 2015, <http://www.norden.org/en/nordic-council/sessions-and-meetings/nordic-council-sessions/session-march-2015>.

¹²⁴ NORDEN. (2015) *The Nordic Council Session*. [Online] octombrie 2015, <http://www.norden.org/en/nordic-council/sessions-and-meetings/nordic-council-sessions/67th-session-2015>.

discutat chestiuni de interes ce pot fi considerate adiacente crizei refugiaților (combaterea radicalizării), iar la Reykjavik s-a vorbit tangențial despre migrație și posibilele ei soluții (sub forma unei prezentări realizate de un purtător de cuvânt al OECD și un analist din cadrul agenției europene European Union Institute for Security Studies)¹²⁵. Cu toate acestea, a fost evidențiată nevoia unei cooperări regionale continue în vederea soluționării tuturor problemelor comune.

Numeroase întâlniri oficiale sau neoficiale între liderii și autoritățile din Norvegia, Suedia, Finlanda și Danemarca au avut loc între 2015 și 2016, însă în majoritatea cazurilor, în ciuda faptului că s-au dezbătut cele mai importante aspecte ale crizei refugiaților, implicit impactul acesteia asupra regiunii, nu s-au făcut progrese semnificative în vederea implementării unor măsuri colective de ameliorare a status-quo-ului. Printre efectele generate de aceste întâlniri se numără modificări ale politicilor de integrare a migranților (țările nordice au devenit mai puțin permissive, iar beneficiile oferite refugiaților s-au diminuat) și promovarea pe plan internațional a unei poziții regionale mai ostile față de primirea unor noi valuri migratorii.

Întâlnirea neoficială a Consiliului Nordic (realizată la cererea Finlandei), din 4 februarie 2016, de la Londra, și cea din 3 februarie 2016, din Finlanda, a Consiliului Nordic de Miniștri, pot fi considerate de o importanță majoră întrucât s-a ajuns la un consens referitor la necesitatea împărtășirii între state a metodelor eficiente de integrare a migranților și la eliminarea controalelor vamale care îngreunează schimburile comerciale¹²⁶.

Un impact semnificativ a avut și summit-ul Consiliului Nordic din 19 aprilie 2016, organizat la Oslo, în cadrul căruia s-a discutat exclusiv problema migrației la nivel continental și regional. Liderii țărilor nordice sunt de părere că principala soluție menită a rezolva criza refugiaților este dezvoltarea unor strategii regionale și la nivelul UE care să grăbească integrarea migranților. În cazul în care strategia Uniunii nu este eficientă, situația trebuie îmbunătățită cu ajutorul unei cooperări de nivel înalt între statele din regiune, astfel încât să se poată renunța la controalele de la graniță (ele sunt responsabile pentru scăderea economiei locale)¹²⁷.

SUA, cu ocazia U.S.- Nordic Summit, care a avut loc pe 13 mai 2016, și-a prezentat dorința de a ajuta statele din regiunea nordică în vederea promovării celor mai înalte standarde referitoare la integrarea imigranților prin intermediul unui proces de elaborare și implementare a unor metode de ameliorare a fluxurilor migratorii.

În concluzie, putem afirma că doar aplicarea unor noi seturi de măsuri atent coordonate la nivelul Uniunii Europene, cu implicarea tuturor statelor membre, va putea să soluționeze una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă în prezent comunitatea europeană.

¹²⁵ NORDEN. (2015) *The Nordic Council Session. Events* [Online] octombrie 2015, <http://www.norden.org/en/nordic-council/sessions-and-meetings/nordic-council-sessions/67th-session-2015/events>.

¹²⁶ NORDEN. (2016) *Nordic prime ministers discuss migration in London*. [Online] februarie 2016, <http://www.norden.org/en/news-and-events/news/nordic-prime-ministers-discuss-migration-in-london>.

¹²⁷ NORDEN. (2016) *EU solution to Nordic border controls*. [Online] aprilie 2016, <http://www.norden.org/en/news-and-events/news/eu-solution-to-nordic-border-controls>.

Bibliografie

ASYLUM INFORMATION DATABASE. (2015) *Netherlands*. [Online] 2015. Disponibil la: <http://www.asylumineurope.org/reports/country/netherlands> . [Accesat: 22 martie 2016].

ASYLUM INFORMATION DATABASE. (2015) *Sweden*. [Online] 2015. Disponibil la: <http://www.asylumineurope.org/reports/country/sweden/forms-and-levels-material-reception-conditions> . [Accesat: 22 martie 2016].

BLOOMBERG. (2016) *Populist Wilders Says EU Is Finished as He Leads Dutch Polls*. [Online] ianuarie 2016. Disponibil la: <http://www.bloomberg.com/news/articles/2016-01-14/dutch-populist-wilders-says-eu-finished-netherlands-must-leave>. [Accesat: 12 aprilie 2016].

EUROPEAN MIGRATION NETWORK (EMN). (2015) *Integration of beneficiaries of international/humanitarian protection into the labour market: policies and good practices - National Report of Finland*. [Online] 2015. Disponibil la: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network/reports/docs/emn-studies/emn-studies-09a_finland_integration_of_beneficiaries_final.pdf. [Accesat: 12 aprilie 2016].

EUROSTAT. (2016) *Asylum statistics*. [Online] mai 2015. Disponibil la: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Asylum_statistics [Accesat: 26 februarie 2016].

EUROSTAT. (2016) *Asylum and Managed Migration*. [Online] decembrie 2015. Disponibil la: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/asylum-and-managed-migration/data/main-tables>. [Accesat: 26 februarie 2016].

EUROSTAT. (2015) *Migrant integration statistics - employment*. [Online] mai 2015. Disponibil la: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Migrant_integration_statistics_-_employment. [Accesat: 26 februarie 2016].

EUROSTAT. (2016) *Population and social conditions*. [Online] martie 2015. Disponibil la: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/4168041/6742650/KS-QA-15-003-EN-N.pdf/b7786ec9-1ad6-4720-8aid-430fcfc55018> . [Accesat: 22 martie 2016].

EUROSTAT. (2016) *Unemployment statistics*. [Online] ianuarie 2016. http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Unemployment_statistics

EUROSTAT. (2016) *Record number of over 1.2 million first time asylum seekers registered in 2015*. [Online] 2016. Disponibil la: <http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-press-releases/-/3-04032016-AP> . [Accesat: 22 martie 2016].

INTERNATIONAL MONETARY FUND. (2015) *World Economic Outlook Database*. [Online] octombrie 2015. Disponibil la: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2015/02/weodata/index.aspx> . [Accesat: 22 martie 2016].

MPI EUROPE. (2006) *Sweden: Restrictive Immigration Policy and Multiculturalism*. [Online] iunie 2006. Disponibil la: <http://www.migrationpolicy.org/article/sweden-restrictive-immigration-policy-and-multiculturalism>. [Accesat: 12 martie 2016].

NORDEN. (2016) *EU solution to Nordic border controls*. [Online] aprilie 2016. Disponibil la: <http://www.norden.org/en/news-and-events/news/eu-solution-to-nordic-border-controls>. [Accesat: 15 mai 2016].

NORDEN. (2016) *Nordic prime ministers discuss migration in London*. [Online] februarie 2016. Disponibil la: <http://www.norden.org/en/news-and-events/news/nordic-prime-ministers-discuss-migration-in-london>. [Accesat: 15 mai 2016].

NORDEN. (2015) *Nordic Statistics 2015*. [Online] 2015. Disponibil la: <http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:862755/FULLTEXT05.pdf>. [Accesat: 22 martie 2016].

NORDEN. (2015) *The Nordic Council Session*. [Online] martie 2015. Disponibil la: <http://www.norden.org/en/nordic-council/sessions-and-meetings/nordic-council-sessions/session-march-2015>. [Accesat: 14 mai 2016].

NORDEN. (2015) *The Nordic Council Session*. [Online] octombrie 2015. Disponibil la: <http://www.norden.org/en/nordic-council/sessions-and-meetings/nordic-council-sessions/67th-session-2015>. [Accesat: 14 mai 2016].

NORDEN. (2015) *The Nordic Council Session. Events* [Online] octombrie 2015. Disponibil la: <http://www.norden.org/en/nordic-council/sessions-and-meetings/nordic-council-sessions/67th-session-2015/events>. [Accesat: 14 mai 2016].

PEIL. (2016) *De Stemming van 10 januari 2016*. [Online] ianuarie 2016. Disponibil la: <https://www.noties.nl/v/get.php?a=peil.nl&s=weekpoll&f=De+Stemming+van+10+januari+2016.pdf>. [Accesat: 13 aprilie 2016].

REUTERS. (2015) *Factbox: Benefits offered to asylum seekers in European countries*. [Online] septembrie 2015. Disponibil la: <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-benefits-factbox-idUSKCN0RGiM20150916> . [Accesat: 22 martie 2016].

STATISTICS DENMARK. (2016) *Population in Denmark*. [Online] 2016. Disponibil la: <http://www.dst.dk/en/Statistik/emner/befolkning-og-befolkningsfremskrivning/folketal>. [Accesat: 12 aprilie 2016].

STATISTICS FINLAND. (2016) *Preliminary data on vital statistics by month of occurrence 2016*. [Online] februarie 2016. Disponibil la:

[http://www.migri.fi/about us/ statistics/statistics on reception](http://www.migri.fi/about_us/statistics/statistics_on_reception). [Accesat: 18 februarie 2016].

STATISTICS SWEDEN. (2015) *Foreign-born persons by country of birth, age, sex and year*. [Online] 2015. Disponibil la: http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/en/ssd/START_BE_BE0101_BE0101E/UtrikesFoddaR/table/tableViewLayout1/?rxid=22a03743-e2f4-495e-9e0f-a6a60cd6af57. [Accesat: 18 martie 2016].

THE EUROPEAN COMMISSION. (2014) *Standard Eurobarometer 82*. [Online] noiembrie 2014. Disponibil la: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb/eb82/eb82_anx_en.pdf. [Accesat: 22 martie 2016].

THE FINNISH IMMIGRATION SERVICE. (2016) *The reception allowance*. [Online] ianuarie 2016. Disponibil la: http://www.migri.fi/asylum_in_finland/reception_activities/the_reception_allowance. [Accesat: 23 martie 2016].

THE GUARDIAN. (2015) *Why are anti-immigration parties so strong in the Nordic states?* [Online] iunie 2015. Disponibil la: <http://www.theguardian.com/news/datablog/2015/jun/19/rightwing-anti-immigration-parties-nordic-countries-denmark-sweden-finland-norway>. [Accesat: 13 aprilie 2016].

THE TELEGRAPH. (2015) *Anti-immigrant Sweden Democrats now the biggest party, according to poll*. [Online] august 2015. Disponibil la: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/sweden/11814498/Anti-immigrant-Sweden-Democrats-now-the-biggest-party-according-to-poll.html>. [Accesat: 17 martie 2016].

THE TELEGRAPH. (2016) *Family of refugee centre worker stabbed in Sweden blames politicians as teenager charged with murder*. [Online] ianuarie 2016. Disponibil la: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/sweden/12121070/Migrant-fatally-stabs-female-refugee-centre-worker-in-Sweden-say-police.html>. [Accesat: 5 aprilie 2016].

THE TELEGRAPH. (2016) *Sweden and Finland plan to expel up to 100,000 failed asylum seekers*. [Online] ianuarie 2016. Disponibil la: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/sweden/12126599/Sweden-plans-to-expel-up-to-80000-failed-asylum-seekers.html>. [Accesat: 5 aprilie 2016].

THE TELEGRAPH. (2015) *Sweden conceals refugee centre addresses after attacks*. [Online] octombrie 2015. Disponibil la: <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/sweden/11960921/Sweden-conceals-refugee-centre-addresses-after-attacks.html>. [Accesat: 9 martie 2016].

THE WORLD BANK. (2016) *Refugee population by country or territory of asylum*. [Online] decembrie 2015. Disponibil la: <http://data.worldbank.org/indicator/SM.POP.REFG>. [Accesat: 22 martie 2016].

UNITED NATIONS DEPARTMENT OF ECONOMIC AND SOCIAL AFFAIRS. (2016) *International Migration - International migrant stock 2015*. [Online] decembrie 2015. Disponibil la: <http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/data/estimates2/estimates15.shtml> . [Accesat: 22 martie 2016].

UDI (2016) *Information to Syrians and stateless people from Syria who have applied for protection*. [Online] februarie 2016. Disponibil la: <https://www.udi.no/en/important-messages/information-to-syrians-and-stateless-people-from-syria-who-have-applied-for-protection/> [Accesat: 20 martie 2016].

https://www.destatis.de/EN/Publications/Specialized/Population/GermanyPopulation2060_5124206159004.pdf?__blob=publicationFile

HUBSCHMANN, Zuzanna, *Migrant integration programs: the case of Germany*, Global Migration Research Paper, No. 11, 2015

http://graduateinstitute.ch/files/live/sites/iheid/files/sites/globalmigration/shared/Publications/GMPRS_N11_Hubschmann.pdf

Magazin Deutschland, 4/2015

The 2015 Ageing Report

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/pdf/ee8_en.pdf;

Criza refugiaților în Estul și Centrul Europei

Ana Lavinia POPA

Impunerea unor cote obligatorii de migranți, pe care ar urma să le primească fiecare stat din Uniunea Europeană, măsură adoptată în deciziile luate de către Comisia Europeană în mai și septembrie 2015, nu a fost bine primită de unele state din Estul și Centrul Europei, anume Slovacia, Ungaria, Republica Cehă și România. Relocarea a 937 de solicitanți de azil din Grecia și Italia în martie a anului 2016 este nesatisfăcătoare, deși procedura a funcționat relativ rapid în primele săptămâni ale lunii. Lipsa consensului politic dintre statele membre UE rămâne cel mai important factor causal care a îngreunat această procedură.¹²⁸

România

În România a fost înregistrat un număr redus de imigranți și solicitanți de azil, spre deosebire de celălalte țări din blocul central-estic, afectate de criza refugiaților: din 1991 până în 2013, în țară s-au înregistrat doar 25100 cereri de azil (aproximativ 5200 au fost aprobate). În 2015, România a primit 1266 de cereri, cărora li se vor adăuga în următorii doi ani, având în vedere deciziile de relocare stabilite în cadrul UE, 6205 solicitanți de azil.¹²⁹

În ceea ce privește refuzul statului român de a primi cota impusă de UE, președintele Klaus Iohannis a adus în discuție într-o conferință de presă, integrarea imigranților în societate, capitol la care statul "mai are de învățat", dar nu și aspectele logistice: "Noi, dacă primim imigranți, nu-i primim în regim de hotel, ca să stea peste iarnă și pe urmă vedem. Noi, dacă îi primim, ni-i asumăm. Acești oameni trebuie școlarizați, trebuie să învețe limba română, copiii trebuie să meargă la școală și să învețe în limba română. Ei trebuie să fie integrați în societate. (...) Asta înseamnă primirea imigranților. Partea cu cazarea este doar un prim detaliu, mai degrabă logistic și cel mai ușor de rezolvat, însă, din păcate, nu despre asta este vorba, ci despre integrarea lor în societate."¹³⁰

Fostul prim-ministru, Victor Ponta, declara la 5 octombrie 2015, că este mai simplu, ieftin și eficient ca statul român să sprijine financiar țări precum Iordania sau Turcia, care găzduiesc o populație numeroasă de refugiați, decât să construiască garduri la granițe, unde să trimită polițiști și câini de poliție precum a făcut o altă țară membră UE.¹³¹ Astfel, Victor Ponta distanțează și desolidarizează România de statele care au

¹²⁸ European Commission – Press release (2016) Relocation: time for real commitments and quick implementation. *Relocation and Resettlement: EU Member States urgently need to deliver.* http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-829_en.htm, accesat la 25.03.2016

¹²⁹ Sebe, M. (2016) Migrants in Romania. Preliminary figures. *Romania's Stance in the Issue of the Refugee Crisis. Preliminary Observations.* <http://www.iedonline.eu/download/2016/IED-Mihai-Sebe-Working-Paper-2016-update.pdf>, accesat la 25.03.2016

¹³⁰ Conferința de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis, în data de 14 septembrie 2015. <http://www.presidency.ro/ro/media/agenda-presedintelui/conferinta-de-presa-palatul-cotroceni-sala-unirii>, accesat la 25.03.2016

¹³¹ The speech delivered by Prime Minister Victor Ponta in the plenary of the Chamber of Deputies at "Prime Minister's Hour". 5 October 2015. <http://gov.ro/en/news/the-speech-delivered-by-prime-minister-victor-ponta-in-the-plenary-of-the-chamber-of-deputies-at-prime-minister-s-hour>, accesat la 25.03.2016

luat măsuri aspre contra reducerii fluxului de migranți, invocând necesitatea respectării deciziilor luate de Uniunea Europeană.

Declarațiile referitoare la criza refugiaților au reafirmat rivalitățile politice dintre partidele de pe scena politică românească, iar în unele cazuri au fost chiar instrumentalizate cu scopul obținerii de sprijin din partea electoratului, pentru alegerile parlamentare din 2016 (cazul lui Traian Băsescu).¹³² Acestor afirmații li se adaugă o atitudine majoritar defavorabilă din partea cetățenilor, statisticile indicând un procent de 75,8% români care s-au declarat împotriva primirii refugiaților conform sistemului de cote impus de UE.¹³³

Bulgaria

Pe teritoriul Bulgariei, în 2015 s-au înregistrat 31174 sosiri, un număr semnificativ mai ridicat decât în cazul României, care în același an nu a atins nici 2000 cereri. În ianuarie 2015, guvernul țării aprobă decizia de construcție a unui gard la granița bulgaro-turcă. Reacțiile din partea comunității internaționale nu au întârziat să apară. Oficiali din cadrul UE au lăudat acțiunile statului bulgar, oferindu-l ca exemplu pozitiv de gestionare a crizei refugiaților. Astfel, în decembrie a anului 2015, premierul Marii Britanii, David Cameron, a declarat că este importantă securizarea frontierelor externe ale Europei, iar în Bulgaria există un prim-ministru și un guvern dedicați întru totul acestui scop.¹³⁴ Construcția gardului a declanșat însă și o serie de critici, mai ales din partea organizațiilor care promovează drepturile omului. În octombrie 2015, Centrul din Belgrad pentru Drepturile Omului a realizat un studiu în Dimitrovgrad, Serbia, în care a intervievat aproximativ 110 migranți, de origine afgană, siriană și irakiană, sosiți în oraș din Bulgaria. Aceștia au acuzat autoritățile bulgare de tratamente inumane, incluzând extorcare, furt, folosirea armelor, violență fizică sau amenințări cu deportarea.¹³⁵

Ungaria

Răspunsul Ungariei în ceea ce privește criza migranților a fost probabil unul dintre cele mai criticate de către comunitatea internațională, țara adoptând măsuri drastice, de la închiderea granițelor și construirea gardurilor, până la acțiuni legislative menite să limiteze fluxul de refugiați. Pe 14 septembrie 2015, statul termină construcția unui

¹³² Sebe, M. (2016) The Romanian Parliament and the refugee crisis. The refugee crisis in the second half of 2015. Romania's reactions. *Romania's Stance in the Issue of the Refugee Crisis. Preliminary Observations*. <http://www.iedonline.eu/download/2016/IED-Mihai-Sebe-Working-Paper-2016-update.pdf>, accesat la 25.03.2016

¹³³ Sebe, M. (2016) Instead of conclusions. *Romania's Stance in the Issue of the Refugee Crisis. Preliminary Observations*. <http://www.iedonline.eu/download/2016/IED-Mihai-Sebe-Working-Paper-2016-update.pdf>, accesat la 25.03.2016

¹³⁴ The Guardian. *David Cameron warned not to condone abuse at Bulgarian border*. <http://www.theguardian.com/politics/2015/dec/04/david-cameron-warned-avoid-condoning-abuse-refugees-bulgarian-border>, accesat la 25.03.2016

¹³⁵ Belgrad Centre For Human Rights. *Safe Passage – Testimony of people arriving in Dimitrograd, Serbia from Bulgaria*. 20-22 October 2015. https://www.dropbox.com/s/8m7oruipue5ckiu/Dimitrovgrad%20Report_final%2011Nov.pdf?dl=0, accesat la 25.03.2016

gard la granița cu Serbia¹³⁶, acțiune care încheie o perioadă tumultoasă, marcată de ciocniri violente între migranți și autoritățile maghiare și nu în ultimul rând de un eveniment controversat, anume incidentul dintre femeia cameraman Petra Laszlo și mai mulți refugiați, pe care i-ar fi lovit în timp ce aceștia fugeau de poliție. După difuzarea imaginilor pe internet, femeia a fost concediată de către postul de televiziune la care era angajată. Aceasta s-a hotărât să dea în judecată unul dintre bărbații sirieni căruia i-ar fi pus piedică, acuzându-l că și-a schimbat versiunea asupra evenimentelor, ceea ce a stârnit șirul de reacții ostile îndreptate asupra ei.¹³⁷

Pe 15 septembrie Ungaria modifică legea azilului, prin care se decide pedepsirea cu închisoarea pentru cei care încearcă să sară gardul. Tot atunci statul maghiar a declarat stare de urgență și a trimis trupe militare la granița cu Serbia.¹³⁸ Acțiunile Ungariei au deteriorat relațiile cu statele vecine. De exemplu, decizia de a-și extinde gardul la granița cu România, nu a fost bine primită de către statul român, accentuând tensiunile dintre cele două țări vecine și declanșând un schimb de replici dur între fostul premier Victor Ponta și ministrul ungar de externe Peter Szijjarto.¹³⁹

Ungaria va organiza un referendum în 2016, prin care cetățenii vor fi întrebați dacă sunt de acord cu redistribuția bazată pe sistemul de cote obligatorii propusă de Uniunea Europeană, fără aprobarea Parlamentului Ungariei. Într-un sondaj realizat în mai 2016 de către Institutul Nézöpont din Budapesta, 77% dintre cetățeni s-au declarat împotriva cotelor. De asemenea, rezultatele demonstrează că preferințele politice ale maghiarilor nu s-au modificat substanțial comparativ cu luna aprilie 2016, partidul cu cea mai mare susținere fiind în continuare Fidesz-KDNP¹⁴⁰, aflat la guvernare, cunoscut pentru poziția sa refractară privitoare la acceptarea și integrarea refugiaților pe teritoriul Ungariei.

Macedonia

În Macedonia, din 19 iunie 2015, când guvernul a modificat legea solicitanților de azil, acordând migranților un termen de 72 de ore din momentul sosirii pe teritoriul țării pentru a solicita azil din partea autorităților, până la sfârșitul anului 2015, s-au înregistrat 388233 de sosiri. Pe 18 august guvernul declarase deja stare de criză la granițele de sud și de nord ale Macedoniei, iar pe 18 noiembrie statul și-a închis granițele pentru "migranții economici", permițându-le doar celor sirieni, afgani și

¹³⁶ IOM (2015) *Mixed Migration Flows in the Mediterranean and Beyond. Hungary. Overview.* <http://doe.iom.int/docs/Flows%20Compilation%202015%20Overview.pdf>, accesat la 25.03.2016

¹³⁷ Mediafax. *Femeia cameraman din Ungaria vrea să-l dea în judecată pe unul dintre refugiații pe care i-a lovit.* <http://www.mediafax.ro/social/femeia-cameraman-din-ungaria-vrea-sa-l-dea-in-judecata-pe-unul-dintre-refugiatii-pe-care-i-a-lovit-14857305>, accesat la 25.03.2016

¹³⁸ IOM (2015) *Mixed Migration Flows in the Mediterranean and Beyond. Hungary. Overview.* <http://doe.iom.int/docs/Flows%20Compilation%202015%20Overview.pdf>, accesat la 25.03.2016

¹³⁹ Mediafax. *Ministrul ungar de externe: Victor Ponta "minte constant și calomniază Ungaria". Atitudinea sa este "rușinea Europei".* <http://www.mediafax.ro/externe/ministrul-ungar-de-externe-victor-ponta-minte-constant-si-calomniaza-ungaria-atitudinea-sa-este-rusinea-europei-14732971>, accesat la 23.03.2016

¹⁴⁰ Nézöpont Intézet. *Quota Referendum could be a succes comparable to the 2008 "social referendum".* <http://nezopontintezet.hu/en/>, accesat la 26.05.2016

irakieni să intre pe teritoriul său.¹⁴¹ În momentul în care s-a declarat stare de urgență, aproximativ 2000 de migranți soseau zilnic în Gevgelija, oraș situat în sudul țării, la frontiera cu Grecia.¹⁴²

Poziția Macedoniei a fost determinată de incapacitatea Greciei de a face față crizei, care a direcționat majoritatea migranților către nord.¹⁴³ și de considerente privitoare la riscurile care i-ar fi putut amenința securitatea. Astfel, decizia din 18 noiembrie de închidere a granițelor a fost luată ca urmare a atacurilor teroriste de la Paris. Pe 14 noiembrie, președintele Gjorge Ivanov declara că evenimentele de la Paris vor schimba probabil politicile UE referitoare la criza migranților, întrucât este evident faptul că rutele deschise de refugiați în drumul lor către Europa sunt folosite atât de aceștia, cât și de jihadiști. În același timp, președintele atrăgea atenția asupra lipsei de coordonare dintre autoritățile macedonene și cele grecești, acuzând Grecia că nu înregistrează migranții care îi traversează teritoriul.¹⁴⁴

Serbia

Deși este mai degrabă o țară de tranzit pentru refugiați, Serbia a adoptat încă din iunie 2015 o atitudine proactivă, pentru a asigura protecție și asistență acestora. Pe 18 iunie, guvernul sârb a desemnat un grup de lucru, format din cinci miniștri (ministrul muncii, ministrul apărării, ministrul sănătății, ministrul de interne și ministrul responsabil pentru integrarea europeană) și comisarul pentru refugiați și migrație, pentru a monitoriza, analiza și discuta chestiuni legate de fluxurile de migrație existente și a propune măsuri pentru rezolvarea problemelor identificate.¹⁴⁵

Pe 4 septembrie, guvernul a adoptat un plan prin care a definit măsurile și resursele necesare acomodării migranților și asigurării libertății de a beneficia de drepturile lor. De asemenea, în aceeași lună, țara a solicitat ajutor financiar prin intermediul mecanismului de protecție civilă al Uniunii Europene. Până la sfârșitul lunii noiembrie, Serbia și-a extins capacitățile de primire prin deschiderea unor puncte de tranzit, printre care unul de înregistrare a migranților în Dimitrovgrad, lângă granița cu Bulgaria, unul la granița cu Macedonia, în Presevo, precum și alte două centre la

¹⁴¹ IOM (2015) *Mixed Migration Flows in the Mediterranean and Beyond. The former Yugoslav Republic of Macedonia (fyROM). Overview.* <http://doe.iom.int/docs/Flows%20Compilation%202015%20Overview.pdf>, accesat la 25.03.2016

¹⁴² The Guardian. *Macedonia declares state of emergency to tackle migrant crisis.* <http://www.theguardian.com/world/2015/aug/20/macedonia-state-of-emergency-migrant-crisis>, accesat la 25.03.2016

¹⁴³ Deliso, C., *Macedonian Policy Development in Light of Greek Policy and Execution. Macedonian Migration Policy and the Future of Europe.*

<http://www.balkananalysis.com/macedonia/2015/12/23/macedonian-migration-policy-and-the-future-of-europe/>, accesat la 25.03.2016

¹⁴⁴ MIA (Macedonian Information Agency). *President Ivanov convenes Security Council.* Skopje, 14 September 2015. <http://www.mia.mk/en/Inside/RenderSingleNews/61/132894317>, accesat la 25.03.2016

¹⁴⁵ Commissariat for Refugees and Migration of the Republic of Serbia. *The increased influx of migrants in the Republic of Serbia.* January-December, 2015. http://www.kirs.gov.rs/docs/aktuelno/20160119_newsletter_en.pdf, accesat la 06.04.2016

granița cu Croația, pentru a facilita transferul acestora cu trenul, după acordul la care au ajuns în noiembrie cele două țări.¹⁴⁶

Croația

Croația, care pe 25 octombrie 2015 a înregistrat un număr record de 11500 sosiri într-o singură zi¹⁴⁷, a colaborat într-un mod neașteptat cu Serbia, având în vedere ciocnirile violente între sârbi și croați din anii '90. Semnat la începutul lunii noiembrie, noul acord dintre miniștrii de interne ai celor două țări prevedea transportarea cu trenuri a aproximativ 7700 de migranți zilnic, din orașul Sid, Serbia, către un nou centru de înregistrare înființat în Slavonski Brod, Croația.

În momentul când acordul a fost anunțat, ministrul de interne al Serbiei, Nebojsa Stefanovic, declara: "Nu este necesar să fim de acord întotdeauna unii cu alții, dar avem nevoie să colaborăm (...) din rațiuni de securitate și în beneficiul ambelor popoare."¹⁴⁸ Soluția a fost propusă în contextul existenței unei probleme comune pentru cele două țări: un flux enorm de refugiați, blocați la granițe și o Ungarie care și-a închis frontierele cu Serbia la jumătatea lui septembrie și cu Croația pe 16 octombrie¹⁴⁹, îngreunând și mai mult gestionarea fluxului de migranți pe ruta balcanică.

Slovenia

Decizia Ungariei din 16 octombrie de a-și închide granițele cu Croația a determinat-o pe cea din urmă să redirectioneze fluxul de migranți către Slovenia. Confruntându-se cu un număr mare de migranți, care atinge apogeul la doar câteva zile distanță, pe 21 octombrie 2015 înregistrându-se un număr de 12616 sosiri într-o singură zi, Slovenia a decis în consecință să construiască un gard la frontiera care o desparte de Croația.¹⁵⁰ Pe 29 decembrie, hotărârea Austriei de a introduce verificări suplimentare la graniță a avut drept consecință creșterea numărului de reîntoarceri în Slovenia.¹⁵¹

Însă în cazul Sloveniei, construirea gardului s-a decis pentru a redirectiona fluxul migranților, aceasta fiind o măsură temporară, nu una de închidere a granițelor, a declarat prim-ministrul Miro Cerar.¹⁵² În martie 2016, țara însă și-a schimbat politica, coalizându-se cu celălalte state de pe ruta balcanică, în scopul reducerii fluxului de

¹⁴⁶ Ibidem.

¹⁴⁷ IOM (2015) *Mixed Migration Flows in the Mediterranean and Beyond. Croatia. Overview.* <http://doe.iom.int/docs/Flows%20Compilation%202015%20Overview.pdf>, accesat la 07.04.2016

¹⁴⁸ The New York Times. *Serbia and Croatia, in Rare Cooperation, Provide Trains for Migrants.* http://www.nytimes.com/2015/11/04/world/europe/serbia-croatia-trains-migrants-refugees.html?_r=0, accesat la 07.04.2016

¹⁴⁹ "16 October: The Hungarian government closes the border with Croatia, causing the flow of migrants to be redirected towards Slovenia."- IOM (2015) *Mixed Migration Flows in the Mediterranean and Beyond. Croatia. Overview.* <http://doe.iom.int/docs/Flows%20Compilation%202015%20Overview.pdf>, accesat la 07.04.2016

¹⁵⁰ IOM (2015) *Mixed Migration Flows in the Mediterranean and Beyond. Slovenia. Overview.* <http://doe.iom.int/docs/Flows%20Compilation%202015%20Overview.pdf>, accesat la 08.04.2016

¹⁵¹ Ibidem.

¹⁵² The Telegraph. *Refugee crisis: Slovenia to build 'temporary obstacles' on its border with Croatia.* <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/slovenia/11987447/Refugee-crisis-Slovenia-to-build-temporary-obstacles-on-its-border-with-Croatia.html>, accesat la 11.04.2016

migranți care se îndreaptă spre alte țări din vestul Europei. Ministrul de interne sloven a declarat că doar migranții care vor solicita azil în țară, cei care îndeplinesc criteriile și se supun controalelor impuse de apartenența acesteia la Spațiul Schengen sau cei care necesită ajutor umanitar vor mai putea intra în țară.¹⁵³

Cehia

În Cehia aproximativ 7201 migranți au fost înregistrați în primele nouă luni ale anului 2015. Țara a fost ferită de un aport masiv de migranți, mulți alegând în schimb să treacă prin Austria, în drumul lor către Germania.¹⁵⁴ Cu toate acestea, statul a fost acuzat de către Înaltul Comisar al ONU pentru Drepturile Omului, Zeid Ra'ad Al Hussein, de tratamentele dure aplicate migranților. Autoritățile cehe au ținut în detenție migranții și au încercat să le ceară bani tuturor, fără a face diferențe, în schimbul detenției (o sumă de 10\$ pe zi), lăsându-i total lipsiți de suport financiar la eliberare. Pe 22 octombrie 2015 acesta a declarat că astfel de încălcări ale drepturilor migranților nu sunt izolate, ci sistematice, parte a unei politici a guvernului ceh de a descuraja migranții și refugiații să pătrundă în țară sau să rămână acolo.¹⁵⁵

Condițiilor aspre de detenție în care au fost ținuți migranții li s-au adăugat un vot împotriva cotelor obligatorii impuse de UE și declarații catalogate drept xenofobe și islamofobe, din partea actualului președinte, Milos Zeman, care susținea că migranții musulmani vor impune sharia. Totodată, acesta acuza "imigranții ilegali" de faptul că aleg să-și părăsească țările, în loc să le elibereze de sub ocupația jihadiștilor: "Mă întreb de ce ei nu pun mâna pe arme să-și elibereze țara de Statul Islamic."¹⁵⁶, adoptând astfel un discurs selectiv și unilateral, bazat pe afirmații direcționate doar pe o parte a aspectelor caracteristice crizei refugiaților și conflictelor armate din Orientul Mijlociu. Opinia publică cehă s-a pronunțat de asemenea împotriva primirii refugiaților. Prim-ministrul țării a dezaprobat afirmațiile președintelui, declarând că au la bază prejudecăți și obișnuința sa de a simplifica lucrurile.¹⁵⁷, deși s-a declarat de asemenea împotriva cotelor obligatorii.¹⁵⁸

¹⁵³ The Guardian. *Slovenia and Croatia ban transit of refugees to other European countries.* <http://www.theguardian.com/world/2016/mar/09/slovenia-and-croatia-ban-the-transit-of-refugees>, accesat la 11.04.2016

¹⁵⁴ Agerpres. *Imigranți în greva foamei la un centru de detenție din Cehia (volntari).* <http://www.agerpres.ro/externe/2015/11/11/imigranti-in-greva-foamei-la-un-centru-de-detentie-din-cehia-voluntari--08-51-59>, accesat la 16.05.2016

¹⁵⁵ OHCHR (United Nations Human Rights Office of The High Commissioner). *Zeid urges Czech Republic to stop detention of migrants and refugees.* <http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=16632&LangID=E>, accesat la 16.05.2016

¹⁵⁶ Agerpres. *Președintele Cehiei consideră că valul de migranți este o invazie organizată.* <http://www.agerpres.ro/externe/2015/12/26/presedintele-cehiei-considera-ca-valul-de-migranti-este-o-invazie-organizata-18-36-44>, accesat la 16.05.2016

¹⁵⁷ The Guardian. *Czech president: migrants should be fighting Isis, not 'invading' Europe.* <http://www.theguardian.com/world/2015/dec/27/czech-president-migrants-should-be-fighting-isis-not-invading-europe>, accesat la 16.05.2016

¹⁵⁸ The Economist. *Big, bad Visegrad.* <http://www.economist.com/news/europe/21689629-migration-crisis-has-given-unsettling-new-direction-old-alliance-big-bad-visegrad>, accesat la 26.05.2016

Slovacia

Până la sfârșitul lui 2015, în Slovacia au fost depuse 330 cereri de azil, majoritatea de către cetățeni din Afganistan, Irak și Ucraina.¹⁵⁹ În același timp, statul s-a opus cotelor obligatorii de redistribuție a migranților stabilit de UE. Încă din luna august, țara își exprimase opțiunea referitoare la impunerea cotelor, motivând respingerea refugiaților musulmani prin lipsa posibilității de integrare a acestora: "Am putea lua 800 de musulmani, dar nu avem nicio moschee în Slovacia, prin urmare cum pot musulmanii să se integreze dacă nu le va plăcea aici?", declara purtătorul de cuvânt al Ministerului de Interne. Astfel, statul slovac se pronunțase în favoarea primirii exclusive a refugiaților creștini.¹⁶⁰ În decembrie statul a primit 149 refugiați creștini din Irak însă o parte dintre aceștia s-au întors înapoi sub motivația imposibilității de a se adapta noii culturi.¹⁶¹

Prim-ministrul Slovaciei, Robert Fico, a declarat că prezența unui număr ridicat de arabi în țară ar fi o problemă, această posibilitate fiind favorizată de acceptarea sistemului de cote. Acesta a criticat de asemenea politica de susținere a grupărilor insurgente din Siria sau Libia de către Occident, adăugând că Europa ar trebui să se concentreze pe cauzele crizei refugiaților. Afirmații asemănătoare au fost făcute de către omologul său bulgar, Boyko Borissov.¹⁶²

În decembrie, Slovacia a înaintat un proces la Curtea Europeană de Justiție, ca urmare a deciziei de relocare a 802 migranți, conform planului de redistribuție stabilit de către UE.¹⁶³ De asemenea, la sfârșitul lui ianuarie 2016, funcționarea încetinită a mecanismului de relocare a fost criticată de Slovacia, care a declarat sistemul nefuncțional, cerând Uniunii Europene să regândească abordarea privitoare la criza migranților.¹⁶⁴ Astfel, Slovacia se numără printre țările, care, deși ferite de criză, în comparație cu cele care au primit un număr foarte ridicat de migranți, au dezaprobat planurile de gestionare a acestora stabilite de către UE, adâncind ruptura politică dintre membrii Uniunii.

¹⁵⁹ Bureau of Border and Alien Police of the Presidium of the Police Force (BBAP P PF). *Statistical Overview of Legal and Illegal Migration in the Slovak Republic in 2015*. http://www.minv.sk/swift_data/source/policia/hranicna_a_cudzinecka_policia/rocniky/rok_2015/2015_rocnika_UHCP_EN.pdf, accesat la 24.05.2016

¹⁶⁰ BBC. *Migrants crisis: Slovakia will only accept Christians*. <http://www.bbc.com/news/world-europe-33986738>, accesat la 24.05.2016

¹⁶¹ The Slovak Spectator. *About twenty Assyrian Christians returned home from Slovakia*. <http://spectator.sme.sk/c/20165872/about-twenty-assyrian-christians-returned-home-from-slovakia.html?ref=njctse>, accesat la 26.05.2016

¹⁶² Euractiv. *Slovakia calls Visegrad summit to oppose migrant quotas*. <http://www.euractiv.com/section/justice-home-affairs/news/slovakia-calls-visegrad-summit-to-oppose-migrant-quotas/>, accesat la 24.05.2016

¹⁶³ Reuters. *Slovakia files lawsuit against EU quotas to redistribute migrants*. <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-slovakia-idUSKBNoTL1K20151202>, accesat la 24.05.2016

¹⁶⁴ Agerpres. *Slovacia consideră că sistemul cotelor obligatorii de refugiați nu este funcțional și cere UE să caute alte soluții*. <http://www.agerpres.ro/externe/2016/01/29/slovacia-considera-ca-sistemul-cotelor-obligatorii-de-refugiati-nu-este-funcional-si-cere-ue-sa-caute-alte-solutii-16-53-35>, accesat la 24.05.2016

Eforturi către o poziție comună

Macedonia a semnat la Zagreb, pe 18 februarie 2016, alături de Austria, Slovenia, Croația și Serbia, declarația comună prin care țările în cauză s-au angajat să reducă fluxul de migranți pe ruta din Balcani. Noile măsuri vizează o mai bună coordonare între autoritățile acestor țări în monitorizarea fluxului de migranți. Țările semnatare s-au angajat să aplice un sistem comun de înregistrare a imigranților, odată ce aceștia au pătruns pe teritoriul lor.

Măsurile înăspresc criteriile pe care migranții trebuie să le îndeplinească pentru a pătrunde pe teritoriul statelor în cauză și interzic primirea celor care au fost anterior găzduiți de țări aparținând Orientului Mijlociu, dar considerate sigure (de exemplu Turcia sau Iran). Motive precum reunificarea familiei sau dorința unui trai mai bun din punct de vedere economic au fost excluse din categoria motivelor valide pentru a solicita protecție internațională. Astfel, doar cei proveniți din zone de conflict, cărora le este amenințată viața, pot solicita azil.¹⁶⁵ Noile măsuri au redus drastic fluxul de migranți pe ruta migratorie din Balcani, în Macedonia, spre exemplu, înregistrându-se o scădere de până la 100% , adică zero sosiri în săptămâna 13-20 martie 2016, comparativ cu săptămâna precedentă, în care s-au înregistrat 132 sosiri.¹⁶⁶

În același timp, Grupul de la Visegrad (V4), format din Cehia, Slovacia, Polonia și Ungaria în 1991, și-a exprimat poziția referitoare la criza migrației la un summit desfășurat în Praga pe 15 februarie 2016, cu ocazia aniversării a 25 de ani de la înființare. La acest summit au luat parte și președintele Macedoniei împreună cu prim-ministrul Bulgariei. Cooperarea în domeniul securității și al apărării a constituit unul dintre obiectivele principale ale grupului încă de la înființarea sa, astfel că poziția acestuia s-a concentrat în jurul cauzei comune de securizare a granițelor europene. Grupul și-a reafirmat însă refuzul privitor la soluția redistribuirii de cote obligatorii. În comunicatul disponibil pe site-ul grupării, se precizează că deși impactul crizei este diferit de la țară la țară, provocarea este comună tuturor actorilor statali europeni, de aceea este necesară implementarea unor soluții comune, care să abordeze de asemenea cauza principală a crizei refugiaților, respectiv războiul din Siria.¹⁶⁷

Concluzii

Modul în care statele blocului central-estic al Europei au abordat problema refugiaților reflectă pe de o parte lipsa consensului dintre acestea în rezolvarea problemei, consecință în primul rând a rivalităților încă prezente între aceste state, ca urmare a războaielor la care au participat în anii '90, după destrămarea Iugoslaviei, conflicte care au implicat grupuri etnice de religie musulmană, în acest sens semnificativ fiind cel dintre albanezi și sârbi. Pe de altă parte, câteva dintre aceste state

¹⁶⁵ *Joint Statement of Heads of Police Services from the meeting held in Zagreb, Croatia, on 18th February 2016.*

http://www.mup.hr/UserDocsImages/topvijesti/2016/veljaca/migranti_sastanak/joint_statement.pdf, accesat la 25.03.2016

¹⁶⁶ IOM (International Organization for Migration). Recent trends. *Migration Flows – Europe*. <http://migration.iom.int/europe/>, accesat la 25.03.2016

¹⁶⁷ *Joint Statement on Migration*. <http://www.visegradgroup.eu/calendar/2016/joint-statement-on>, accesat la 26.05.2016

au avut libertatea de a acționa pe cont propriu într-o oarecare măsură, având în vedere că nu fac parte din Uniunea Europeană, deși unele, precum Serbia și Macedonia sunt candidate. Totuși, colaborarea cu UE în abordarea problemei, datorită statutului economic și în absența unei infrastructuri adecvate, a reprezentat o modalitate prin care unele țări au gestionat cu succes criza.

În același timp, s-a observat până acum, atât la nivel național, cât și la nivel european, un decalaj între soluțiile propuse de către autorități în teorie și eficiența aplicării lor în practică. Deși a existat un anumit focus din partea autorităților de a propune soluții cât mai eficiente, acestea nu au fost implementate cu succes. De exemplu, Comisia Europeană a alocat fonduri pentru un număr de state, printre care Austria și Ungaria, dar utilizarea acestor fonduri necesită o capacitate din partea autorităților locale de a folosi banii într-un mod adecvat, capacitate care a lipsit unor țări precum Grecia. Mecanismul european de răspuns în condiții de criză necesită ca țările membre UE să îl pună în aplicare, să îl activeze.¹⁶⁸ Implementarea măsurilor pentru a combate criza refugiaților necesită în primul rând o cooperare între statele membre ale Uniunii Europene, la nivel politic și administrativ, precum și o colaborare între conducerea fiecărui stat și cetățenii săi. Desigur, consensul politic între aceste state este mai degrabă un deziderat decât o realitate însă este evident că o problemă europeană nu poate fi rezolvată decât la nivel european. Criza este comună întregului continent și deși nu a avut consecințe cu același nivel de gravitate pentru fiecare stat european, acestea au fost resimțite la nivel comun, având în vedere că există o strânsă legătură politică, economică și culturală între actorii statali europeni, legătură pe care formațiuni precum Uniunea Europeană a întărit-o la nivel legislativ.

Uniunea Europeană este afectată în mod direct de criza refugiaților, spre deosebire de alte state implicate în conflictele din Orientul Mijlociu, precum SUA sau Rusia. În consecință, UE ar trebui să se implice mai mult în găsirea unei soluții politice pentru aceste conflicte, îndeosebi pentru războiul din Siria și să adopte un rol mai activ în negocierile pentru pace de la Geneva, organizate pentru rezolvarea acestui conflict. Așa cum au remarcat unii lideri europeni, soluționarea cauzelor acestei crize ar trebui să devină o prioritate pentru Europa, pentru a diminua efectele negative pe care această criză le produce. În același timp, UE ar trebui să propună o poziție comună în legătură cu securitatea sa și cu politica sa externă. După cum remarca ministrul de interne al Serbiei, colaborarea este esențială, din rațiuni de securitate, chiar dacă există un dezacord în ceea ce privește opțiunile politice ale actorilor statali europeni.¹⁶⁹

Gestionarea crizei refugiaților din interiorul unui stat are consecințe indirecte asupra altui stat, mai ales dacă acesta se află în proximitate, indiferent dacă cele două acționează împreună, coordonat sau pe fundalul unor neînțelegeri. Însă aceste neînțelegeri, manifestate prin lipsa de coerență în decizii, precum și evitarea asumării unui principiu de bază al Uniunii Europene, acela al solidarității între state și al distribuției responsabilității, pot avea drept consecință în anul 2016 o criză de legitimitate a instituțiilor europene, o criză identitară, care va pune la îndoială construcția unitară a Uniunii.

¹⁶⁸ Collett, E. (2015) What is missing?. *The Asylum Crisis in Europe: Designed Dysfunction*. <http://www.migrationpolicy.org/news/asylum-crisis-europe-designed-dysfunction>, accesat la 11.04.2016

¹⁶⁹ Declarația este amintită în secțiunea dedicată Croației

În absența unui răspuns unitar și coerent, în 2016 este probabil ca o astfel de criză de legitimitate să devină realitate.¹⁷⁰ Statele din Estul și Centrul Europei, deși au fost scutite de valul de refugiați cu care s-au confruntat țări precum Germania sau Grecia, au un rol foarte important în prevenirea adâncirii crizei, deoarece unele se află la granița spațiului Schengen. Altele se află la însăși granița Uniunii, ceea ce le oferă un rol cheie în gestionarea crizei. Având în vedere noul acord semnat între Turcia și UE, este foarte probabil ca numărul cererilor de azil să crească, inclusiv în țări precum România, ca rezultat al încercării migranților de a căuta rute alternative de pătrundere în Europa. Desigur că numărul solicitanților de azil din fiecare stat va crește în primul rând ca urmare a aplicării deciziei de relocare. Însă aceste decizii își vor dovedi eficiența numai printr-o acțiune coordonată și solidară între actorii statali ai Europei Centrale și De Est, în acest sens, indiferent de numărul migranților cu care se vor confrunta, este indispensabilă asumarea principiului distribuției de responsabilitate.

Bibliografie

Adevărul. *Ce plănuiesc, de fapt, autoritățile să amenajeze la Vama Veche pentru migrații musulmani: "Nu avem cum să-i trimitem direct la Galați"*. http://adevarul.ro/locale/constant/ce-intampla-centrul-migranti-musulmani-vama-veche-nu-sa-i-trimitem-direct-galati-1_56f1529b5ab6550cb81cdd69/index.html, accesat la 28.05.2016

Agerpres. *Imigranți în greva foamei la un centru de detenție din Cehia (volntari)*. <http://www.agerpres.ro/externe/2015/11/11/imigranti-in-greva-foamei-la-un-centru-de-detentie-din-cehia-voluntari--08-51-59>, accesat la 16.05.2016

Agerpres. *Președintele Cehiei consideră că valul de migrați este o invazie organizată*. <http://www.agerpres.ro/externe/2015/12/26/presedintele-cehiei-considera-ca-valul-de-migranti-este-o-invazie-organizata-18-36-44>, accesat la 16.05.2016

Agerpres. *Slovacia consideră că sistemul cotelor obligatorii de refugiați nu este funcțional și cere UE să caute alte soluții*. <http://www.agerpres.ro/externe/2016/01/29/slovacia-considera-ca-sistemul-cotelor-obligatorii-de-refugiati-nu-este-functional-si-cere-ue-sa-caute-alte-solutii-16-53-35>, accesat la 24.05.2016

ARCADIA (Romanian Association for International Cooperation and Development). *News*. <https://arcadianetwork.org/>, accesat la 28.05.2016

Bănulescu-Bogdan, N., Fratzke, S. (2015). *Economic migrant or refugee?. Europe's Migration Crises in Context: Why Now and What Next?*. <http://www.migrationpolicy.org/article/europe-migration-crisis-context-why-now-and-what-next>, accesat la 28.05.2016

BBC. *Migrants crisis: Slovakia will only accept Christians*. <http://www.bbc.com/news/world-europe-33986738>, accesat la 24.05.2016

¹⁷⁰ Papademetriou, D. (2015) *An Emerging Comprehensive Response or Too Little, Too Late?. Top 10 of 2015 - Issue #1: Migration Crises Test European Consensus and Governance*. <http://www.migrationpolicy.org/article/top-10-2015-issue-1-migration-crisis-tests-european-consensus-and-governance>, accesat la 08.04.2016

BBC. *Why this picture of a migrant child being hugged went viral.* <http://www.bbc.com/news/blogs-trending-34210994>, accesat la 06.04.2016

Belgrad Centre For Human Rights. *Safe Passage – Testimony of people arriving in Dimitrograd, Serbia from Bulgaria.* 20-22 October 2015. https://www.dropbox.com/s/8m7oruihue5ckiu/Dimitrovgrad%20Report_final%2011Nov.pdf?dl=0, accesat la 25.03.2016

Bureau of Border and Alien Police of the Presidium of the Police Force (BBAP P PF). *Statistical Overview of Legal and Illegal Migration in the Slovak Republic in 2015.* http://www.minv.sk/swift_data/source/policia/hranicna_a_cudzinecka_policia/rocniky/rok_2015/2015_rocenska_UHCP_EN.pdf, accesat la 24.05.2016

Collett, E. (2015) What is missing?. *The Asylum Crisis in Europe: Designed Dysfunction.* <http://www.migrationpolicy.org/news/asylum-crisis-europe-designed-dysfunction>, accesat la 11.04.2016

Commissariat for Refugees and Migration of the Republic of Serbia. *The increased influx of migrants in the Republic of Serbia.* January-December, 2015. http://www.kirs.gov.rs/docs/aktuelno/20160119_newsletter_en.pdf, accesat la 06.04.2016

Conferința de presă susținută de președintele României, Klaus Iohannis, în data de 14 septembrie 2015. <http://www.presidency.ro/ro/media/agenda-presedintelui/conferinta-de-presa-palatul-cotroceni-sala-unirii>, accesat la 25.03.2016

Deliso, C. (2015) Macedonian Policy Development in Light of Greek Policy and Execution. *Macedonian Migration Policy and the Future of Europe.* <http://www.balkananalysis.com/macedonia/2015/12/23/macedonian-migration-policy-and-the-future-of-europe/>, accesat la 25.03.2016

Euractiv. *Slovakia calls Visegrad summit to oppose migrant quotas.* <http://www.euractiv.com/section/justice-home-affairs/news/slovakia-calls-visegrad-summit-to-oppose-migrant-quotas/>, accesat la 24.05.2016

European Commission – Press release (2016) Relocation: time for real commitments and quick implementation. *Relocation and Resettlement: EU Member States urgently need to deliver.* http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-829_en.htm, accesat la 25.03.2016

Grup de consultări – Criza refugiaților și rolul României. <https://www.facebook.com/groups/103586773110695/>, accesat la 28.05.2016

Hotnews. *Primăria Capitalei a înființat o direcție pentru ”integrare străini și diversitate.”* http://www.hotnews.ro/stiri-administratie_locala-20833445-primaria-capitalei-infiintat-directie-pentru-integrare-straini-diversitate.htm, accesat la 28.05.2016

Imigranți în România. *Resurse.* <http://imigranti.ro/resurse/>, accesat la 28.05.2016

IOM (International Organization for Migration). Recent trends. *Migration Flows – Europe.* <http://migration.iom.int/europe/>, accesat la 25.03.2016

IOM (2015) *Mixed Migration Flows in the Mediterranean and Beyond*. <http://doe.iom.int/docs/Flows%20Compilation%202015%20Overview.pdf>, accesat la 07.04.2016

Joint Statement of Heads of Police Services from the meeting held in Zagreb, Croatia, on 18th February 2016. http://www.mup.hr/UserDocsImages/topvijesti/2016/veljaca/migranti_sastanak/joint_statement.pdf, accesat la 25.03.2016

Joint Statement on Migration. <http://www.visegradgroup.eu/calendar/2016/joint-statement-on>, accesat la 26.05.2016

Mediafax. *Femeia cameraman din Ungaria vrea să-l dea în judecată pe unul dintre refugiații pe care i-a lovit*. <http://www.mediafax.ro/social/femeia-cameraman-din-ungaria-vrea-sa-l-dea-in-judecata-pe-unul-dintre-refugiatii-pe-care-i-a-lovit-14857305>, accesat la 25.03.2016

Mediafax. *Ministrul ungar de externe: Victor Ponta "minte constant și calomniază Ungaria". Atitudinea sa este "rușinea Europei"*. <http://www.mediafax.ro/externe/ministrul-ungar-de-externe-victor-ponta-minte-constant-si-calomniaza-ungaria-atitudinea-sa-este-rusinea-europei-14732971>, accesat la 23.03.2016

MIA (Macedonian Information Agency). *President Ivanov convenes Security Council*. Skopje, 14 September 2015. <http://www.mia.mk/en/Inside/RenderSingleNews/61/132894317>, accesat la 25.03.2016

Nézöpont Intézet. *Quota Referendum could be a succes comparable to the 2008 "social referendum"*. <http://nezopontintezet.hu/en/>, accesat la 26.05.2016

OHCHR (United Nations Human Rights Office of The High Commissioner). *Zeid urges Czech Republic to stop detention of migrants and refugees*. <http://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=16632&LangID=E>, accesat la 16.05.2016

Papademetriou, D. (2015) *An Emerging Comprehensive Response or Too Little, Too Late?. Top 10 of 2015 – Issue #1: Migration Crises Test European Consensus and Governance*. <http://www.migrationpolicy.org/article/top-10-2015-issue-1-migration-crisis-tests-european-consensus-and-governance>, accesat la 08.04.2016

Reuters. *U.N. criticises Czech detentions and strip-searches of refugees*. <http://uk.reuters.com/article/uk-europe-migrants-czech-un-idUKKCNoSG14M20151022>, accesat la 16.05.2016

Reuters. *Slovakia files lawsuit against EU quotas to redistribute migrants*. <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-slovakia-idUSKBN0TL11K20151202>, accesat la 24.05.2016

Sebe, M. (2016) *Romania's Stance in the Issue of the Refugee Crisis. Preliminary Observations*. <http://www.iedonline.eu/download/2016/IED-Mihai-Sebe-Working-Paper-2016-update.pdf>, accesat la 25.03.2016

The Economist. *Big, bad Visegrad*. <http://www.economist.com/news/europe/21689629-migration-crisis-has-given-unsettling-new-direction-old-alliance-big-bad-visegrad>, accesat la 26.05.2016

The Guardian. *Czech president: migrants should be fighting Isis, not 'invading' Europe*. <http://www.theguardian.com/world/2015/dec/27/czech-president-migrants-should-be-fighting-isis-not-invading-europe>, accesat la 16.05.2016

The Guardian. *David Cameron warned not to condone abuse at Bulgarian border*. <http://www.theguardian.com/politics/2015/dec/04/david-cameron-warned-avoid-condoning-abuse-refugees-bulgarian-border>, accesat la 25.03.2016

The Guardian. *Macedonia declares state of emergency to tackle migrant crisis*. <http://www.theguardian.com/world/2015/aug/20/macedonia-state-of-emergency-migrant-crisis>, accesat la 25.03.2016

The Guardian. *Slovenia and Croatia ban transit of refugees to other European countries*. <http://www.theguardian.com/world/2016/mar/09/slovenia-and-croatia-ban-the-transit-of-refugees>, accesat la 11.04.2016

The New York Times. *Serbia and Croatia, in Rare Cooperation, Provide Trains for Migrants*. http://www.nytimes.com/2015/11/04/world/europe/serbia-croatia-trains-migrants-refugees.html?_r=0, accesat la 07.04.2016

The Slovak Spectator. *About twenty Assyrian Christians returned home from Slovakia*. <http://spectator.sme.sk/c/20165872/about-twenty-assyrian-christians-returned-home-from-slovakia.html?ref=njctse>, accesat la 26.05.2016

The speech delivered by Prime Minister Victor Ponta in the plenary of the Chamber of Deputies at "Prime Minister's Hour". 5 October 2015. <http://gov.ro/en/news/the-speech-delivered-by-prime-minister-victor-ponta-in-the-plenary-of-the-chamber-of-deputies-at-prime-minister-s-hour>, accesat la 25.03.2016

The Telegraph. *Refugee crisis: Slovenia to build 'temporary obstacles' on its border with Croatia*. <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/slovenia/11987447/Refugee-crisis-Slovenia-to-build-temporary-obstacles-on-its-border-with-Croatia.html>, accesat la 11.04.2016.

Grecia și criza refugiaților

Alexandru Orestis Popa

Repoziționarea statelor europene față de Grecia

În februarie 2016, Austria a luat decizia de a limita numărul de imigranți ce pot intra în țară, numărul maxim fiind de 3200 de persoane/zi care să tranziteze și 80 de persoane/zi care să depună cereri de azil în Austria¹⁷¹. Această decizie luată de Viena este una motivată de o suprasolicitare a administrației austriece¹⁷², însă ea a dus la un efect de domino, unde fiecare stat de pe ruta balcanică a început să-și protejeze mai bine granițele și să limiteze, sau chiar să stopeze trecerea imigranților. Efectul de domino se oprește la Grecia care are ca frontieră pentru valul de imigranți insule din Marea Egee.

Pe 23 februarie 2016, la Viena, s-au întâlnit pentru a discuta limitarea imigrației, miniștrii de interne și externe a 10 state (Austria, Slovenia, Croația, Bosnia, Serbia, Kosovo, Muntenegru, Macedonia, Albania și Bulgaria)¹⁷³. După cum se vede, singura exclusă de la întâlnire și aflată pe ruta balcanică a fost Grecia, rămasă izolată și fără principalul său debușeu pentru imigranți. Doar puțini mai trec granița în drumul spre Occident, câteva sute de imigranți pe zi sunt lăsați de către autoritățile macedonene să pătrundă în țară, iar în drumul lor ei vor mai cunoaște astfel de limitări.

În plus nu toți imigranții pot trece. Una din deciziile de la întâlnirea de la Viena menționa că doar sirienii și irakienii pot urma ruta balcanică, excluzându-i astfel pe afgani și alții, care sunt văzuți ca fugind de sărăcie¹⁷⁴. Problema este că afganii constituie aproape un sfert dintre sosirile în Grecia, iar aproape jumătate sunt femei și copii¹⁷⁵. Așadar un sfert din cele câteva zeci de mii de imigranți nu vor putea avansa spre Occident.

Izolarea Greciei devine din ce în ce mai pronunțată odată ce guvernul de la Viena, prin ministrul de interne, ia decizia de a trimite 20 de polițiști să ajute autoritățile macedonene¹⁷⁶. Pe 9 martie 2016, Macedonia își închide complet granița cu

¹⁷¹ Francois Murphy, *Austria falls out with mighty neighbor Germany in refugee crisis*, www.reuters.com/article/us-europe-migrants-austria-germany-idUSKCN0VZ1RT, accesat la 21.03.2016.

¹⁷² Alison Smale, *With E.U. Paralyzed, 10 Nations Try to Stem Migrant Flow*, <http://www.nytimes.com/2016/02/25/world/europe/refugees-migrants-austria-greece.html>, accesat la 21.03.2016.

¹⁷³ *Ibidem*.

¹⁷⁴ *Ibidem*.

¹⁷⁵ Lizzie Dearden, *Refugee crisis: Concern over 'unprecedented' arrivals in Greece and Italy after 2016 total passes 100,000*, <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/refugee-migrant-crisis-concern-unprecedented-numbers-greece-italy-2016-passes-100000-a6891101.html>, accesat la 25.03.2016

¹⁷⁶ Alison Smale, *Op. Cit.*, <http://www.nytimes.com/2016/02/25/world/europe/refugees-migrants-austria-greece.html>, accesat la data de 21.03.2016.

Grecia¹⁷⁷. Imigranții care doresc să ajungă în Occident și se pot orienta spre alte căi, spre tranzitarea altor țări, Albania și Bulgaria. Guvernul de la Sofia, care avea deja staționate trupe militare la graniță și anunță că ia în considerare construirea unui zid dacă va crește presiunea imigraționistă¹⁷⁸. Nici nu trebuie să fie foarte lung zidul deoarece, din pricina reliefului muntos, doar o treime din granița cu Grecia este traversabilă, adică puțin peste 150km¹⁷⁹. Albania își mărește și ea efectivele la granița cu Grecia, care este și așa monitorizată cu mare atenție, non-stop¹⁸⁰. Pornind de la ideea că imigranții vor ajunge în Albania, de acolo ei doresc să ajungă în Occident traversând Marea Adriatică și ancorând pe teritoriu italian. O astfel de trecere pe mare ar fi mult mai periculoasă și mai lungă decât cele întreprinse prin Marea Egee¹⁸¹. Deocamdată, nu pare a fi cazul unei noi rute. Comisarul european pentru migrație spunea, pe 18 martie, că nu sunt semne care să indice folosirea acestei rute, dar a dat asigurări că în cazul în care imigranții vor opta pentru această cale, UE va sprijini financiar Albania în vederea găzduirii imigranților¹⁸². Așadar, alternativele la ruta închisă nu sunt extrem de ofertante. Mai mult de 2.000 de persoane, s-au hotărât să forțeze trecerea în Macedonia, pe 15 martie 2016.¹⁸³ În urma acestei încercări, la finalul căreia imigranți au fost trimiși înapoi în Grecia, guvernul de la Skopje a luat decizia creșterii numărului de patrule de polițiști și forțe armate.¹⁸⁴ Nici măcar cei care reușesc această trecere forțată nu își pot continua drumul, fiind trimiși înapoi în Grecia, ca un gest de descurajare a unor astfel de acțiuni.

NATO, UE și Turcia

Antagonismul vechi și inepuizabil dintre Atena și Istanbul se vede și în această criză a refugiaților, unde NATO își reia rolul de mediator între cei doi aliați din Mediterana Orientală. Alianța se va implica în combaterea pe mare a rețelelor

¹⁷⁷ Nick Squires, Matthew Holehouse, Colin Freeman, *Macedonia Closes its borders 'completely' to migrants*, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/macedonia/12188826/Macedonia-closes-its-border-completely-to-migrants.html>, accesat la 21.03.2016.

¹⁷⁸ *Bulgaria and Albania take action fearing refugees massing at their doorstep*, <http://www.ekathimerini.com/206876/article/ekathimerini/news/bulgaria-and-albania-take-action-fearing-refugees-massing-at-their-doorstep>, accesat la 25.03.2016.

¹⁷⁹ *Refugees Surrounded from All Sides: Bulgaria Sends Military to Border with Greece*, <http://www.independent.mk/articles/28619/Refugees+Surrounded+from+All+Sides+Bulgaria+Sends+Military+to+Border+with+Greece>, accesat la 25.03.2016.

¹⁸⁰ *Albania tightens security on border with Greece amid concerns of refugee influx*, <http://www.ekathimerini.com/206914/article/ekathimerini/news/albania-tightens-security-on-border-with-greece-amid-concerns-of-refugee-influx>, accesat la 25.03.2016.

¹⁸¹ Nick Squires, Matthew Holehouse, Colin Freeman, *Op. Cit.*, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/macedonia/12188826/Macedonia-closes-its-border-completely-to-migrants.html>, accesat la 25.03.2016.

¹⁸² *EU assures Albania of help with possible migrant influx*, <http://www.ekathimerini.com/207122/article/ekathimerini/news/eu-assures-albania-of-help-with-possible-migrant-influx>, accesat la 23.03.2016.

¹⁸³ Nick Squires, *Thousands of refugees stream into Macedonia after escaping Greece camp*, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/macedonia/12194175/Thousands-of-refugees-stream-into-Macedonia-after-escaping-Greece-camp.html>, accesat la 23.03.2016.

¹⁸⁴ *Ibidem*.

infraționale care se ocupă de trecerea clandestină a refugiaților din Turcia în Grecia¹⁸⁵. Imigranții care vor fi prinși traversând ilegal marea de către forțele navale NATO vor fi trimiși înapoi în Turcia¹⁸⁶. Oficialii greci văd în acest acord nu o stopare a crierei, ci o cale de a reduce considerabil, chiar cu 70%, a fluxului de imigranți de pe coastele Turciei¹⁸⁷. La sfârșitul lunii februarie, ministrul grec al migrației, Yannis Mouzalas, estima că în luna martie, numărul de imigranți care vor rămâne blocați în Grecia va fi cuprins între 50-70 mii persoane¹⁸⁸. Pe 21 martie se ajunsese la peste 50 de mii imigranți staționați în Grecia dintre care aproape 30 de mii se aflau în nordul țării¹⁸⁹, zonă din care ei nu mai pot avansa și unde tensiunile se acumulează și pot crea probleme la nivel internațional pentru statul elen.

Un acord între Istanbul și Atena a fost semnat pe 8 martie și el prevede ca toți emigranții neeligibili pentru protecție internațională să poată fi retrimiși în Turcia, numai că de această dată ei pot fi trimiși aproape imediat, fiind practic, așa cum declara și premierul turc, un semnal pentru imigranții din lumea a treia, cei care fug de sărăcie și nu de război¹⁹⁰. Afganii sunt cei afectați, ținând cont că țara lor a început să fie considerată de mai multe state ca fiind sigură. În Grecia, în primele 7 săptămâni ale anului 2016, afganii au constituit 25-28% din sosiri¹⁹¹.

La începutul lui martie, Uniunea Europeană a ajuns la un acord cu Turcia. Acest acord se înscrie în direcția stopării fluxului de imigranți în Grecia, dar totodată urmărește și reducerea numărului de imigranți sirieni aflați pe teritoriul elen. Pentru fiecare imigrant sirian care este transferat din Grecia în Turcia, un imigrant sirian aflat pe teritoriul turc va fi relocat în UE dacă îndeplinește condițiile prevăzute în UN Vulnerability Criteria¹⁹². Dacă va reuși implementarea, situația Greciei va fi cu totul alta pentru că, luând în considerare datele înregistrate de la 1 ian până la 16 feb 2016, cca. 50% din imigranții veniți în acest interval sunt sirieni¹⁹³. Începând cu 20 martie, toți cei care emigrează clandestin din Turcia în Grecia vor fi automat trimiși înapoi¹⁹⁴. Acordul este semnat însă implementarea lui va întârzia. Zece observatori (consilieri) turci au ajuns pe 21 martie, în insulele grecești Lesbos și Chios, pentru a superviza aplicarea acordului

¹⁸⁵ Robin Emmott, *NATO overcomes Greek-Turkish tension to set terms of Aegean mission*, <http://uk.reuters.com/article/uk-europe-migrants-nato-idUKKCN0VYoMN>, accesat la 20.03.2016.

¹⁸⁶ Robin Emmott, *Op. Cit.*, <http://uk.reuters.com/article/uk-europe-migrants-nato-idUKKCN0VYoMN>, accesat la 20.03.2016.

¹⁸⁷ Yannis Behrakis, Renee Maltezou, *Up to 70,000 migrants may be trapped in Greece next month: migration minister*, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-greece-idUSKCN0W1oKZ>, accesat la 20.03.2016.

¹⁸⁸ *Ibidem*.

¹⁸⁹ *Number of migrants and refugees exceeds 50,000 for the first time*, <http://www.amna.gr/english/article/13285/Number-of-migrants-and-refugees-in-Greece-exceeds-50-000-for-the-first-time>, accesat la 24.03.2016.

¹⁹⁰ *Greece and Turkey build on plan for return of refugees*, <http://www.ekathimerini.com/206786/article/ekathimerini/news/greece-and-turkey-build-on-plan-for-return-of-refugees>, accesat la 20.03.2016.

¹⁹¹ <http://data.unhcr.org/mediterranean/country.php?id=83>, accesat la 25.03.2016.

¹⁹² *EU-Turkey statement, 18 March 2016*, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/>, accesat la 25.03.2016.

¹⁹³ <http://data.unhcr.org/mediterranean/country.php?id=83>, accesat la 23.2016.

¹⁹⁴ ¹⁹⁴ *EU-Turkey statement, 18 March 2016*, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/>, accesat la 25.03.2016.

încheiat între Turcia și Uniunea Europeană¹⁹⁵. Alți 2.300 de experți originari din UE sunt așteptați să sosească, iar o dată exactă de implementare a planului nu a fost precis fixată, apreciindu-se totuși că procesul nu va începe mai devreme de 4 aprilie 2016¹⁹⁶.

Situația guvernului grec

Criza refugiaților capătă o gravitate mai mare când privim spre situația politică internă. Actualul guvern condus de Alexis Tsipras este unul de coaliție¹⁹⁷. În plus, nici în interiorul cabinetului situația nu este prea bună și vizează chiar imigrația. Într-o situație precară este poziția celui însărcinat în guvern cu gestionarea imigrației.

Economia Greciei și criza refugiaților

Financiar, criza refugiaților își face simțită prezența apăsătoare asupra unui stat care se confruntă cu probleme financiare și care se sprijină pe împrumuturi externe. OECD, prin vocea secretarului general, subliniază că această criză a refugiaților va crea probleme serioase economiei și creșterii economice, subliniind că este necesar ca Grecia să primească sprijin extern¹⁹⁸. Un raport Wall Street Journal anunță posibilitatea unei reapariții a discuțiilor despre Grexit în vară¹⁹⁹. În aceste vremuri grele din punct de vedere financiar, o tot mai mare importanță o capătă turismul, sectorul principal (dacă nu chiar vital) al economiei grecești, care reprezintă aprox. 20% din PIB²⁰⁰. Însă o salvare, sau mai bine zis o creștere considerabilă, se pare că există și este datorată problemelor dintre Ankara și Moscova, dar și lipsei de siguranță cauzată de atentatele petrecute în Turcia, care ar duce la o reorientare a turiștilor ruși către spațiul elen²⁰¹. Presupunând că turismul va înregistra noi recorduri în materie de câștiguri, acestea nu vor fi uniforme. Pentru exterior o parte din paradisul din Egee devine din ce în ce mai des identificat cu tabăra de refugiați și cu cei care au murit încercând să traverseze marea. Rezervările făcute pentru insula Kos au scăzut cu 40%, în timp ce pentru insula Lesbos situația este mult mai grea, înregistrându-se o scădere de 90%²⁰².

¹⁹⁵ *Migrant crisis: Turkish monitors on Greek islands for EU deal*, <http://www.bbc.com/news/world-europe-35858392>, accesat la 25.03.2016.

¹⁹⁶ *Ibidem*.

¹⁹⁷ *Greek migration minister urged to resign over Macedonia blunder*, <http://www.theguardian.com/world/2016/mar/16/greek-migration-minister-yannis-mouzalas-urged-to-resign-macedonia-blunder>, accesat la 21.03.2016.

¹⁹⁸ *Refugee crisis creating 'significant problems' for Greek Economy: OECD*, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-greece-oecd-idUSKCN0WC1BC>, accesat la 08.04.2016.

¹⁹⁹ Philips Chrysopoulos, *WSJ: Risk of Grexit might return in July*, <http://greece.greekreporter.com/2016/03/09/wsj-risk-of-grexit-might-return-in-july/>, accesat la 08.04.2016.

²⁰⁰ *Greece tourism insists on sunny outlook amid refugee crisis*, <http://www.ekathimerini.com/206884/article/ekathimerini/business/greece-tourism-insists-on-sunny-outlook-amid-refugee-crisis>, accesat la 08.04.2016.

²⁰¹ Nikos Chrysoloras, *After Refugees, Greece Now Awaits the Tourists Turkey Is Losing*, <http://www.bloomberg.com/news/articles/2016-03-29/after-refugees-greece-now-awaits-the-tourists-turkey-is-losing>, accesat la 10.04.2016.

²⁰² *Greece tourism insists on sunny outlook amid refugee crisis*, <http://www.ekathimerini.com/206884/article/ekathimerini/business/greece-tourism-insists-on-sunny-outlook-amid-refugee-crisis>, accesat la 08.04.2016.

Autorități și imigranți

Yannis Mouzalas, ministrul migrației, a confirmat la începutul lui martie faptul că Grecia nu poate asigura materialul necesar găzduirii imigranților și a cerut fonduri de la Uniunea Europeană²⁰³. Purtătorul de cuvânt al UNHCR a declarat că Grecia nu are capacitatea necesară pentru a se ocupa de cererile de azil, acomodarea și siguranța imigranților²⁰⁴. În februarie, UE transmitea o atenționare serioasă în această privință, cerând de la statul elen îmbunătățirea condițiilor de trai ale imigranților, însă, la acea vreme, cerința se baza pe eventualitatea punerii în practică a posibilității revenirii în Grecia a mai multor imigranți ajunși în Occident, conform regulamentului de la Dublin²⁰⁵.

Imigranții sunt răspândiți prin Grecia. În insule sunt peste 4.500²⁰⁶. În Pireu, care este practic la o stație de metrou de Atena, în terminalele de pasageri ale portului se află cca. 4.500 de imigranți care nu se lasă conșiși de autoritățile elene să intre în procesul de mutare²⁰⁷. Această comunitate din Pireu a fost numită și „Mica Sirie”²⁰⁸. Deși sunt mai puțini ca în alte locuri, impactul lor este foarte puternic. Pireu este cel mai mare port al Greciei, un punct de reper pentru turismul elen. Aceste persoane au primit un termen de două săptămâni pentru a se supune voluntar relocării în centrele stabilite de guvernul elen, în caz contrar mutarea se va produce prin recurgerea la forță²⁰⁹.

La sfârșitul lunii martie, din cei aproape 30.000 de imigranți din nordul Greciei, în jur de 11.500 sunt la tabăra din Idomeni. Relocarea va fi extrem de dificilă pentru că foarte mulți imigranții nu par dispuși să se întoarcă în Turcia, preferând să rămână la Idomeni, într-o tabără improvizată și insalubră de corturi²¹⁰. Trebuie menționat că imigranții nu se vor întoarce prea curând în Turcia. Până pe 21 mai 2016, deci la 2 luni de la acordul UE-Turcia, au fost relocați în Turcia cca. 400 de persoane²¹¹. Este un ritm încet care ar putea deveni și mai încet. Un sirian, a cărui cerere de azil fusese respinsă

²⁰³ Yannis Behrakis, Renee Maltezou, *Op. Cit.*, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-greece-idUSKCN0W1oKZ>, accesat la 21.03.2016.

²⁰⁴ Melissa Fleming, *UNHCR redefines role in Greece as EU-Turkey deal comes into effect*, <http://www.unhcr.org/56fiodo49.html>, accesat la 23.03.2016.

²⁰⁵ Jennifer Rankin, *Athens given deadline as EU looks to send more refugees back to Greece*, <http://www.theguardian.com/world/2016/feb/10/eu-gives-greece-one-month-to-improve-conditions-for-refugees>, accesat la 08.04.2016.

²⁰⁶ *Refugees and migrants in Greece at 50,256 on Sunday*, <http://www.amna.gr/english/article/13337/Refugees-and-migrants-in-Greece-at-50-256-on-Sunday>, accesat la 09.04.2016.

²⁰⁷ *Gov't cannot convince refugees to leave Piraeus despite its 'We love you' leaflet*, <http://en.protothema.gr/govt-cannot-convince-refugees-to-leave-piraeus-despite-its-we-love-you-leaflet/>, accesat la 09.04.2016.

²⁰⁸ Jim Yardley, *A high degree of miserable in a refugee-swollen Greece*, http://www.nytimes.com/2016/03/18/world/europe/greece-idomeni-refugees.html?_r=1, accesat la 09.04.2016.

²⁰⁹ *Greece to migrants: Move to camps voluntarily or be forced*, <http://www.ekathimerini.com/207724/article/ekathimerini/news/greece-to-migrants-move-to-camps-voluntarily-or-be-forced>, accesat la data 09.04.2016.

²¹⁰ *Idomeni refugees set up makeshift mosque (photos)*, <http://en.protothema.gr/idomeni-refugees-set-up-makeshift-mosque-photos/>, accesat la 09.04.2016.

²¹¹ *Migrant crisis: Greek judges tell Syrian refugee Turkey is unsafe*, <http://www.bbc.com/news/world-europe-36345990>, accesat la 25.05.2016.

și trebuia să fie trimis în Turcia, a câștigat apelul în fața unui comitet de judecători din Kios, astfel solicitarea sa pentru azil trebuie analizată din nou²¹². Acest succes deschide o cale de urmat și pentru ceilalți imigranți aflați în situații asemănătoare, care cel mai probabil vor face și ei apel și vor iniția prin această acțiune procese lungi, care vor îngreuna și mai mult ritmul relocării. Comparativ cu relocarea Turcia-UE, direcția Grecia-Turcia este mult mai circulată. Până pe 18 mai 2016, doar 177 de sirieni au fost relocați din Turcia în UE²¹³.

Italia și criza refugiaților

Italia a fost prima țară a UE care s-a confruntat cu acest val migrator. Drumul spre Italia este foarte periculos. De la începutului lui 2014 și până în mai 2016, peste 350.000 de imigranți au ajuns pe țărmurile Italiei²¹⁴. Rapoartele Organizației Internaționale pentru Migrație arată că peste 6.100 de oameni au murit în încercarea de a ajunge în Italia, în 2014, adică 1 din 54 de imigranți²¹⁵.

În perioada ianuarie - mai 2016, 33.907 de persoane au pătruns în Italia luând drumul Mediteranei²¹⁶. În Grecia, în aceeași perioadă au pătruns cca. 156.000²¹⁷.

Limitele administrației italiene

Un raport al Medicilor fără Frontiere ne arată foarte bine limitele pe care administrația italiană le are în această criză a refugiaților. Din cca. 150.000 de imigranți, 84.000 au aplicat pentru azil, iar mai puțin de 20.000 de persoane au fost plasate în centrele de integrare ale statului, unde pot învăța limba italiană și pot primi sprijin pentru găsirea unui loc de muncă²¹⁸. Soluționarea unei cereri de azil poate dura mai mult de un an, iar acest lucru îi determină pe mulți imigranți să fugă din centre²¹⁹. Presupunând că aceste centre ar funcționa mult mai bine, că aproape toți imigranții sunt înregistrați și deprind limba italiană, rămâne problema locurilor de muncă. Este destul de dificil să fie asigurate slujbe unui număr atât de mare de imigranți, în condițiile în care în Italia, conform unei statistici din 2015, sunt 2,2 milioane de familii care nu au un venit obținut din activități remunerate²²⁰.

²¹² *Ibidem*.

²¹³ Jennifer Rankin, Patrick Kingsley, *Only 177 Syrian refugees resettled in EU under deal with Turkey*, <http://www.theguardian.com/world/2016/may/18/europe-relocates-177-syrian-refugees-turkey-eu-deal> , accesat la 25.05.2016.

²¹⁴ *Italy makes headway in a bid to close Libya migrant route*, <http://www.thelocal.it/20160519/italy-says-africa-nations-back-plan-to-close-libya-migrant-route>, accesat la 20.05.2016.

²¹⁵ *UN warns of up to 1 million migrants heading to Europe from Libya*, <http://www.dw.com/en/un-warns-of-up-to-1-million-migrants-heading-to-europe-from-libya/a-19184574> , accesat la 20.05.2016.

²¹⁶ <http://data.unhcr.org/mediterranean/country.php?id=105> , accesat la 20.05.2016.

²¹⁷ <http://data.unhcr.org/mediterranean/country.php?id=83> , accesat la 20.05.2016.

²¹⁸ Diego Cupolo, *Failing immigration system leaves thousands homeless in Italy*, <http://www.dw.com/en/failing-immigration-system-leaves-thousands-homeless-in-italy/a-19247731> , accesat la 19.05.2016.

²¹⁹ *Ibidem*.

²²⁰ *2.2 million Italian families are without a job income: Istat*, <http://www.thelocal.it/20160520/22-million-italian-families-are-without-a-job-income-istat> , accesat la 21.05.2016.

În martie 2016, cca. 1.000 de imigranți se adăposteau în parcul olimpic de la Torino²²¹. Nu este singura conversie. În Sicilia, o fostă școală de muzică a fost transformată într-un centru de găzduire al imigranților, dar acum este suprapopulată, 57 de persoane în plus față de capacitatea de 224²²². Lângă Mineo, în Sicilia, se află cea mai importantă tabără de refugiați, în o fostă bază militară a SUA²²³. În 2015, numărul de imigranți din fosta bază americană a ajuns și la 4.000, foarte aproape de populația de cca. 5.000 de persoane a localității Mineo²²⁴.

Cine sunt imigranții?

Directorul Organizației Internaționale pentru Migrație, Federico Soda, consideră că unul din motivele pentru ritmul încet al procesului de înregistrare este faptul că originea și circumstanțele imigranților sunt mai diverse față de cele ale imigranților din Grecia²²⁵. Nouă țări africane (Nigeria, Gambia, Somalia, Coasta de Fildeș, Eritreea, Guineea, Senegal, Mali, Sudan) compun originea a 78% dintre imigranții ajunși în Italia, din ianuarie 2016 până în mai 2016²²⁶. Nu poate fi neglijat și faptul că 78% din imigranți sunt bărbați adulți²²⁷. Așadar, sunt foarte mulți imigranți care au venit în Italia fără familie, având astfel o libertate mai mare de mișcare. În cazul în care evoluția situației din Grecia s-ar transla la cea a Italiei, ar urma ca numărul de femei și copii ce vin, să crească foarte mult.

Propuneri pentru depășirea crizei și atitudinea Italiei în plan extern

La începutul lui aprilie 2016, ministrul de interne al Italiei, Angelino Alfano, considera că UE ar trebui să încheie acorduri cu statele africane în privința migrației²²⁸. Pe 3 mai 2016, ministrul de externe al Italiei a declarat că în problema migrației nord-africane ar trebui urmat exemplul soluționării rutei balcanice prin înțelegerea cu Turcia²²⁹. Câteva zile mai târziu, cancelarul german, Angela Merkel, s-a arătat de acord cu această politică propusă de italieni, dar nu există încă un consens cu

²²¹ Claire Provost, Simone Lai, *Occupy Turin: refugees find a home in Italy's abandoned Olympic Village*, <http://www.theguardian.com/cities/2016/mar/02/turin-refugees-italy-abandoned-olympic-village>, accesat la 20.05.2016.

²²² Jim Yardley, *After Europe and Turkey Strike a Deal, Fears Grow That Migrants Will Turn to Italy*, http://www.nytimes.com/2016/04/15/world/europe/after-europe-and-turkey-strike-a-deal-fears-grow-that-migrants-will-turn-to-italy.html?_r=0, accesat la 20.05.2016.

²²³ *Ibidem*.

²²⁴ *How Italy's Cara Mineo became a refugee ghetto*, <http://www.thelocal.it/20150911/cara-mineo-italys-biggest-migrant-centre>, accesat la 20.05.2016.

²²⁵ David Cupolo, *NGO workers denounce Italian hotspot system*, <http://www.dw.com/en/ngo-workers-denounce-italian-hotspot-system/a-19264701>, accesat la 20.05.2016.

²²⁶ <http://data.unhcr.org/mediterranean/country.php?id=105>, accesat la 20.05.2016.

²²⁷ *Ibidem*.

²²⁸ James Politi, *Italy pleads for Greek-style push to return its migrants*, <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/664e52c8-fa4e-11e5-8e04-8600cef2ca75.html#axzz49TuR2VjN>, accesat la 20.05.2016.

²²⁹ *Gentiloni to CNN, "deal with African countries like you did with Turkey"*, <http://www.onuitalia.com/eng/2016/05/03/gentiloni-to-cnn/>, accesat la 20.05.2016.

privire la modul cum vor fi finanțate aceste acorduri²³⁰. La summitul UE, din iunie 2016, va fi decisă soarta planului italian, care se bucură deja de sprijinul foarte multor state africane²³¹. Planul presupune ca în schimbul ajutorului financiar primit și a investițiilor făcute, statele africane să-și impună un control mai bun asupra granițelor și să-și repatrieze cetățenii care nu au dreptul să rămână în Europa²³². Este o viziune nouă pe care Italia o îmbrățișează, în contradicție cu cea pe care o avea cu doar câteva luni înainte. La începutul lui 2016, când în UE se discuta despre acordul cu Turcia, Italia a fost inițial reticentă, ridicând întrebări cu privire la modul de funcționare a acordului (care va fi contribuția UE și cum va fi supravegheat modul de folosire a fondurilor)²³³. Atitudinea reticentă era motivată de eforturile Italiei de a obține o mai mare relaxare în ceea ce privește contribuția la bugetul UE²³⁴. Pe 28 ianuarie 2016, premierul Matteo Renzi critică faptul că discuțiile și deciziile pentru o strategie europeană comună pentru criza refugiaților au loc între Franța, Germania și Președintele Comisiei europene²³⁵. Cu toate acestea, la începutul lui februarie 2016, premierul Italiei, Matteo Renzi, se arată de acord să contribuie la înțelegerea cu Turcia, argumentând că Italia pune mai presus umanitatea și valorile europene față de doctrinari bugetului²³⁶. În cele din urmă, problema aceasta a bugetului s-a rezolvat în mai 2016, când Comisia europeană a aprobat bugetul Italiei cu un deficit de 2,3%²³⁷.

Pe 23 mai 2016, miniștrii de externe din UE s-au pus de acord pentru extinderea cu încă un an a operațiunii navale europene de a stopa traficul clandestin cu imigranți²³⁸. Această acțiune vine după solicitarea guvernului libian de a primi ajutor în antrenarea forțelor proprii de securitate, a gărzii de coastă și a marinei libiene²³⁹.

Bibliografie - Grecia:

- *Albania tightens security on border with Greece amid concerns of refugee influx*, <http://www.ekathimerini.com/206914/article/ekathimerini/news/albania->

²³⁰ Crispian Balmer, *Italy, Germany agree on immigration policy, but not on financing*, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-renzi-merkel-idUSKCN0XW1G4>, accesat la 20.05.2016.

²³¹ *Italy makes headway in a bid to close Libya migrant route*, <http://www.thelocal.it/20160519/italy-says-africa-nations-back-plan-to-close-libya-migrant-route>, accesat la 21.05.2016.

²³² *Ibidem*.

²³³ *EU approves Turkey refugee fund after Italy row solved*, <http://www.thelocal.it/20160204/eu-approves-turkey-refugee-fund-after-italy-row-solved>, accesat la 20.05.2016.

²³⁴ *Italy dispute with EU escalates as Renzi hits back*, <http://www.reuters.com/article/us-eu-italy-budget-idUSKCN0UT13N>, accesat la 20.05.2016.

²³⁵ Paul Carrel, *Germany, France can't solve refugee issue without me: Italy PM*, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-italy-germany-idUSKCN0V6oUB>, accesat la 21.05.2016.

²³⁶ Francesca Pisicioneri, Gabriela Baczyńska, *Italy drops objections to EU migration fund to Turkey*, <http://uk.reuters.com/article/uk-europe-migrants-turkey-italy-idUKKCN0VA3oK>, accesat la 20.05.2016.

²³⁷ Gavin Jones, *Italy says EU Commission has approved its 2016 budget*, <http://www.euronews.com/business-newswires/3194756-italy-says-eu-has-approved-its-2016-deficit-goal/>, accesat la 21.05.2016.

²³⁸ Laurence Norman, Valentina Pop, *Eu to help Libya fight smugglers with naval mission*, <http://www.wsj.com/articles/eu-to-help-libya-fight-smugglers-with-naval-mission-1464020730>, accesat la 23.05.2016.

²³⁹ *Ibidem*.

tightens-security-on-border-with-greece-amid-concerns-of-refugee-influx , accesat la 25.03.2016.

- Behrakis, Yannis, Maltezou, Renee, *Up to 70,000 migrants may be trapped in Greece next month: migration minister*, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-greece-idUSKCN0W10KZ> , accesat la 20.03.2016.
- *Bulgaria and Albania take action fearing refugees massing at their doorstep*, <http://www.ekathimerini.com/206876/article/ekathimerini/news/bulgaria-and-albania-take-action-fearing-refugees-massing-at-their-doorstep> , accesat la 25.03.2016.
- Chrysolouras, Nikos, *After Refugees, Greece Now Awaits the Tourists Turkey Is Losing*, <http://www.bloomberg.com/news/articles/2016-03-29/after-refugees-greece-now-awaits-the-tourists-turkey-is-losing> , accesat la 10.04.2016.
- Chrysopoulos, Philip, *WSJ: Risk of Grexit might return in July*, <http://greece.greekreporter.com/2016/03/09/ws-j-risk-of-grexit-might-return-in-july/> , accesat la 08.04.2016.
- Dearden, Lizzie, *Refugee crisis: Concern over 'unprecedented' arrivals in Greece and Italy after 2016 total passes 100,000*, <http://www.independent.co.uk/news/world/europe/refugee-migrant-crisis-concern-unprecedented-numbers-greece-italy-2016-passes-100000-a6891101.html> , accesat la 25.03.2016.
- Emmott, Robin, *NATO overcomes Greek-Turkish tension to set terms of Aegean mission*, <http://uk.reuters.com/article/uk-europe-migrants-nato-idUKKCN0VY0MN> , accesat la 20.03.2016.
- *EU assures Albania of help with possible migrant influx*, <http://www.ekathimerini.com/207122/article/ekathimerini/news/eu-assures-albania-of-help-with-possible-migrant-influx> , accesat la 23.03.2016.
- *EU-Turkey statement, 18 March 2016*, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/> , accesat la 25.03.2016.
- Fleming, Melissa, *UNHCR redefines role in Greece as EU-Turkey deal comes into effect*, <http://www.unhcr.org/56f10d049.html> , accesat la 23.03.2016.
- *Gov't cannot convince refugees to leave Piraeus despite its 'We love you' leaflet*, <http://en.protothema.gr/govt-cannot-convince-refugees-to-leave-piraeus-despite-its-we-love-you-leaflet/> , accesat la 09.04.2016.
- *Greece and Turkey build on plan for return of refugees*, <http://www.ekathimerini.com/206786/article/ekathimerini/news/greece-and-turkey-build-on-plan-for-return-of-refugees> , accesat la 20.03.2016.
- *Greece to migrants: Move to camps voluntarily or be forced*, <http://www.ekathimerini.com/207724/article/ekathimerini/news/greece-to-migrants-move-to-camps-voluntarily-or-be-forced> , accesat la data 09.04.2016.
- *Greece tourism insists on sunny outlook amid refugee crisis*, <http://www.ekathimerini.com/206884/article/ekathimerini/business/greece-tourism-insists-on-sunny-outlook-amid-refugee-crisis> , accesat la 08.04.2016.
- *Greek migration minister urged to resign over Macedonia blunder*, <http://www.theguardian.com/world/2016/mar/16/greek-migration-minister-yannis-mouzalas-urged-to-resign-macedonia-blunder> , accesat la 21.03.2016.
- <http://data.unhcr.org/mediterranean/country.php?id=83> , accesat la 25.03.2016.

- *Idomeni refugees set up makeshift mosque (photos)*, <http://en.protothema.gr/idomeni-refugees-set-up-makeshift-mosque-photos/> , accesat la 09.04.2016.
- Jamieson, Alistar, *Greece vows to clear Idomeni migrant camp without tear gas*, <http://www.nbcnews.com/storyline/europes-border-crisis/greece-vows-clear-idomeni-migrant-camp-without-tear-gas-n536546>, accesat la 09.04.2016.
- *Joint Statements of Foreign Minister Kotzias and Turkish Foreign Minister Mevlut Cavusoglu following their meeting in Athens – March 2016*, <http://www.mfa.gr/en/current-affairs/top-story/joint-statements-of-foreign-minister-kotzias-and-turkish-foreign-minister-mevlut-cavusoglu-following-their-meeting-in-athens-march-2016.html> ,accesat la 20.03.2016.
- *Kammenos insists upon the resignation of Mouzalas*, <http://www.tovima.gr/en/article/?aid=786758> , accesat la 24.03.2016.
- Kingsley, Patrick , Smith, Helena, *Idomeni: Greek riot police move in to clear refugee camp*, <http://www.theguardian.com/world/2016/may/24/idomeni-greek-riot-police-move-in-before-dawn-to-clear-out-refugee-camp> , accesat la 25.05.2016.
- *Migrant crisis: Greek judges tell Syrian refugee Turkey is unsafe*, <http://www.bbc.com/news/world-europe-36345990> , accesat la 25.05.2016
- *Migrant crisis: Turkish monitors on Greek islands for EU deal*, BBC, 21 martie 2016, <http://www.bbc.com/news/world-europe-35858392> , accesat la 25.03.2016.
- Murphy, Francois, *Austria falls out with mighty neighbor Germany in refugee crisis*, www.reuters.com/article/us-europe-migrants-austria-germany-idUSKCN0VZ1RT , accesat la 21.03.2016.
- *Number of migrants and refugees exceeds 50,000 for the first time*, <http://www.amna.gr/english/article/13285/Number-of-migrants-and-refugees-in-Greece-exceeds-50-000-for-the-first-time> , accesat la 24.03.2016.
- Rankin, Jennifer, *Athens given deadline as EU looks to send more refugees back to Greece*, <http://www.theguardian.com/world/2016/feb/10/eu-gives-greece-one-month-to-improve-conditions-for-refugees> , accesat la 08.04.2016.
- Rankin, Jennifer, Kinglsey, Patrick, *Only 177 Syrian refugees resettled in EU under deal with Turkey*, <http://www.theguardian.com/world/2016/may/18/europe-relocates-177-syrian-refugees-turkey-eu-deal> , accesat la 25.05.2016.
- *Refugee crisis creating 'significant problems' for Greek Economy: OECD*, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-greece-oecd-idUSKCN0WC1BC> , accesat la 08.04.2016.
- *Refugees and migrants in Greece at 50,256 on Sunday*, <http://www.amna.gr/english/article/13337/Refugees-and-migrants-in-Greece-at-50-256-on-Sunday> , accesat la 09.04.2016.
- *Refugees Surrounded from All Sides: Bulgaria Sends Military to Border with Greece*, <http://www.independent.mk/articles/28619/Refugees+Surrounded+from+All+Sides+Bulgaria+Sends+Military+to+Border+with+Greece> , accesat la 25.03.2016.
- *Second Cabinet of Alexis Tsipras*, https://en.wikipedia.org/wiki/Second_Cabinet_of_Alexis_Tsipras#Ministerial_responsibilities, accesat la 21.03.2016.

- Smale, Alison, *With E.U. Paralyzed, 10 Nations Try to Stem Migrant Flow*, <http://www.nytimes.com/2016/02/25/world/europe/refugees-migrants-austria-greece.html> , accesat la 21.03.2016.
- Smith, Smith, *Greece on the brink of chaos as refugees riot over forced return to Turkey*, <http://www.theguardian.com/world/2016/apr/02/greece-violence-refugees-riot-forced-return-to-turkey> , accesat la 09.04.2016.
- Squires, Nick, Holehouse, Matthew, Freeman, Colin, *Macedonia Closes its borders 'completely' to migrants*, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/macedonia/12188826/Macedonia-closes-its-border-completely-to-migrants.html> , accesat la 21.03.2016.
- Squires, Nick, *Riot breaks out at refugee camp on Greek island of Lesbos*, <http://www.telegraph.co.uk/news/2016/04/26/riot-breaks-out-at-refugee-camp-on-greek-island-of-lesbos/> , accesat la 25.05.2016.
- Squires, Nick, *Thousands of refugees stream into Macedonia after escaping Greece camp*, <http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/europe/macedonia/12194175/Thousands-of-refugees-stream-into-Macedonia-after-escaping-Greece-camp.html> , accesat la 23.03.2016.
- Tsironis, Kostas, *Self-immolation in Idomeni*, <http://www.reuters.com/news/picture/self-immolation-in-idomeni?articleId=USRTSBNPM> , accesat la 09.04.2016.
- *UPDATE 1 – Greek tourism growth hinges on bailout review, refugee crisis – tourism association*, <http://www.cnbc.com/2016/03/09/reuters-america-update-1-greek-tourism-growth-hinges-on-bailout-review-refugee-crisis--tourism-association.html> , accesat la 08.04.2016.
- Yardley, Jim, *A high degree of miserable in a refugee-swollen Greece*, http://www.nytimes.com/2016/03/18/world/europe/greece-idomeni-refugees.html?_r=1 , accesat la 09.04.2016.

Bibliografie – Italia:

- *2.2 million Italian families are without a job income: Istat*, <http://www.thelocal.it/20160520/22-million-italian-families-are-without-a-job-income-istat> , accesat la 21.05.2016.
- *Austria Brenner controls 'not necessary'*, http://www.ansa.it/english/news/politics/2016/05/19/austria-brenner-controls-not-necessary-2_0808cff3-fd0d-45bf-8a0d-6adb6b273f72.html , accesat la 20.05.2016.
- Balmer, Crispian, *Italy, Germany agree on immigration policy, but not on financing*, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-renzi-merkel-idUSKCN0XW1G4>, accesat la 20.05.2016.
- Carrel, Paul, *Germany, France can't solve refugee issue without me: Italy PM*, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-italy-germany-idUSKCN0V6oUB> , accesat la 21.05.2016.
- Cupolo, Diego, *Failing immigration system leaves thousands homeless in Italy*, <http://www.dw.com/en/failing-immigration-system-leaves-thousands-homeless-in-italy/a-19247731> , accesat la 19.05.2016

- Cupolo, Diego, *NGO workers denounce Italian hotspot system*, <http://www.dw.com/en/ngo-workers-denounce-italian-hotspot-system/a-19264701> , accesat la 20.05.2016.
- *EU approves Turkey refugee fund after Italy row solved*, <http://www.thelocal.it/20160204/eu-approves-turkey-refugee-fund-after-italy-row-solved> , accesat la 20.05.2016.
- *Europ migrants: Austria builds Brenner border centre despite criticism*, <http://www.bbc.com/news/world-europe-36022914> , accesat la 20.05.2016.
- *Fingerprint migrants by force: EU tells Italy*, <http://www.thelocal.it/20151215/eu-tells-italy-to-fingerprint-migrants-by-force> , accesat la 20.05.2016.
- *Gentiloni to CNN, "deal with African countries like you did with Turkey"*, <http://www.onuitalia.com/eng/2016/05/03/gentiloni-to-cnn/> , accesat la 20.05.2016.
- <http://data.unhcr.org/mediterranean/country.php?id=105> , accesat la 20.05.2016.
- *Italy deports couple after terrorism probe*, <http://www.thelocal.it/20160520/italy-deports-couple-who-shared-sons-extremist-ideology> , accesat la data de 21.05.2016.
- *Italy dispute with EU escalates as Renzi hits back*, <http://www.reuters.com/article/us-eu-italy-budget-idUSKCN0UT13N> , accesat la 20.05.2016.
- *Italy makes headway in a bid to close Libya migrant route*, <http://www.thelocal.it/20160519/italy-says-africa-nations-back-plan-to-close-libya-migrant-route>, accesat la 20.05.2016.
- Jones, Gavin, *Italy says EU Commission has approved its 2016 budget*, <http://www.euronews.com/business-newswires/3194756-italy-says-eu-has-approved-its-2016-deficit-goal/> , accesat la 21.05.2016.
- Martin, Michelle, Nasr, Joseph, *German minister concerned migrant numbers via Libya, Italy will rise*, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-germany-austria-idUSKCN0XQoRI> , accesat la 21.05.2016.
- *Migrant crisis: Brenner frontier demonstration sees clashes*, <http://www.bbc.com/news/world-europe-35956491> , accesat la 20.05.2016.
- *Migrantion fears spark Italy-Austria border row at Brenner*, <http://www.bbc.com/news/world-europe-36302422> , accesat la 20.05.2016.
- Norman, Laurence, Pop, Valentina, *Eu to help Libya fight smugglers with naval mission*, <http://www.wsj.com/articles/eu-to-help-libya-fight-smugglers-with-naval-mission-1464020730> , accesat la 23.05.2016.
- Pisicioneri, Francesca, Baczynska, Gabriela, *Italy drops objections to EU migration fund to Turkey*, <http://uk.reuters.com/article/uk-europe-migrants-turkey-italy-idUKKCN0VA3oK> , accesat la 20.05.2016.
- Politi, James, Ghiglione, Davide, *Renzi and Merkel hit out at Austria's fence to keep out refugees*, <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/52d51f80-12e8-11e6-91da-096d89bd2173.html#axzz49TuR2VJN> , accesat la 20.05.2016.
- Politi, James, *Italy pleads for Greek-style push to return its migrants*, <http://www.ft.com/intl/cms/s/0/664e52c8-fa4e-11e5-8e04-860ocef2ca75.html#axzz49TuR2VJN> , accesat la 20.05.2016.

- Provost, Claire, Simone Lai, *Occupy Turin: refugees find a home in Italy's abandoned Olympic Village*, <http://www.theguardian.com/cities/2016/mar/02/turin-refugees-italy-abandoned-olympic-village> , accesat la 20.05.2016.
- *UN warns of up to 1 million migrants heading to Europe from Libya*, <http://www.dw.com/en/un-warns-of-up-to-1-million-migrants-heading-to-europe-from-libya/a-19184574> , accesat la 20.05.2016.
- Yardley, Jim, *After Europe and Turkey Strike a Deal, Fears Grow That Migrants Will Turn to Italy*, <http://www.nytimes.com/2016/04/15/world/europe/after-europe-and-turkey-strike-a-deal-fears-grow-that-migrants-will-turn-to-italy.html? r=0> , accesat la 20.05.2016.

Poziții comune ale Uniunii Europene

Rares COLESNIUC

Spațiul Schengen – o preocupare urgentă cu impact pe termen lung

Conform studiului PARLEMETER 2015²⁴⁰, imigranții reprezintă a doua cea mai mare provocare a Uniunii Europene după combaterea somajului. În acest context, cei peste un milion de oameni, sosiți din Orientul Mijlociu în Europa, reprezintă o amenințare directă asupra libertății de circulație a persoanelor în spațiul Schengen. Practic, unul dintre cei mai importanți factori ai celor 4 libertăți (libertatea de circulație a bunurilor, a persoanelor, a serviciilor și a capitalului) ai celei mai mari piețe unice din lume se află sub incertitudine, deoarece unele dintre statele membre UE au restabilit controlul asupra granițelor. Chiar dacă acest aspect se produce pentru o perioadă temporară și conform regulilor Schengen, mulți dintre politicieni și antreprenori sunt influențați negativ și iau în calcul posibile scenarii precum declinul Economiei Europene sau fiabilitatea integrării politice.

Înregistrarea unui colaps al spațiului Schengen este analizată în studiul BERLESMANN²⁴¹, condus de Prognos AG, conform căruia s-ar putea crea pierderi de aproximativ 1,4 trilioane de Euro în următorii 10 ani, structurate și determinate astfel:

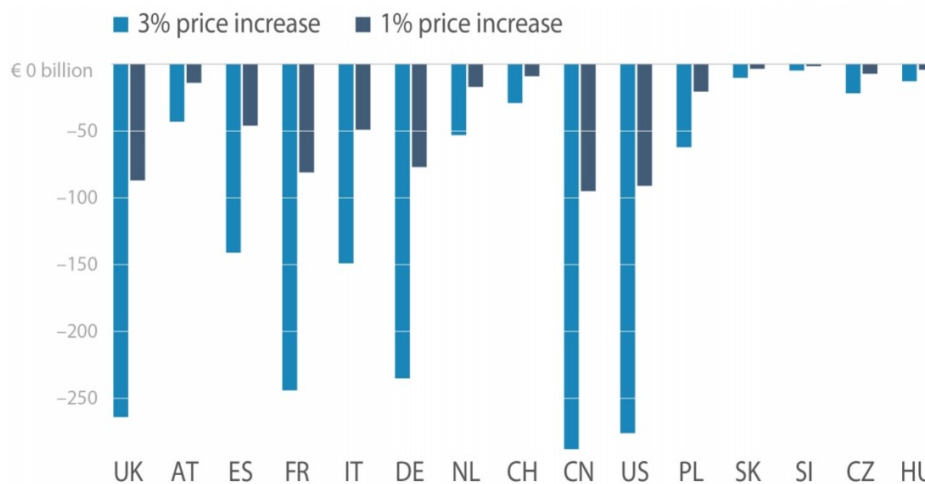
- Jumătate din costuri s-ar datora reducerii numărului de turiști, 38% ar fi datorită efectului asupra lucrătorilor și 12% din cauza reducerii costurilor de transport a marfii;
- Pe termen mediu și lung, controalele permanente la frontieră ar reduce comerțul în proporție de 10% până la 20%;
- Industria turistică ar putea fi afectată de pierderi de până la 20 de miliarde pe an;
- Cel puțin 13 milioane de turiști "spontani" ("city breakers") ar putea fi pierduți, cu un cost total de 1,2 milioane €;
- Având în vedere faptul că 2,8 trilioane de euro în bunuri au circulat în anul 2015 în spațiul Schengen, în acord cu Strategia în vigoare, companiile de transport ale Uniunii Europene ar putea pierde venituri de 3 miliarde de euro pe an;
- Conform Comisiei Europene, 1,7 milioane de oameni traversează în fiecare zi o frontieră europeană pentru a merge la muncă; în acest caz, controlul granițelor ar costa navetistii și alți călători între 1,3 și 5,2 miliarde pe an;

²⁴⁰http://www.europarl.europa.eu/pdf/eurobarometre/2015/2015parlemeter/eb84_1_synthese_analytique_partie_1_migration_en.pdf

²⁴¹ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/579074/EPRS_ATA\(2016\)579074_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/579074/EPRS_ATA(2016)579074_EN.pdf)

- Restabilirea controalelor la frontieră în spațiul Schengen ar genera costuri directe și imediate situate între 5 și 18 miliarde € anual (sau 0,05% -0,13% din PIB statelor din spațiul Schengen); aceste costuri vor fi suportate de actori regionali, dar ar afecta în mod inevitabil ansamblul economiei UE;
- În plus, controlul frontierelor ar însemna costuri suplimentare de până la 7,5 miliarde de euro pentru transportatorii de bunuri, iar pentru cele 1,7 milioane de persoane ce tranzitează granițele pentru a munci costurile s-ar situa între 1,3 și 5,2 miliarde, în termeni de timp pierdut, neproductiv;

Figure 2: Cumulative GDP 'deviation' scenarios (2025), in billion euros



Data source: [Bertelsmann Foundation](#).
(CH: Switzerland, CN: China, US: United States)

Figura 1 Evoluția PIB pe fondul problemelor potențiale din spațiul Schengen

Studiul calculează costurile economice în condiții de Non-Schengen pe baza unor scenarii în care prețul controlului frontierelor ar crește între 1% și 3%. Cumulativ, pierderile din PIB-ul statelor din spațiul Schengen ar fi între 471 de miliarde de euro și 1,4 trilioane până în 2025. De remarcat este și faptul că disoluția spațiului Schengen va reprezenta o problemă și pentru comerțul cu importanți parteneri comerciali non-Europeni precum ar fi Statele Unite sau China.

O suspendare a normelor Schengen ar putea avea un impact mai mic asupra libertății de capital sau a serviciilor digitale, deoarece acestea depind mai mult de rețele virtuale și mai puțin de granițele convenționale ale țărilor. Cu toate acestea, introducerea unor controale permanente la frontiere ar putea aduce prejudicii proiectelor transeuropene de mega-infrastructură, cum ar fi axele feroviare internaționale de mare viteză.

În toată această dezbatere este vorba mai de grabă de percepție și mai puțin de ”substanță” (de numere de persoane). Europa poate face față unui număr chiar mai mare de imigranți, dar problema constă în faptul că, o parte a opiniei publice percepe acest flux de persoane ca o invazie, iar pentru spectrul politic această percepție este semnificativă. Și pe bună dreptate, trebuie remarcat faptul că, scopul final al acestui exod nu este în termeni reali fuga de teama războiului, deoarece migrația s-ar fi putut

opri, de exemplu in Turcia, Liban sau alte state proxime unde nu exista razboi. Astfel, se poate vorbi despre un fenomen complex, organizat pentru ca acesti oameni sa ajunga in inima Europei. Un fenomen, care prin escaladarea lui poate deveni periculos, amenintand valorile multiculturalismului din Europa.

Agenda europeană privind migrația

Complexitatea inerenta a fenomenului migrationist, cu un impact atat de diversificat in societatea europeana, necesita o multitudine de analize si raspunsuri. De aceea, Uniunea Europeana are nevoie de a aduce laolalta cele mai bune modalitati de constructie a unei coerente si comprehensive abordari cu scopul de a identifica oportunitatile si a face fata in acelasi timp provocarilor care decurg din fenomenul migrației. Europa trebuie sa continue sa fie un adăpost sigur pentru toti cei ce fug de persecutie, cat si o destinatie atractiva pentru talentul si anteprenoriatul tinerilor, cercetatorilor si a muncitorilor. Asadar, pentru o mai buna manageriere a fluxului de refugiatii s-a realizat o noua **Agenda Europeana privind Migratia**²⁴². Aceasta este structurata pe urmatoarele criterii:

1) Prioritati pe termen scurt:

- Triplarea bugetului Frontex pentru operatiunile comune Triton si Poseidon. Astfel se vor extinde atat capabilitatile cat si scopurile geografice ale acestor operatiuni, si astfel Frontex poate indeplini un rol dual de coordonare operationala a frontierelor statelor membre aflate sub presiune, dar si sprijinirea actiunilor de salvare pentru imigrantii veniti pe mare.
- Fortificarea rolului Europol ca un hub de intelligence pentru dezmembrarea rețelelor de crima organizata și lansarea unor operațiuni de Securitate Comuna si Politici de Aparare în Marea Mediterană, pentru capturarea și distrugerea bărcilor folosite de contrabandisti. Totodata, Europolul va identifica si elimina continuturile ilegale de pe internet, folosit de traficanti pentru recrutarea imigrantilor si a refugiatilor. Astfel de actiuni sub auspiciile legislatiei internationale, reprezinta o puternica demonstratie a nivelului de determinare din partea UE, de a actiona cu hotarare.
- Activarea unui sistem de urgenta prin care solicitantii de azil sunt realocati intr-o maniera mult mai solidara. Pentru sustinerea acestei scheme, de la bugetul UE vor fi alocate finantari suplimentare de 50 de milioane de euro pana la sfarsitul lui 2016.

²⁴² http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/background-information/docs/communication_on_the_european_agenda_on_migration_ro.pdf

Table 1 European relocation scheme

Member States ^{53 54}	Key
Austria	2,62%
Belgium	2,91%
Bulgaria	1,25%
Croatia	1,73%
Cyprus	0,39%
Czech Republic	2,98%
Estonia	1,76%
Finland	1,72%
France	14,17%
Germany	18,42%
Greece	1,90%
Hungary	1,79%
Italy	11,84%
Latvia	1,21%
Lithuania	1,16%
Luxembourg	0,85%
Malta	0,69%
Netherlands	4,35%
Poland	5,64%
Portugal	3,89%
Romania	3,75%
Slovakia	1,78%
Slovenia	1,15%
Spain	9,10%
Sweden	2,92%

Table 2 European resettlement scheme

Member States ⁵⁵	Key	Total allocation based on 20.000 persons
Austria	2,22%	444
Belgium	2,45%	490
Bulgaria	1,08%	216
Croatia	1,58%	315
Cyprus	0,34%	69
Czech Republic	2,63%	525
Denmark ⁵⁶	1,73%	345
Estonia	1,63%	326
Finland	1,46%	293
France	11,87%	2375
Germany	15,43%	3086
Greece	1,61%	323
Hungary	1,53%	307
Ireland ⁶⁶	1,36%	272
Italy	9,94%	1989
Latvia	1,10%	220
Lithuania	1,03%	207
Luxembourg	0,74%	147
Malta	0,60%	121
Netherlands	3,66%	732
Poland	4,81%	962
Portugal	3,52%	704
Romania	3,29%	657
Slovakia	1,60%	319
Slovenia	1,03%	207
Spain	7,75%	1549
Sweden	2,46%	491
United Kingdom ⁵⁶	11,54%	2309

Figura 2 Alocarea cotelor de imigranti la nivel european

- Prevenirea migrației prin parteneriate cu țări terțe precum: Turcia, Liban, Iordania, țările din Balcanii Occidentali sau state din Estul european.
- Stabilirea unui nou concept, de Hotspot, prin care EASO, Frontex și Europol operează în statele membre UE pentru a identifica și înregistra amprentele imigranților sosiți și pentru a ajuta la investigarea și dezmembrarea rețelelor traficului ilegal de imigranți. În acest sens vor fi mobilizați 60 de milioane de euro printr-un fond de urgență, ce va sprijini capacitatea de recepție și de oferire a serviciilor de sănătate imigranților din Statele Membre.

2) Priorități pe termen mediu și lung

Migrația reprezintă o oportunitate, dar și o provocare pentru UE. Prioritățile pe termen mediu și lung constau în dezvoltarea de acțiuni structurale ce trec dincolo de criza și urgente, sprijinind statele membre UE în administrarea mai bună a fenomenului migrator. Agenda este construită pe patru piloni:

- Reducerea stimulentei pentru migrația ilegală:** se pune accentul pe abordarea cauzelor profunde din spatele migrației ilegale în țările din afara UE, pe dezmembrarea rețelelor de contrabandă și trafic și pe definirea acțiunilor pentru o mai bună aplicare a politicilor de repatriere. Acțiunile de cooperare externă a UE cu o alocare bugetară de 96,8 miliarde de euro pentru perioada 2014-2020, în special în domeniul cooperării pentru dezvoltare, joacă un rol important în tratarea proactivă a problemelor cum ar fi sărăcia, nesiguranța, inegalitatea și șomajul, care sunt printre principalele cauze ale migrației ilegale și forțate. Acțiunile cheie sunt următoarele:

- Abordarea cauzelor profunde prin dezvoltarea cooperării și a asistenței umanitare;
- Considerarea migrației ca fiind o preocupare de bază pentru delegațiile UE;
- Un plan de acțiune privind contracararea acțiunilor de contrabandă;
- Accelerarea acțiunilor de capacizare a țărilor terțe în a îndeplini obligațiile necesare pentru primirea imigranților;
- Adoptarea unei metodologii prin care imigranții să revină în țările de origine;
- Întărirea și modificarea fundamentelor juridice Frontex pentru a-și consolida rolul pe reîntoarcere.

b) **Salvarea de vieți și securizarea frontierelor externe:** acest lucru implică o mai bună gestionare a frontierelor externe, în special prin solidaritatea față de statele membre care sunt situate la frontierele externe, precum și îmbunătățirea eficienței punctelor de trecere a frontierelor. Gestionarea mai eficientă a granițelor implică, de asemenea, o mai bună utilizare a oportunităților oferite de sistemele IT. UE are în prezent trei sisteme informatice la scară largă, care se ocupă cu administrarea de azil (Eurodac), cererile de viză (informații privind Sistemul de vize), precum și schimbul de informații cu privire la persoane sau obiecte, pentru care a fost creat un sistem de alerte la nivelul autorităților competente (Sistemul Informatic Schengen). Utilizarea deplină a acestor sisteme poate aduce beneficii pentru gestionarea frontierelor, precum și pentru a spori capacitatea Europei de a reduce migrația ilegală și returnarea migranților ilegali. Fondul pentru securitate internă prevede deja peste 2,7 miliarde € pentru statele membre, pentru perioada 2014-2020. Acțiunile cheie sunt următoarele:

- Consolidarea rolului Frontex și a capacităților sale;
- Crearea unei uniuni standard pentru gestionarea frontierelor (sub forma de consiliu);
- Consolidarea coordonării UE a pazei frontierelor de coastă;
- O propunere revizuită privind frontierele inteligente (SMART borders);
- Consolidarea capacității țărilor terțe de a gestiona frontierele.

c) **Consolidarea politicii comune în materie de azil:** cu creșterea fluxurilor de solicitanți de azil, politicile de azil ale UE trebuie să se bazeze pe solidaritate față de cei care au nevoie de protecție internațională, precum și la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene, unde aplicarea normelor comune trebuie să fie asigurată printr-o monitorizare sistematică. Acțiunile cheie sunt următoarele:

- Stabilirea unui nou sistem de monitorizare și evaluare pentru Sistemul comun european de azil și de orientare, pentru a îmbunătăți standardele privind condițiile de primire și procedurile de azil;
- Combaterea abuzurilor din sistemul de azil;
- Măsuri de promovare a identificării sistemice și amprentarea;
- Mai multe elemente biometrice de identificare transmise prin intermediul Eurodac;
- Evaluarea și posibila revizuire a Regulamentului Dublin, în cursul anului 2016.

d) **Dezvoltarea unei noi politici privind migrația legală:** având în vedere viitoarele provocări demografice cu care se confruntă Uniunea Europeană, trebuie ca o nouă politica sa se concentreze pe atragerea fortei de munca catre economia UE, si astfel sa fie focalizata pe facilitarea intrării și recunoașterii diferitelor calificări. Acțiunile cheie sunt următoarele:

- Modernizarea și revizuirea schemei de Carte albastră pentru muncitorii cu înalta calificare din țările terțe;
- O platformă de dialog cu partenerii sociali privind migrația economică;
- O acțiune de consolidare a legaturii dintre aspectele migrației și politica de dezvoltare;
- Prioritizarea finanțării politicilor de integrare;
- Transferuri economice mai ieftine, mai rapide și mai sigure.

Agenda Comisiei Europene privind migrația stabilește un răspuns european, care combina politicile interne și externe, aceasta reprezentând cea mai bună utilizare a organismelor și a instrumentelor UE, precum și cea mai bună modalitate de implicarea a tuturor actorilor: țările UE și instituțiile, organizațiile internaționale, societatea civilă, autoritățile locale și partenerii naționali din afara Uniunii Europene.

Pentru consolidarea spațiului de libertate, securitate și justiție și pentru dezvoltarea politicilor comune ale Uniunii Europene sunt esențiale resurse financiare adecvate, flexibile și coerente. În acest sens, sprijinul acordat refugiaților este vizibil atât la nivel național cât și la nivelul UE prin programele special dedicate: "**Azil, Migrație și Integrare**" și "**Fondul de Securitate Internă**", dar și prin linii de finanțare accesibile din cadrul unor programe mai generale precum **Orizont 2020** sau **Programul Europa pentru cetățeni**.

1. Fondul Azil, Migrație și Integrare²⁴³

Fondul Azil, Migrație și Integrare (FAMI) este un program privind azilul și imigrația și implică atât statele membre UE cât și țări din afara uniunii. Fondul a fost înființat pentru perioada 2014-2020, cu un buget total de 3,1 miliarde de euro și cu scopul de a promova gestionarea eficientă a fluxurilor de imigranți și pentru a pune în aplicare, consolidarea și dezvoltarea unei abordări comune a Uniunii. Acest fond va contribui la realizarea a patru obiective specifice:

- 1) Azilul: consolidarea și dezvoltarea sistemului european comun de azil prin asigurarea că legislația UE în acest domeniu este aplicată în mod eficient și uniform;
- 2) Migrația legală și integrarea: sprijinirea migrației legale către statele UE, în conformitate cu nevoile pieței forței de muncă și promovarea integrării efective a cetățenilor din afara UE;
- 3) Întoarcerea: consolidarea unor strategii de reîntoarcere echitabile și eficiente, care contribuie la combaterea migrației ilegale, cu accent pe durabilitate și eficiența procesului de reîntoarcere;
- 4) Solidaritatea: să se asigure că statele UE, care sunt cele mai afectate de fluxurile de migrație și de solicitările de azil pot conta pe solidaritatea din alte state ale UE.

Acest fond va oferi, de asemenea resurse financiare pentru dezvoltarea viitoare a Rețelei Europene de Migrație (REM). REM își propune să răspundă nevoilor de informații actualizate, obiective, date fiabile și comparabile, în vederea sprijinirii elaborării politicilor Uniunii Europene privind activitățile fenomenului migraționist.

²⁴³

http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/pdf/overview/regulation_eu_no_5162014_of_the_european_parliament_and_of_the_council_en.pdf

2. Fondul de Securitate Internă²⁴⁴

Fondul de securitate internă (FSI) a fost înființat pentru perioada 2014-20 și bugetul său total se ridică la aproximativ 3,8 miliarde de euro. Fondul va asigura că statele UE vor beneficia de un sprijin financiar adecvat din partea Uniunii pentru punerea în aplicare a strategiei de securitate internă, cooperare pentru aplicarea legii și gestionarea frontierelor externe ale Uniunii. FSI este compus din două instrumente:

2.1. Frontiere și vize²⁴⁵

a) Frontiere:

- Atingerea unui nivel ridicat de control al frontierelor externe UE prin armonizarea măsurilor de gestionare a frontierelor în cadrul Uniunii;
- Schimbul de informații între statele membre UE, precum și între statele UE și Frontex, în scopul de a stopa migrația ilegală și de a asigura o tranzitare cât mai ușoară a frontierelor.

b) Viza:

- Procesarea efectivă a vizelor Schengen prin promovarea unei politici comune a vizelor, care are ca scop facilitarea călătoriilor legitime către UE, oferind servicii de calitate solicitanților de viză;
- Asigurarea unui tratament egal cetățenilor din afara UE;
- Combaterea migrației ilegale.

2.2. Cooperarea polițienească, prevenirea și combaterea criminalității și gestionarea crizelor²⁴⁶.

În cadrul acestui obiectiv general, activitățile fondurilor se vor concentra pe atingerea a două obiective specifice:

- #### a) Lupta împotriva criminalității: combaterea la nivel transfrontalier, a criminalității grave și organizate, inclusiv a terorismului, precum și consolidarea coordonării și a cooperării între autoritățile de aplicare a legii și alte autorități

²⁴⁴ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/pdf/overview/regulation_eu_no_5132014_of_the_european_parliament_and_of_the_council_en.pdf

²⁴⁵ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/pdf/overview/regulation_eu_no_5152014_of_the_european_parliament_and_of_the_council_en.pdf

²⁴⁶ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/pdf/overview/regulation_eu_no_5132014_of_the_european_parliament_and_of_the_council_en.pdf

naționale ale statelor UE, inclusiv EUROPOL și alte organisme relevante ale UE, precum și cu cele non-UE sau alte organizații internaționale;

- b) Gestionarea riscurilor și a crizelor: sporirea capacității statelor UE și a Uniunii pentru gestionarea eficientă a riscurilor legate de securitate și crize, precum și pregătirea pentru protejarea persoanelor și pregătirea infrastructurii critice împotriva atacurilor teroriste și a altor incidente legate de securitate.

3. Orizont 2020 - "Societăți sigure - protejarea libertății și a securității Europei și a cetățenilor săi"²⁴⁷

Orizont 2020 este cel mai mare program de cercetare și inovare al UE destinat asigurării competitivității globale a Europei. Orizont 2020 - "Societăți sigure - protejarea libertății și a securității Europei și a cetățenilor săi" se referă la desfășurarea activităților de cercetare și inovare necesare pentru protejarea cetățenilor, societății și economiei, precum și a infrastructurilor și a serviciilor. Obiectivele principale sunt următoarele:

- a) Sporirea capacității de rezistență a societății împotriva dezastrelor naturale și provocate de om, variind de la dezvoltarea de noi instrumente de gestionare a crizelor pentru interoperabilitatea de comunicare, respectiv dezvoltarea de soluții noi pentru protecția infrastructurilor critice;
- b) Lupta împotriva criminalității și a terorismului în domeniul instrumentelor medico-legale pentru protecția împotriva explozivilor;
- c) Prevenirea conflictelor și construirea păcii;
- d) Îmbunătățirea securității cibernetice.

Granturile variază de la sume modeste la bugete de 20 de milioane de euro pentru proiect.

4. Europa pentru Cetățeni²⁴⁸

Scopul acestui program este de a contribui la înțelegerea cetățenilor UE, a istoriei și a diversității acestora, de promovare a cetățeniei europene și îmbunătățirea condițiilor de participare civică și democratică la nivelul UE. Programul dispune de un buget total de 185 milioane de euro pentru cei șapte ani (2014-2020).

Integrarea refugiaților pe piața forței de muncă

²⁴⁷ http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/research-for-security/docs/security_research_brochure_2014_en.pdf

²⁴⁸ http://ec.europa.eu/citizenship/pdf/2016_work_programme_en.pdf

Exista cateva aspecte cheie, din perspectiva refugiatilor, ce trebuie luate in considerare in integrarea acestora in Uniunea Europeana, cum ar fi:

- Cei mai multi oameni care fug de conflicte și de opresiunea politică din tarile lor de origine, nu fac acest lucru pentru a primi ajutoare sociale; aceste persoane isi doresc să lucreze pentru a-si crea o viață normală pentru familiile lor si sunt dornici de a se implica in țările in care au fost primiti;
- Isi doresc sa păstreze elementele esențiale ale culturilor lor;
- Isi doresc sa se întoarca în curând în țările lor de origine, desi acceptă faptul că aceasta posibilitate este puțin probabila, avand in vedere ca, de exemplu, in Siria și Irak conflictele nu vor fi rezolvate prea rapid;
- Nu cunosc limba locală. Le este greu sa construiasca relatii sociale; se simt nefamiliarii cu normele locale ale pietei de munca.

Din perspectiva statelor europene, sunt relevante urmatoarele aspecte:

- În calitate de refugiați, acestia au aceleași drepturi și obligații, în afară de dreptul de vot;
- La fel ca cetățenii țărilor gazdă și ei au multe de oferit din punct de vedere economic: mulți sunt foarte bine pregătiți și posedă abilități extrem de necesare;
- Multe țări europene suferă în prezent de șomaj ridicat, inasa la nivel European unele sectoare de activitate duc lipsa de personal (de exemplu in domeniul asistentei medicale);
- Europa se confrunta cu o demografie nefavorabila, avand o rata scăzută a natalității, fapt ce reprezintă o bombă cu ceas, din punct de vedere economic, in special pentru țările ale căror sisteme publice de pensii se bazează pe contribuțiile curente pentru finanțarea obligațiilor curente.
- Refugiati necesita investii dedicate; nu este suficienta doar cresterea bugetului pentru ocuparea fortei de munca, fiind necesar un efort special pentru a rezolva probleme specifice; de exemplu, insasi angajatorii, ar trebui sa-si adapteze practicile astfel incat refugiatilor sa le fie cat mai usor de a se integra ca noi angajati.

In concluzie, Europa are nevoie de lucrători tineri, calificați care pot plăti impozite și care poti contribui la securitatea socială de astăzi. Cu toate acestea, în ciuda unei confirmări prealabile ale acestor constatari, multe țări europene nu au pus în aplicare procese de integrare ca forta de muncă numărul tot mai mare de refugiatii bine calificati pe care il găzduiesc. Acest lucru reprezintă un cost imediat. O dată ce statutul de refugiat a fost confirmat, el sau ea este eligibil pentru aceleași beneficii sociale disponibile oricărui cetățean local. Ceea ce inseamna ca refugiatul cu cât sta mai mult

fără un loc de muncă, cu atât mai mult el sau ea va fi o povară pentru stat. Asadar, **integrarea socio-economică** a refugiaților trebuie să reprezinte un scop intrinsec al activităților demarate cu ocazia acestei crize.

Procesul de **integrare socio-economică** înseamnă:

1) **Recunoașterea calificărilor**

Cei mai mulți dintre refugiați se confruntă cu imposibilitatea de a obține recunoașterea calificărilor lor pe piața internă și nu au nici banii, nici competențele lingvistice să se recalifice în țara lor gazdă și astfel sunt obligați să ocupe locuri de muncă necalificate, pentru a-și întreține familiile.

Un proces de evaluare există deja. Toate statele UE și ESE (membre ale programului transnațional Europa Sud Est) au desemnat un Centru National de Recunoaștere Academic, prin care se pot compara calificările academice. Universitățile europene sunt familiarizate cu acest serviciu (care nu este susținut de guverne), dar majoritatea angajatorilor nu știu în ce măsură să se bazeze pe acreditările de la astfel de organisme profesionale. Stimularea importanței acestui serviciu și direcționarea de investiții în capacitatea sa de a furniza informații solide reprezintă o bună modalitate de a accelera recunoașterea calificărilor străine.

În plus ar trebui încurajate stagiile de practică prin care refugiații ar obține abilități adecvate experienței lor de muncă la potențialii lor angajatori. Un stagiu va crea credibilitate pe piața locurilor de muncă și va reprezenta o primă sursă de sprijin financiar pentru refugiat.

2) **Învățarea limbii**

Pentru mulți dintre refugiați, obstacolul cel mai evident, pentru a se integra pe piața forței de muncă, este limba. Problema în acest context este reprezentată de faptul că demararea unor posibile cursuri de pregătire lingvistică poate întârzia până la un an (timp în care, datorită lipsei de competență lingvistică, refugiatul este incapabil de a lucra). Mai mult decât atât, cursurile sunt capabile de a-i pregăti pe imigranți pentru nivelurile de bază, A1 sau A2.

Suedezii demonstrează ingeniozitate în acest context. În Suedia angajatorii sunt încurajați să accepte imigranții care îmbină munca cu studiile de limbă străină. Astfel, pentru un interval între 6 și 24 de luni, angajatorul primește o subvenție de 80%, corespunzătoare costurilor salariale, perioada în care angajatul învață suedeză.

Beneficiul acestei abordări este faptul că imigrantul ajunge să practice ceea ce el sau ea învață în clasă. Fără un loc de muncă este mai puțin probabil ca imigranții să practice noua lor limbă. Un alt beneficiu al acestui tip de stagiu, este că acesta deschide accesul imigrantilor la o rețea profesională extinsă.

3) **Interconectarea cu piața locurilor de muncă**

Odată ce un refugiat a fost pregătit pentru piața locurilor de muncă, în continuare va avea nevoie de ajutor pentru a se stabili pe un loc de muncă permanent. Acest lucru, evident, reprezintă o chestiune cu care se confruntă cetățenii din mai multe țări europene (multe dintre țările europene suferă de șomaj ridicat) fără a avea dezavantajele pe care refugiații le au.

În Europa, refugiații trebuie să învețe cum să se vândă și să concureze pe piața locurilor de muncă. De asemenea, trebuie să înțeleagă importanța abilităților soft și să știe cum să se adapteze la o economie bazată pe cunoaștere, inovație și eficiență.

4) Adaptarea la diferențele culturale

Mediul de afaceri este cel ce știe cum să se proiecteze și să opereze procese ușoare și semnificative chiar sub presiunea dură a concurenței globale. Procesele sunt rapide, vizibile, conectate și de obicei atrag multe părți interesate. Procesul complex al integrării refugiaților trebuie gândit în același mod pentru a putea fi folositor. Intențiile sunt în general bune, oamenii se simt dispuși și motivați, dar este nevoie de crearea a mai multor șanse de reușită atât pentru refugiați cât și pentru potențialii lor angajatori.

Crearea unui proces de integrare funcțional necesită bani iar aceste investiții vor oferi un câștig economic semnificativ în acele regiuni care se confruntă cu o criză a sistemelor publice de pensii și acolo unde sunt necesare persoane calificate.

Bibliografie

1. European Parliament Eurobarometer - Parlemeter 2015 – Part I The main challenges for the EU, migration, and the economic and social situation. Disponibil la: http://www.europarl.europa.eu/pdf/eurobarometre/2015/2015parlemeter/eb84_1_synthese_analytique_partie_1_migration_en.pdf
2. STATISTICI REFERITOARE LA CRIZA REFUGIATILOR DISPONIBILE LA: <http://migration.iom.int/europe/>
3. Good Practice in the Care of Victims of Torture, Editor Elise Bittenbinder. Disponibil la: <http://www.icarfoundation.ro/wp-content/uploads/2011/09/Publication-22-4-final-ISBN.pdf>
4. Best Practice Technical Guidelines for Automated Border Control (ABC) Systems. Disponibil la: http://frontex.europa.eu/assets/Publications/Research/Best_Practice_Technical_Guidelines_ABC.pdf
5. STATISTICI [http://www.cfr.org/global/global-conflict-tracker/p32137#/#/](http://www.cfr.org/global/global-conflict-tracker/p32137#/)
6. http://ec.europa.eu/priorities/migration_en
7. COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS - A EUROPEAN AGENDA ON MIGRATION . Disponibil la: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/european-agenda-migration/background-information/docs/communication_on_the_european_agenda_on_migration_ro.pdf

8. SECURITY 2020 – Meeting Challenge. Disponibil la:
http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/research-for-security/docs/security_research_brochure_2014_en.pdf
9. COMMISSION IMPLEMENTING DECISION of 18.12.2015 on the adoption of the 2016 work programme and the financing for the implementation of the Europe for Citizens programme Disponibil la:
http://ec.europa.eu/citizenship/pdf/2016_work_programme_en.pdf
10. Official Journal of the European Union - REGULATION (EU) No 515/2014 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 16 April 2014 establishing, as part of the Internal Security Fund, the instrument for financial support for external borders and visa and repealing Decision No 574/2007/EC. Disponibil la: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/pdf/overview/regulation_eu_no_5152014_of_the_european_parliament_and_of_the_council_en.pdf
11. Official Journal of the European Union - REGULATION (EU) No 515/2014 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 16 April 2014 establishing, as part of the Internal Security Fund, the instrument for financial support for external borders and visa and repealing Decision No 574/2007/EC Disponibil la: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/pdf/overview/regulation_eu_no_5132014_of_the_european_parliament_and_of_the_council_en.pdf
12. REGULATION (EU) No 516/2014 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 16 April 2014 establishing the Asylum, Migration and Integration Fund, amending Council Decision 2008/381/EC and repealing Decisions No 573/2007/EC and No 575/2007/EC of the European Parliament and of the Council and Council Decision 2007/435/EC. Disponibil la: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/pdf/overview/regulation_eu_no_5162014_of_the_european_parliament_and_of_the_council_en.pdf
13. At a glance March 2016 EPRS | European Parliamentary Research Service EN Author: Cemal Karakas, The economic impact of suspending Schengen. Disponibil la: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/579074/EPRS_ATAG\(2016\)579074_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2016/579074/EPRS_ATAG(2016)579074_EN.pdf)

Euroscepticismul

Alma Dima

În contextul crizei refugiaților ascensiunea partidelor de extremă-dreapta este o realitate. Euroscepticismul este o noțiune care definește opoziția față de Uniunea Europeană, tradusă prin teama că integrarea ar slăbi statul membru, prin politici democratice deficitare și un sistem mult prea birocratic, noțiune folosită prima dată la mijlocul anilor 1980 în presa britanică²⁴⁹. Euroscepticismul nu trebuie confundat cu mișcarea anti-europeană, mișcare ce respinge cultura europeană, discriminând grupurile etnice europene. Euroscepticismul cunoaște trei forme. Pe de-o parte, o formă atenuată, care sprijină apartenența la UE dar se opune unei Europe federale²⁵⁰ și o formă radicală, care contestă existența Uniunii. Există și o formă a „compromisului”, unde statele acceptă atât principiile UE, cât și practicile acesteia, dar se opun unei integrări viitoare.²⁵¹

Partidele eurosceptice din Parlamentul European

Euroscepticismul evoluează concomitent cu promovarea politicilor anti-imigranți, dezvoltate de partidele populiste de dreapta, extremă-dreapta și extrema stânga. Dacă până în 2004, partidele pro-europene (PES, EPP-ED și ALDE) ocupau o poziție privilegiată²⁵², începând cu 2004, 37 de membri ai PE din Regatul Unit al Marii Britanii, Polonia, Danemarca și Suedia au pus bazele unui nou grup parlamentar, „Independence and Democracy”(„Independența și democrație”) redenumit Europe of Freedom and Democracy (EFD)/Europa Libertății și Democrației.

La europarlamentarele din 2014, partidele eurosceptice au obținut 25%²⁵³, UKIP câștigând cele mai multe voturi și devenind cel mai mare partid britanic din PE. Freedom Party (Partidul Libertății din Austria) a obținut 19,72% voturi și 4 locuri în PE²⁵⁴. Belgia, cu partidul Vlaams Belang a pierdut jumătate din voturile obținute anterior, scăzând la 4.26% și pierzând un loc din cele două în PE²⁵⁵. Cehia, este reprezentată de Partidul Cetățenilor Liberi, care din 2009 a început cooperarea cu mișcarea irlandeză Libertas a lui Declan Ganley, ce a condus campania împotriva tratatului de la Lisabona. Partidul Poporului Danez (Danish People's Party) a fost pe locul 1 la alegerile din 2014, obținând 26,6% voturi, câștigând încă 2 locuri²⁵⁶. Finn's

²⁴⁹A se vedea Sofia Vasilopou, „Rethinking party-based Euroscepticism: A refined typology”, London School of Economics, <http://www.lse.ac.uk/europeanInstitute/events/2008-09/Vasilopoulou.pdf>.

²⁵⁰A se vedea Wikipedia, *The free encyclopedia*, s.v „ Euroscepticism”, (accesat 28 martie 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Euroscepticism#1999.E2.80.932004](https://en.wikipedia.org/wiki/Euroscepticism#1999.E2.80.932004).

²⁵¹ Op.cit. Sofia Vasilopou.

²⁵² Idem².

²⁵³A se vedea Wikipedia, *The free encyclopedia*, s.v „Euroscepticism”, (accesat 28 martie 2016), [wikipedia.org_https://en.wikipedia.org/wiki/Euroscepticism#2014_elections](https://en.wikipedia.org/wiki/Euroscepticism#2014_elections).

²⁵⁴ Idem⁵.

²⁵⁵ Idem⁸.

²⁵⁶ A se vedea Wikipedia, *The free encyclopedia*, s.v „European Parliament elections, 2014 – Denmark”, (accesat 11 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election,_2014_\(Denmark\)](https://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election,_2014_(Denmark)).

Party (Partidul Finlandezilor) a obținut 12,9%²⁵⁷, adăugând un al doilea membru în PE. Frontul Național din Franța a obținut 24, 85% voturi²⁵⁸- 23 de locuri, față de cele 3 obținute anterior. AfD (Alternative für Deutschland) din Germania s-a situat pe locul 5, cu 7% voturi- 7 locuri²⁵⁹. Pentru Grecia, Syriza a obținut 26, 58%²⁶⁰, Golden Dawn (Zorii Aurii), partidul extremist de dreapta fiind pe locul 3, obținând 3 locuri²⁶¹.

În Ungaria, Jobbik este partidul eurosceptic care a obținut 20.54%²⁶² în parlamentul național, Ungaria fiind una din țările cele mai eurosceptice din Europa. Five Star Movement din Italia a obținut în PE 17 locuri și 21,2% voturi.²⁶³

Olanda, prin Freedom Party of Geert Wilders/Partidul Libertății a obținut 3 locuri din 26, Portugalia cu Partidul Comunist a obținut 3 locuri, Podemos din Spania a obținut 5 locuri, Suedia cu Sweden Democrats, 2 locuri cu 9,67% voturi.²⁶⁴

Grupul Alianța pentru Europa Națiunilor este un partid european alcătuit din partidele naționaliste și eurosceptice cu 44 membri în PE (Danemarca-1, Italia-13, Letonia- 4, Lituania- 2 și Polonia -20).

Euroscepticismul în Regatul Unit al Marii Britanii în contextul crizei refugiaților

Brexit este o abreviere a Britan/British Exit și se referă la o posibilă ieșire a Marii Britanii din UE, presupunând renunțarea la libera circulație a persoanelor dar cu menținerea accesului la piața unică. Statutul post-UE al Marii Britanii este încă dificil de stabilit. Pe 26 iunie 2016 va avea loc un referendum în urma căruia cetățenii își vor exprima opțiunea în privința apartenenței țării lor la UE.

În timpul negocierilor de la Bruxelles cu privire la Brexit, premierul britanic, David Cameron asuștinut că statul pe care îl conduce trebuie să rămână în afara „superstatului UE”. Compromisul obținut în urma negocierilor, a însemnat restricționarea de către Marea Britanie a ajutorului social destinat imigranților din zona UE și renunțarea la discuțiile cu privire la aderarea la zona euro. Recomandarea Primului Ministru a fost aceea că Marea Britanie să rămână în UE.²⁶⁵ Reacțiile nu au întârziat să apară, Ed Miliband, lider al partidului laburist până în 2015 a susținut că „David Cameron nu prezintă credibilitate în privința imigranților”²⁶⁶. Nigel Farage,

²⁵⁷ Idem⁹.

²⁵⁸ A se vedea *Wikipedia, The free encyclopedia*, s.v. „Euroscepticism, France”, (accesat 16 mai 2016), [wikipedia.org ,https://en.wikipedia.org/wiki/Euroscepticism#France](https://en.wikipedia.org/wiki/Euroscepticism#France)

²⁵⁹ Idem¹¹.

²⁶⁰ Idem¹³.

²⁶¹ Idem¹⁴.

²⁶² Idem¹⁵.

²⁶³ Idem¹⁷.

²⁶⁴ Idem¹⁸.

²⁶⁵ „PM statement following European Council Meeting: 19 february 2016.- *Speeches*, (accesat 16 mai 2016)”, <https://www.gov.uk/government/speeches/pms-statement-following-european-council-meeting-19-february-2016> .

²⁶⁶ A se vedea *Reaction to David Cameron's immigration speech*, publicat la 28 noiembrie 2014, BBC News, <http://www.bbc.com/news/uk-30243908> .

liderul UKIP consideră că David Cameron „deține zero control asupra problemei imigranților” și că „datorează scuze poporului britanic pentru politica sa privind imigranții”.²⁶⁷Pe de cealaltă parte, Nick Clegg, fostul prim-ministru adjunct, deși consideră ideile lui David Cameron pertinente, pune la îndoială fezabilitatea acestora, în contextul unei lipse generale de încredere în politicile premierului privind imigrația.

Peter Mandelson, politician laburist, a susținut că Brexit ar avea consecințe nefavorabile asupra Marii Britanii, întrucât „UE nu reprezintă numai o piață de desfacere, aceasta promovează un set de valori, ce trebuie protejate și proiectate la nivel global.” Acesta susține că, fără UE, Marea Britanie ar fi izolată, determinând apariția unor incertitudini în afaceri.

Performanțele electorale ale grupărilor politice eurosceptice în contextul crizei refugiaților

În Franța, Frontul Național, partid național-socialist, a cunoscut o evoluție semnificativă. Printre propunerile sale de politici se număra protecționismul și o politică anti-imigranți²⁶⁸, accentuată în contextual actual, Marine Le Pen opunându-se de la început acordării de azil pentru refugiații Orientului Mijlociu, urmărind reducerea numărului imigranților și îngreunarea obținerii cetățeniei de către migranții existenți în Franța.²⁶⁹La o lună de la atentatele din Paris²⁷⁰, pe 12 decembrie 2015, alegerile regionale au fost câștigate, în primul tur din 6 decembrie, de partidul lui Marine Le Pen.²⁷¹

Partidul pentru Libertate (PL)²⁷², fondat de Geert Wilders a avut o ascensiune fără precedent în ianuarie 2016.²⁷³PL este o formațiune de extremă-dreapta, populistă, anti-islamistă, eurosceptică și anti-imigranți care a apărut în 2005, în contextul unor discuții pentru aderarea Turciei la Uniunea Europeană. Wilders a fost unul dintre cei care, în 2005, a condus campania împotriva unei Constituții a Europei, respinsă de votanții neerlandezi cu 62%.²⁷⁴ De la începutul crizei refugiaților, popularitatea

²⁶⁷ Idem²².

²⁶⁸ Idem¹.

²⁶⁹ Norton, Ben. „Is France going Fascist? Extreme-right National Front Is Now the Most Popular Party.” *Salon.com RSS*, publicat la 8 decembrie 2015, accesat 16 mai 2016, http://www.salon.com/2015/12/08/is_france_going_fascist_extreme_right_national_front_is_now_the_most_popular_party/.

²⁷⁰ În data de 13 noiembrie 2015 și în primele ore ale zilei următoare, în Paris, au avut loc atacuri armate, atentate cu bombă și o luare de ostatici în arondismentele 10 și 11, situate pe malul drept al fluviului Sena și în Saint-Denis, atacuri revendicate de Statul Islamic.

²⁷¹ Idem⁹.

²⁷² Party for Freedom, neerland. Partij voor de Vrijheid

²⁷³ A se vedea Cindy Degreef, *Far-right „Party for Freedom”, (PVV), now the largest party in the Dutch polls*, publicat la 14 ianuarie 2016, New Europe, <https://www.neweurope.eu/article/far-right-party-for-freedom-pvv-now-the-largest-party-in-dutch-polls/>.

²⁷⁴ A se vedea *Wikipedia, The free encyclopedia*, s.v. „Party for Freedom”, (accesat 28 martie 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Party_for_Freedom](https://en.wikipedia.org/wiki/Party_for_Freedom).

partidului a crescut, câștigând săptămânal teren, la acest moment, deținând 15 locuri în parlamentul neerlandez, vehiculându-se o creștere la alegerile din martie 2017²⁷⁵.

În Grecia, partidul Zorii Aurii, *Golden Dawn*, apărut în 1980 și promovând un regim de dictatură militară a fost înregistrat în 1993. Partidul are o ideologie neo-nazista, ultranaționalista, simbolul acestuia fiind acela al unei zvastici stilizate ²⁷⁶. La alegerile din 2015 a devenit al treilea ca mărime în parlament, cu 17 locuri.²⁷⁷

Partidul Libertății din Austria, cunoscut drept *Freiheitliche Partei Österreichs* (FPÖ) a obținut în 2015, 30% voturi și 18 locuri în camera superioară a parlamentului²⁷⁸.

La 24 aprilie 2016 Norbert Hofer, reprezentantul P. Libertății a câștigat primul tur al alegerilor prezidențiale, obținând 35% din voturi, explicația acestei victorii fiind poziția anti-imigranți a Partidului Libertății.²⁷⁹

Partidul Alternativa pentru Germania, *Alternative für Deutschland*, de centru-dreapta, populist și eurosceptic, a fost creat de un grup de economiști jurnaliști care sprijinea ieșirea din zona euro a Germaniei. În mai 2016, partidul a adoptat în cadrul unei convenții, și o platformă anti-islam.²⁸⁰ Nu putem discuta despre o ascensiune la nivel național a partidului. La alegerile regionale din martie 2016, Alternativa pentru Germania a cunoscut o ascensiune importantă pentru un partid tânăr, obținând 24% din voturi în statul Sachsen-Anhalt și peste 10% în Baden- Württemberg și Rhineland-Palatinate²⁸¹. În Parlamentul European are 7 locuri.

Mișcarea civică PEGIDA²⁸² înființată în Dresden, Germania, în 2014 de către Lutz Bachmann este islamofoba, solicita politici mai restrictive pentru imigranți, în special pentru musulmani, contestă NATO și UE și solicită îmbunătățirea relațiilor cu Rusia

Partidul independent al Regatului Unit al Marii Britanii (UKIP), înființat în 1991, este de extremă-dreapta, islamofob, eurosceptic, populist, promovând liberalismul economic.

UKIP a debutat prin promovarea euroscepticismului pronunțat, solicitând ieșirea Marii Britanii din Uniunea Europeană (Brexit). Are 4 reprezentanți în parlamentul Marii Britanii și 7 membri în Adunarea Națională a Irlandei de Nord.²⁸³

²⁷⁵ Idem³⁴.

²⁷⁶ A se vedea *Wikipedia, The free encyclopedia, s.v. „Golden Dawn”*, (accesat 14 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Golden_Dawn_\(political_party\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Golden_Dawn_(political_party)).

²⁷⁷ A se vedea William Watkinson for International Business Times, *Golden Dawn: Far-right party hope to win hearts of Greeks with anti-immigration message*, publicat la 11:24 BST, la 19 septembrie 2015, <http://www.ibtimes.co.uk/golden-dawn-far-right-party-hope-win-hearts-greeks-anti-immigration-message-1520354>.

²⁷⁸ Unul din cele 9 state federale ale Austriei cu capitala la Linz.

²⁷⁹ A se vedea <http://infopolitic.ro/analize-externe/austria-o-noua-victorie-pentru-extrema-dreapta.html>

²⁸⁰ A se vedea *Wikipedia, The free encyclopedia, s.v. Alternative for Germany*, (accesat 28 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Alternative_for_Germany](https://en.wikipedia.org/wiki/Alternative_for_Germany).

²⁸¹ A se vedea Philip Oltermann in Berlin, *Merkel refuses to abandon refugee policy despite elections setbacks*, publicat 18:36 GMT, la 16 Martie 2016, <http://www.theguardian.com/world/2016/mar/14/angela-merkel-refuses-to-abandon-refugee-policy-despite-election-setbacks>.

²⁸² Patriotic Europeans Against the Islamization of the West.

²⁸³ A se vedea *Wikipedia, The free encyclopedia, s.v. „UK Independence Party”*, (accesat 14 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/UK_Independence_Party](https://en.wikipedia.org/wiki/UK_Independence_Party).

În Danemarca, popularitatea Partidului Poporului Danez (Danish People's Party), înființat în 1995, aflat sub conducerea lui Kristian Thulesen Dahl a crescut foarte mult la alegerile din iunie 2015, asigurându-și 37 din 179 de locuri în parlamentul danez, obținând 21% din voturi²⁸⁴. Partid anti-imigranți, anti-multiculturalism, care în 2010 a propus excluderea tuturor imigranților din Danemarca.

Partidul Finlandezilor, înființat în 1995, promotor al euroscepticismul, a obținut la alegerile din aprilie 2015 17,7% din voturi, realizând o coaliție cu conservatorii, compromisul constând în demararea unor politici anti-imigranți.²⁸⁵

Liga Nordului din Italia (*Lega Nord per l'Indipendenza della Padania*) condusă de Matteo Salvini, militant împotriva romilor și eurosceptic deține 26 de locuri în parlamentul italian și 5 mandate în Parlamentul European²⁸⁶.

Mișcarea pentru îmbunătățirea Ungariei, *Jobbik*, condusă de Gabor Vona, este un partid naționalist, radical, antisemit, anti-imigranți²⁸⁷, eurosceptic. La alegerile din 2015, 1 din 5 unguri au optat pentru partidul de extremă-dreapta, deși premierul Orban a adoptat și el o puternică politica anti-imigranți.

În Slovacia, Partidul Poporului a obținut la alegerile din martie 2016 8% voturi²⁸⁸, în urma organizării unor marșuri împotriva romilor. Partidul este de extremă-dreapta, anti-imigranți, promovează euroscepticismul.

Bibliografie

- Sofia Vasilopou, „*Rethinking party-based Euroscepticism: A refined typology*”, London School of Economics, <http://www.lse.ac.uk/europeanInstitute/events/2008-09/Vasilopoulou.pdf>.
- *Wikipedia, The free encyclopedia*, s.v „Euroscepticism”, (accesat 28 martie 2016), wikipedia.org, <https://en.wikipedia.org/wiki/Euroscepticism#1999.E2.80.932004>.
- Bucks, Jonathan. „UKIP Nigel Farage Burning Building Vote Leave EU Referendum.” *Express.co.uk*, publicat 21 februarie 2016, accesat 16 martie 2016, <http://www.express.co.uk/news/uk/646058/UKIP-Nigel-Farage-burning-building-vote-leave-EU-referendum>.
- *Wikipedia, The free encyclopedia*, s.v „Euroscepticism”, (accesat 28 martie 2016), wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Euroscepticism#2014_elections
- *Wikipedia, The free encyclopedia*, s.v „European Parliament elections, 2014 – Denmark”, (accesat 11 mai 2016), wikipedia.org,

²⁸⁴A se vedea Nick Gutterge, *Mapped: Shocking march of the far-right across Europe as migration fears reach fever pitch*, publicat la 10:00, sambata, 26 decembrie, 2015, *Express.co.uk*, <http://www.express.co.uk/news/world/629022/EU-migration-crisis-far-right-parties-Europe-Germany-Sweden-France>.

²⁸⁵ Idem ³⁵.

²⁸⁶ A se vedea *Wikipedia, The free encyclopedia*, s.v „Lega Nord”, (accesat 14 mai 2016), wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Lega_Nord.

²⁸⁷ A se vedea *Wikipedia, The free encyclopedia*, s.v „Jobbik”, (accesat 16 mai 2016), wikipedia.org, <https://en.wikipedia.org/wiki/Jobbik>.

²⁸⁸ A se vedea The Guardian, Reuters, *Slovakia elections: far right wins seats*, , publicat duminica, 6 Martie 2016, 18:56 GMT, <http://www.theguardian.com/world/2016/mar/06/slovakia-election-far-right-wins-seats-peoples-party-marian-kotleba>.

[https://en.wikipedia.org/wiki/European Parliament election, 2014 \(Denmark\)](https://en.wikipedia.org/wiki/European_Parliament_election,_2014_(Denmark)).

- *Wikipedia, The free encyclopedia*, s.v. „Euroscepticism, France”, (accesat 16 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Euroscepticism#France](https://en.wikipedia.org/wiki/Euroscepticism#France)
- James Forsyth si Fraser Nelson, „*Voters think: Oh, Christ! Push Europe away from me!*” – *David Cameron interview, The Spectator*, publicat 10 decembrie 2015, 6:01 am, <http://blogs.spectator.co.uk/2015/12/voters-think-oh-christ-push-europe-away-from-me-david-cameron-interview>
- PM statement following European Council Meeting: 19 february 2016.- *Speeches*, (accesat 16 mai 2016)”, <https://www.gov.uk/government/speeches/pms-statement-following-european-council-meeting-19-february-2016>
- *Reaction to David Cameron’s immigration speech*, publicat la 28 noiembrie 2014, BBC News, <http://www.bbc.com/news/uk-30243908> .
- Financial Times, video produs de Sebastian Payne si Seb Morton-Clark, *Brexit debate – EU and UK better off*, publicat la 22 februarie 2016, <http://video.ft.com/4764529751001/Brexit-debated-EU-and-UK-better-off/World>
- *Wikipedia, The free encyclopedia*, s.v. „Opinion polling for the United Kingdom European Union membership referendum”, (accesat 16 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Opinion_polling_for_the_United_Kingdom_European_Union_membership_referendum#Polling_within_professional_groups](https://en.wikipedia.org/wiki/Opinion_polling_for_the_United_Kingdom_European_Union_membership_referendum#Polling_within_professional_groups) .
- *Wikipedia, The free encyclopedia*, s.v. „National Front – France”, (accesat 28 martie 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/National_Front_\(France\)](https://en.wikipedia.org/wiki/National_Front_(France)) .
- Norton, Ben. „Is France going Fascist? Extreme-right National Front Is Now the Most Popular Party.” *Saloncom RSS*, publicat la 8 decembrie 2015, accesat 16 mai 2016, http://www.salon.com/2015/12/08/is_france_going_fascist_extreme_right_national_front_is_now_the_most_popular_party/ .
- Foreign Affairs, publicat de Consiliul pentru Relatii Externe, Carlo Invernizzi Accetti si Christopher Bickerton, *Neither left nor right in France – How the National Front has changed politics*, 18 februarie 2016, <https://www.foreignaffairs.com/articles/france/2016-02-18/neither-left-nor-right-france>.
- vedea *Wikipedia, The free encyclopedia*, s.v. *National Assembly, France 14th Assembly by parliamentary group*, (accesat 28 martie 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/National_Assembly_\(France\)#14th_Assembly_by_parliamentary_group](https://en.wikipedia.org/wiki/National_Assembly_(France)#14th_Assembly_by_parliamentary_group).
- Cindy Degreeef, *Far-right „Party for Freedom”, (PVV), now the largest party in the Dutch polls*, publicat la 14 ianuarie 2016 , New Europe, <https://www.neweurope.eu/article/far-right-party-for-freedom-pvv-now-the-largest-party-in-dutch-polls/> .
- *Wikipedia, The free encyclopedia*, s.v. „Party for Freedom”, (accesat 28 martie 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Party_for_Freedom](https://en.wikipedia.org/wiki/Party_for_Freedom).
- *Wikipedia, The free encyclopedia*, s.v. „List of political parties in Netherlands”, (accesat 14 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_political_parties_in_the_Netherlands](https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_political_parties_in_the_Netherlands) .

- Institut Francais d'opinion publique, sursa: http://www.ifop.com/media/poll/3181-1-study_file.pdf
- vedea Wikipedia, *The free encyclopedia*, s.v „Golden Dawn”, (accesat 14 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Golden_Dawn_\(political_party\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Golden_Dawn_(political_party))
- MPI Staff, *Top 10 of 2012 – Issue#3: Anti-immigrant rhetoric, just one of several campaign messages for far-right Parties*, publicat 1 decembrie 2012, Migration Policy Institute, <http://www.migrationpolicy.org/article/top-10-2012-issue-3-anti-immigrant-rhetoric-just-one-several-campaign-messages-far-right> .
- William Watkinson for International Business Times, *Golden Dawn: Far-right party hope to win hearts of Greeks with anti-immigration message*, publicat la 11:24 BST, la 19 septembrie 2015, <http://www.ibtimes.co.uk/golden-dawn-far-right-party-hope-win-hearts-greeks-anti-immigration-message-1520354> .
- Wikipedia, *The free encyclopedia*, s.v “Freedom Party of Austria”, (accesat 14 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Freedom_Party_of_Austria#Coalition_government](https://en.wikipedia.org/wiki/Freedom_Party_of_Austria#Coalition_government) .28200 0.E2.80.932005.29
- vedea Emmanuel Sigalas, *Austria's presidential election is set to be another vote dominated by the issue of immigration*, publicat 1 martie 2016, <http://blogs.lse.ac.uk/europpblog/2016/03/01/austrias-presidential-election-is-set-to-be-another-vote-dominated-by-the-issue-of-immigration/>
- Wikipedia, *The free encyclopedia*, s.v *Alternative for Germany*, (accesat 28 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Alternative_for_Germany](https://en.wikipedia.org/wiki/Alternative_for_Germany)
- Philip Oltermann in Berlin, *Merkel refuses to abandon refugee policy despite elections setbacks*, publicat 18:36 GMT, la 16 Martie 2016, <http://www.theguardian.com/world/2016/mar/14/angela-merkel-refuses-to-abandon-refugee-policy-despite-election-setbacks> .
- Wikipedia, *The free encyclopedia*, s.v „UK Independence Party”, (accesat 14 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/UK_Independence_Party](https://en.wikipedia.org/wiki/UK_Independence_Party) .
- BBC News, Reuters/ European Commission, *Migrant crisis: Farage says EU „mad” to accept so many*, publicat la 9septembrie 2015, UK Politics, <http://www.bbc.com/news/uk-politics-34197707> .
- Nick Gutterge, *Mapped: Shocking march of the far-right across Europe as migration fears reach fever pitch*, publicat la 10:00, sambata, 26 decembrie, 2015, [Express.co.uk, http://www.express.co.uk/news/world/629022/EU-migration-crisis-far-right-parties-Europe-Germany-Sweden-France](http://www.express.co.uk/news/world/629022/EU-migration-crisis-far-right-parties-Europe-Germany-Sweden-France).
- Wikipedia, *The free encyclopedia*, s.v „Lega Nord”, (accesat 14 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Lega_Nord](https://en.wikipedia.org/wiki/Lega_Nord) .
- Wikipedia, *The free encyclopedia*, s.v „Jobbik”, (accesat 16 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Jobbik](https://en.wikipedia.org/wiki/Jobbik).
- The Guardian, Reuters, , *Slovakia elections: far right wins seats*, publicat duminica, 6 Martie 2016, 18:56 GMT <http://www.theguardian.com/world/2016/mar/06/slovakia-election-far-right-wins-seats-peoples-party-marian-kotleba> .
- Wikipedia, *The free encyclopedia*, s.v „Vlaams Belang”, (accesat 16 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/Vlaams_Belang](https://en.wikipedia.org/wiki/Vlaams_Belang)

- The Guardian , Agencies, *Belgium to require immigrants to sign up to european values*, publicat la 1 aprilie 2016, 21:44 BST, <http://www.theguardian.com/world/2016/apr/01/belgium-to-require-immigrants-to-sign-up-to-european-values> .
- Selina Sykes, *Far-right support surges in Belgium as anger grows over Brussels terror attacks*, publicat 17:42, sambata, 26 Martie 2016, updatat 22:18, Sambata, 26 Martie 2016, <http://www.express.co.uk/news/world/655822/Brussels-attacks-Belgium-far-right-Flemish-parties-nationalist-Flanders-independence> .
- Wikipedia, *The free encyclopedia*, s.v „Spanish financial crisis”, (accesat 16 mai 2016), [wikipedia.org, https://en.wikipedia.org/wiki/2008%E2%80%932009_Spanish_financial_crisis](https://en.wikipedia.org/wiki/2008%E2%80%932009_Spanish_financial_crisis).
- Joaquin Arango, *Exceptional in Europe? Spain's experience with immigration and integration*, publicat martie 2013, [migrationpolicy.org, http://www.migrationpolicy.org/research/exceptional-europe-spains-experience-immigration-and-integration](http://www.migrationpolicy.org/research/exceptional-europe-spains-experience-immigration-and-integration)

Uniunea Europeană și BREXIT

Costea Alin Cătălin

Criza refugiaților a alimentat și mai mult dorința Marii Britanii de a ieși din Uniunea Europeană. În 2013, premierul britanic, David Cameron a adus în discuție intenția Marii Britanii de a părăsi organizația în urma unui vot popular.²⁸⁹ Ca urmare a creșterii eurosceptismului în Regat dar și a valului de refugiați și migranți, David Cameron a anunțat la începutul lui 2016 organizarea unui referendum pe 23 iunie, prin care cetățenii să se pronunțe cu privire la viitorul Marii Britanii în Uniunea Europeană. Dorința Londrei de a părăsi organizația nu are la bază doar aceste motive. Britanicii sunt nemulțumiți de valul de migranți din Europa de Est ce a sufocat piața muncii și a favorizat creșterea ratei infraționalității.²⁹⁰ Armonizarea legislației cu cea a UE este încă un motiv pentru care britanicii doresc ieșirea din Uniune deoarece consideră că unele reglementări ale Parlamentului și Consiliului European nu sunt în interesul acestora. La 18 - 19 februarie a avut loc la Bruxelles un Consiliu European în cadrul căruia David Cameron a negociat rămânerea Marii Britanii în Uniunea Europeană reușind să obțină mai multe concesii din partea Bruxelles-ului.²⁹¹ Pe lângă criza umanitară, Uniunea Europeană se confruntă și cu grave probleme de cooperare care pun în pericol integritatea uniunii.

Acordul UE-Turcia

Liderii Uniunii Europene au sesizat importanța Turciei în contextul crizei refugiaților și au intensificat cooperarea cu aceasta. La 9 septembrie 2015 președintele Consiliului European, Donald Tusk a avut o întâlnire la Ankara cu președintele Turciei, Recep Erdoğan.²⁹² Motivul principal al vizitei lui Donald Tusk a fost criza refugiaților, mai exact obținerea sprijinului din partea Turciei în rezolvarea acestei probleme. La scurt timp, pe 23 septembrie, a avut loc la Bruxelles o întâlnire informală a liderilor statelor membre UE în cadrul căreia s-a decis printre altele “consolidarea dialogului cu Turcia, la toate nivelurile”²⁹³ pentru o mai bună gestionare a fluxului de refugiați dar și oferirea de asistență Turciei, Libanului și Iordaniei, țări ce se confruntă cu un număr mare de refugiați.²⁹⁴ Pe 5 octombrie președintele turc, Recep Erdoğan, s-a întâlnit la

²⁸⁹ Eliza GRAY, Dan STERWART, „Everything to Know About Britain’s E.U. Referendum”, *TIME*, <http://time.com/4232768/britain-eu-referendum-brexite-guide/>, accesat la data de 08.04.2016.

²⁹⁰ *Ibidem*.

²⁹¹ Brian WHEELER, Alex HUNT, “The UK’s EU referendum: All you need to know”, *BBC*, 26.03.2016, <http://www.bbc.com/news/uk-politics-32810887>, accesat la data de 11.04.2016.

²⁹² Council of the European Union, “Remarks by President Donald Tusk after his meeting with President of Turkey, Recep Tayyip Erdoğan”, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/09/09-tusk-remarks-turkey-president-erdogan/>, accesat la data de 9.05.2016.

²⁹³ Council of the European Union „Informal meeting of EU heads of state or government on migration”, 23 September 2015 - statement <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/09/23-statement-informal-meeting/>, accesat la data de 9.05.2016.

²⁹⁴ *Ibidem*.

Bruxelles cu Donald Tusk, președintele Consiliului European cu președintele Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker dar și cu președintele Parlamentului European, Martin Schulz. Donald Tusk a cerut sprijinul Turciei pentru rezolvarea și limitarea numărului de refugiați ce ajung în Europa prin această țară.²⁹⁵ Seria de întâlniri între liderii Uniunii Europene și președintele Turciei avea să continue ca urmare a summitului G20, ce a avut loc în Ankara între 15-16 noiembrie 2015.²⁹⁶ Cu această ocazie au fost reluate discuțiile pe tema rezolvării crizei refugiaților. Un pas important în consolidarea relațiilor UE-Turcia avea să fie făcut pe 29 noiembrie 2015. Prin urmare cele două părți s-au angajat să creeze un *Plan Comun de Acțiune* cu scopul de a controla și limita fluxul de refugiați. Mai mult decât atât, Uniunea Europeană și Turcia s-au angajat ca pe viitor să aibă două întâlniri anuale în cadrul cărora să fie dezbătute probleme de politică externă, de securitate precum și alte subiecte importante.²⁹⁷ De asemenea, cu acest prilej a fost readusă în discuție aderarea Turciei la Uniunea Europeană, ea fiind țară candidată din 1999, care a început negocierile din 2005.²⁹⁸ Așadar, criza refugiaților i-a oferit Ankarei șansa de a putea constrânge Uniunea Europeană, să relanseze discuțiile pe tema aderării. Jucând această carte Turcia a reușit să obțină din partea uniunii 3 miliarde de euro anual pentru întreținerea refugiaților și să negocieze ridicarea vizelor pentru cetățenii turci ce călătoresc în Uniunea Europeană până în octombrie 2016.²⁹⁹ De asemenea, trebuie menționat că ridicarea vizelor pentru cetățenii turci va fi posibilă numai dacă Turcia reușește să îndeplinească toate criteriile impuse de Uniunea Europeană. La 17-18 martie 2016 a avut loc o altă întâlnire importantă, la Bruxelles, între Donald Tusk, Jean-Claude Juncker, și prim-ministrul Turciei de la acea dată, Ahmet Davutoğlu.³⁰⁰ Cele două părți au ajuns la un acord ce prevede revenirea "în Turcia a tuturor migranților ilegali care trec din Turcia în insulele grecești, începând cu 20 martie 2016, în deplină conformitate cu legislația UE și cea internațională"³⁰¹. Cu toate că acordul UE-Turcia a fost pus în aplicare începând cu 4 aprilie, Recep Erdoğan amenință cu ruperea înțelegerii.³⁰² Această atitudine vine în urma condițiilor impuse la începutul lunii mai de Comisia Europeană Turciei pentru ridicarea vizelor.³⁰³ Mai exact, Comisia Europeană vrea ca Ankara să-și modifice legile anti-terorism ce au fost invocate pentru anchetarea și

²⁹⁵ Council of the European Union, „Remarks by President Donald Tusk after his meeting with President of Turkey Recep Tayyip Erdoğan”, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/10/05-tusk-meeting-turkey-president-erdogan/>, accesat la data de 10.05.2016.

²⁹⁶ Council of the European Union, „Trilateral meeting with President of Turkey”, <http://tvnewsroom.consilium.europa.eu/event/g20-summit/trilateral-meeting-with-president-of-turkey/>, accesat la data de 27.02.2016.

²⁹⁷ Council of the European Union, „Meeting of heads of state or government with Turkey - EU-Turkey statement”, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/11/29-eu-turkey-meeting-statement/>, accesat la data de 10.05.2016.

²⁹⁸ *Ibidem*.

²⁹⁹ Council of the European Union, European Council, 17-18/03/2016, <http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/european-council/2016/03/17-18/>, accessed on 10.05.2016.

³⁰⁰ *Ibidem*.

³⁰¹ *Ibidem*.

³⁰² Dasha AFANASIEVA, Karolina TAGARIS „Migrants sent back from Greece arrive in Turkey under EU deal”, *Reuters*, <http://www.reuters.com/article/us-europe-migrants-greece-returns-idUSKCN0X107Q>, accesat la data de 11.05.2015.

³⁰³ Constanze LETCH, Jennifer RANKIN „EU-Turkey visa deal on brink as Erdoğan refuses to change terror laws”, *The Guardian*, 06.05.2016, <http://www.theguardian.com/world/2016/may/06/erdogan-turkey-not-alter-anti-terror-laws-visa-free-travel-eu>, accesat la data de 11.05.2016.

condamnarea mai multor persoane, printre care și jurnaliști, ce criticau politica guvernului turc. Aceste legi încalcă dreptul libertății de exprimare dar și Convenția Europeană a Drepturilor Omului pe care Turcia s-a angajat să o respecte încă din 1954.³⁰⁴ Președintele Turciei a refuzat categoric modificarea legilor iar Parlamentul European a votat la începutul lunii mai oprirea procedurilor de ridicare a vizelor.³⁰⁵ Asta nu face decât să pună în pericol existența acordului dar și a relațiile dintre cele două părți.

Recomandări

- În ceea ce privește integrarea refugiaților este necesară o regândire a instrumentelor juridice, atât la nivel european, cât mai ales la nivel național, astfel încât mecanismele legislative care reglementează drepturile persoanelor ce necesită o formă de protecție internațională să poată fi accesate. Regândirea instrumentelor juridice trebuie să implice și soluționarea problemelor de natură birocratică, precum și colaborarea și coordonarea între autoritățile din interiorul unui stat, dar și între cele ale diferitelor state care compun Uniunea Europeană.

- Conceptualizarea existentă în limbajul de specialitate este pe alocuri imprecisă și necesită o adaptare la contextele de migrație din practică. Distincțiile conceptuale oferite de cadrul juridic pentru solicitanții de azil trebuie reactualizate pentru a acoperi diversitatea cauzelor pentru care aceștia aleg să-și părăsească țările de proveniență.

Recomandări pentru România

- Realizarea unei companii de informare corectă a cetățenilor de către autorități și mass-mediei cu privire la deciziile legate de primirea și integrarea migranților, pentru a evita întreținerea unui climat de ostilitate, care deocamdată nu își găsește suport solid în rândul populației majoritare, deși majoritatea cetățenilor s-au declarat împotriva cotelor obligatorii de migranți impuse de UE. Trebuie luată în considerare și colaborarea cu comunități arabe, stabilite în țară de câteva decenii, cu care cetățenii români nu au avut o istorie de conflict ce le-ar fi putut amenința integrarea în societate.

³⁰⁴ Daren BUTLER, „Turkey passes anti-terrorism law reform”, *Reuters*, 12.04.2013, <http://www.reuters.com/article/us-turkey-terrorism-idUSBRE93Bo6V20130412>, accesat la data de 14.05.2016.

³⁰⁵ *Ibidem*.